

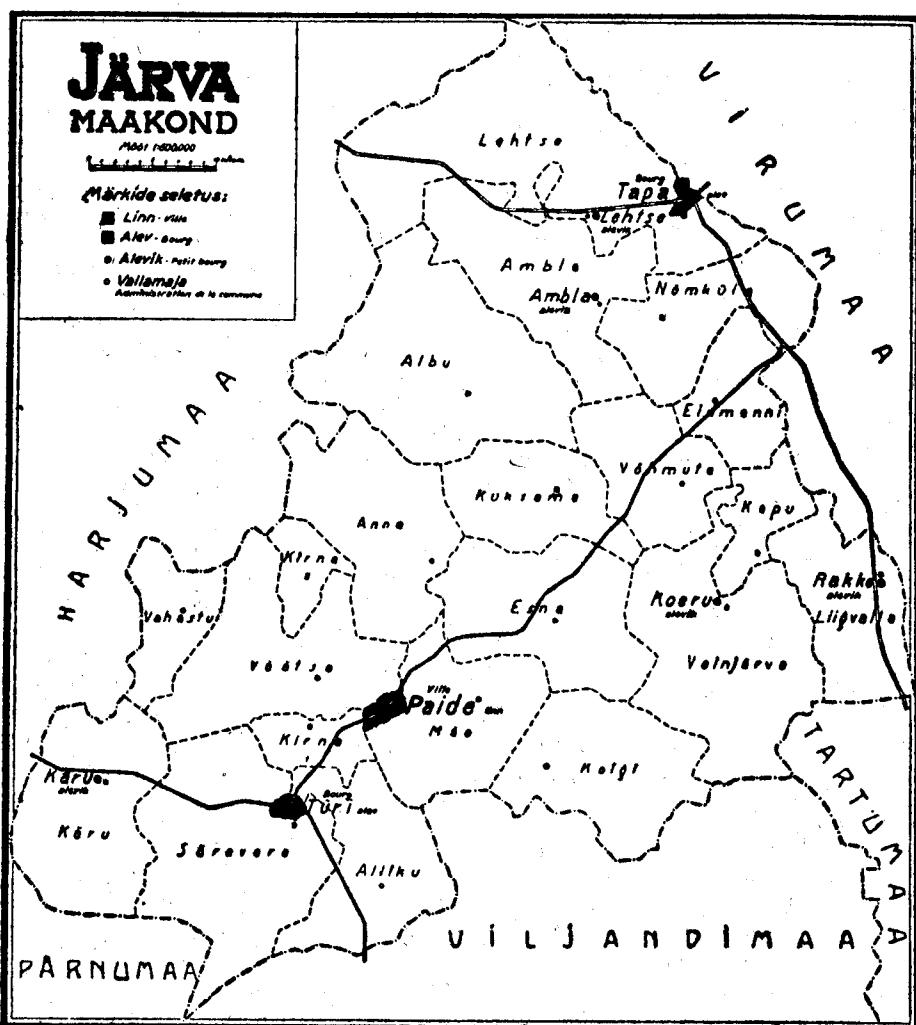
1922 a.

ÜLDRAHVALUGEMISE ANDMED

JÄRVA MAAKOND

RÉSULTATS DU RECENSEMENT DE 1922

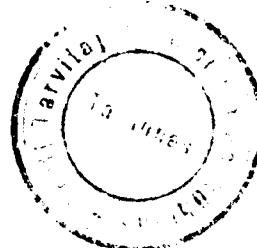
ARRONDISSEMENT JÄRVA

EESTI RIIKLINE STATISTIKA

1922 a.

ÜLDRAHVALUGEMISE ANDMED
JÄRVA MAAKOND

90

RÉSULTATS DU RECENSEMENT DE 1922

ARRONDISSEMENT JÄRVA

TALLINN 1923
RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD — TABLE DES MATIÈRES.

	Lhk. Page.
Eessõna — <i>Preface</i>	7
Kaastööliste nimestik — <i>Liste des participants au travaux</i>	8
Sissejuhatus — <i>Introduction</i>	9

ESIMENE OSA — PARTIE I.

I. MAAKONNA GEOGRAAFILINE ÜLEVAADE — APERÇU GÉOGRAPHIQUE DE L'ARRONDISSEMENT.

	Lhk. Page.
a) Asend	11
b) Pinnaehitus	12
c) Aluspõhi	13
d) Veestik	13
e) Taimekate	13
f) Asulad ja teistik	13

II. ELANIKUD — HABITANTS.

1. Maakonna elanikkude üldarv 1881—1922 a.	15
2. Faktiline ja harilik rahvaarv maakonnas:	
a) Faktiline ja harilik rahvaarv	15
b) Harilik rahvaarv üksikutes admin. üksustes	16
3. Faktiline ja harilik rahvaarv, ajutiselt kohalviibinud ja äraolnud 1881—1922.	16
4. Administratiiv üksustete vordlev rahvarikkus	17
5. Sugude vahekord.	
a) Sugude vahekord	18
b) " " 1881—1922	18
6. Vanusline koosseis.	
a) Jaotus 10 a. vanusrühmade järele	19
b) " 10 a. " 1881—1922	20
c) " vanusaastate järele 1881—1922	20
d) Vanusline koosseis töökitse, hoolekande, maksustamise ja koolikohustuse suhtes	21
7. Riikkondlus	23
8. Perekonnaseis.	
a) Jaotus perekonnaseisu järele	24
b) Üle 15 a. vanuste isikute jaotus perekonnaseisu järele 1881—1922	24
c) Jaotus perekonnaseisu järele 1881—1922	26
d) Abielus, kuid lahus elavad isikud (abs. arvud)	27
9. Rahvus.	
a) Jaotus rahvuse järele	27
b) " " 1881—1922	27
c) Eestlased, kelle harilik keel pole eesti keel	28

2
134318

	Lhk. Page
10. Kirjaoskus.	
a) Kirjaoskamatus vanuses üle 10 a.	28
b) " linnades, alevites ja vaidades	29
c) " üksikutes vanusrühmades	30
d) " 7–29 a. aastate järel	30
e) " 1881–1922.	31
11. Haridus.	
a) Koolis õppinud ja mitte õppinud, 10 a. v. alates	32
b) Õpeasutuste järelle liigitatud isikute suhteline jaotus (10 a. v. alates)	33
c) Algharidus	33
d) Keskharidus	33
e) Kõrgem haridus	33
f) 7–9 a. lapsed kooliskäimise ja hariduse järelle	34
g) Haridus 1897–1922	34
h) Koolis käinud kirjaoskamatud	35
12. Usk.	
a) Jaotus usu järelle	36
b) " " 1881–1922 a.	36
13. Sünnikoht.	
a) Jaotus sünnikoha järelle	37
b) Linnades ja maal sündinud	39
c) Jaotus sünnikoha järelle 1881–1922	39
14. Vigased ja vaimuhaiged.	
a) Vigased ja vaimuhaiged	40
b) Ühendatud vigasuste juhtumised	40
c) Pimedad, kurdid, kurttummad ja vaimuhaiged 1881–1922 a.	41

III. KORTERIOLUD — MAISONS D'HABITATION ET LOGEMENTS.

1. Elumajade ja karterite üldarv	43
2. Elumajade ja karterite tihedus	44
3. Elumajad seinte ja katuse materjaali järelle	44
4. Elumajade arv 1881 a.	46
5. Karterid, toad ja elanikud linnades ja alevites:	
a) Karterite üldarvud, suurus ja elanikkude tihedus	47
b) Ühes ka muudeks otstarbeteks kasutatavad elukorterid	48
c) Karterid 1881–1922 a.	49
6. Köök, klosett, veevärk, kanalisatsioon ja valgustus.	50
7. Karterid — asukoht kordade järelle.	50

LISA — APPENDICE.

Maakonna külad, asunduste, alevikkude ja mõisate nimetused
Liste des villages, petits bourgs etc. par les communes rurales

TEINE OSA — PARTIE II.

TABELID

Tab.	Lhk.	Tab.	Lhk.
1. Majad, karterid ja elanikud (üldarvud)	2–3	1. Nombre des maisons, logements et habitants . . .	2–3
2. Vanus ja sugu:		2. Âge et sexe:	
a) maakonna üldkokkuvõte 5 ning 10-a. van. rühmade järelle	4	a) totaux pour l'arrondissement (groupes de 5 et 10 ans) . .	4
b) maakonna üldkokkuvõte . .	6	b) totaux par les unités administratives	6
c) 10-a. vanusrühmad adm. üks. järelle	6–7	c) groupes de 10 ans.	6–7
d) 5-a. vanusrühmad adm. üks. järelle	8–9	d) groupes de 5 ans par les unités administratives . . .	8–9
e) 1-a. vanusrühmad adm. üks. järelle	10–16	e) âge par années(unités admin.)	10–16

TABLEAUX

Page	
1. Nombre des maisons, logements et habitants . . .	2–3
2. Âge et sexe:	
a) totaux pour l'arrondissement (groupes de 5 et 10 ans) . .	4
b) totaux par les unités administratives	6
c) groupes de 10 ans.	6–7
d) groupes de 5 ans par les unités administratives . . .	8–9
e) âge par années(unités admin.)	10–16

Tab.	Lhk.	Tab.	Lhk.	Page
3. Riikkondlus, vanus ja sugu:		3. Sujétion, âge et sexe:		
a) maakonna üldkokkuvõte(10-a. vanusrühmad)	18	a) totaux pour l'arrondissement	18	
b) üldkokkuvõte adm. üksuste järelle	19	b) totaux par les unités admin.	19	
4. Perekonnaseis, vanus, sugu:		4. État civil, âge et sexe:		
a) maakonna üldkokkuvõte	20–21	a) totaux pour l'arrondissement	20–21	
b) kokkuvõtted adm. üksuste järelle	20–21	b) totaux par les unités admin.	20–21	
c) 10-a. vanusrühmad adm. üksuste järelle	22–25	c) groupes de 10 ans par les unités administratives	22–25	
d) 5-a. vanusrühm 15–19 a.	26	d) groupe de 5 ans de 15–19 ans	26	
e) 1-a. vanusrühmad 16–24 a.	26–27	e) groupes par 1 an de 16–24 ans	26–27	
5. Rahvus, vanus ja sugu:		5. Nationalité, âge et sexe:		
a) maakonna üldkokkuvõte(10-a. vanusrühmad)	28	a) totaux pour l'arrondissement (groupes de 10 ans)	28	
b) üldkokkuvõte adm. üksuste järelle	29	b) totaux par les unités administratives	29	
6a. Kirjaoskamatus, kooliskäimine, haridus ja sugu . . .	30–33	6a. Illetrés, instruction	30–33	
6. Kirjaoskamatute sugu ja vanus:		6. Illetrés par âge et sexe:		
b) kirjaoskamatud adm. üksuse järelle	34	b) Illetrés par les unités admin.	34	
c) 10-a. vanusrühmad adm. üksuste järelle (alates 10 a.) .	34–35	c) groupes de 10 ans (au-dessus de 10 ans)	34–35	
d) peale selle 7–9-a. vanusrühm (1915.–1913. a. s.)	35	d) autre cela enfants de 7–9 ans	35	
7. Haridus, vanus ja sugu (7 a. van. alates):		7. Instruction, âge et sexe (au-dessus de 7 ans):		
a) maakonna üldkokkuvõte	36–39	a) totaux pour l'arrondissement	36–39	
b) kokkuvõte adm. üks. järelle	40–43	b) totaux par les unités administratives	40–43	
8. Sünnikoht, vanus, sugu:		8. Lieu de naissance, âge et sexe:		
a) maakonna üldkokkuvõte	44–45	a) totaux pour l'arrondissement	44–45	
b) üldkokkuvõte adm. üks. järelle	46–47	b) totaux par les unités administratives	46–47	
9. Usk, vanus ja sugu:		9. Confession, âge et sexe:		
a) maakonna üldkokkuvõte(10 a. vanusr.)	48	a) totaux pour l'arrondissement	48	
b) üldkokkuvõte adm. üks. järelle	49	b) totaux par les unités administratives	49	
10. Vigased ja vaimuhaiged	50–51	10. Nombre d'individus atteints d'infirmités apparentes	50–51	
11. 1922.–1918. aast. sündinud lapsed sünnikuude järelle	17	11. Enfants nés en 1922-1918. par les mois de naissance	17	
12. Majad seinte ja katuse ehitusmaterjaali järelle	52–53	12. Bâtiments selon le matériel de construction des murs et la couverture de toit	52–53	
13. Majad karterite arvu, kasutamisviisi, tubade ja elanikkude arvu järelle	54–57	13. Bâtiments, logements, chambres et locataires	54–57	
14. Elukorterid majakordade, tubade arvu, köökide, vaterkloettide, lihtväljakäigu kohtade, veevärgi, kanalisatsiooni ja valgustuse järelle	58–59	14. Logements répartis selon le nombre des chambres, des cuisines, des lieux d'aisance et selon de distribution de l'eau, de canalisation et d'éclairage	58–59	
Avaldamata materjaalid	60	Renseignements non publiés	60	

GRAAFIKUD

1. Teksti osas:

a) Järva maakonna kaart	11
b) Paide linna plaan	14
c) Rahva jaotus vanuse järele 1881, 1897 ja 1922 a.	20
d) Rahva jaotus perekonnaseisu järele 1881, 1897 ja 1922 a.	25
e) Kirjaoskamatud üksikutes valdades	29
f) Maakonnas sündinud isikute võrdlev arv — valdade järele	38
g) Elumajade seinte ja katuse ehitusmaterjaali vahekorradi linnas, alevites ja maal	45
h) Korterid tubade ja elanikkude arvu järele linnas ja alevites	48

2. Tabelite osas:

Maakonna elanikkude sugu ja vanus 1881, 1897 ja 1922 a	5
--	---

GRAPHIQUES

1. Dans le texte (partie I):

a) Carte de l'arrondissement de Järva	11
b) Plan de la ville de Paide	14
c) Répartition de la population suivant l'âge en 1881, 1897 et 1922	20
d) Répartition de la population suivant l'état civil en 1881, 1897 et 1922	25
e) Nombre des illettrés par communes rurales	29
f) Nombre comparatif des personnes nées dans les arrondissements, par communes	38
g) Matériel de construction et couverture de toit des bâtiments en villes, bourgs et campagnes	45
h) Logements répartis selon le nombre des chambres et locataires	48

2. Tableaux (partie II):

Habitants de l'arrondissement par sexe et âge en 1881, 1897 et 1922	5
---	---

Käesolev väljaanne on esimene 1922 a. üldrahvalugemise andmete lõpulikkude kokkuvõtete kogust. Vabariigi Valitsuse otsuse järele ilmuvalt, peale üleriiklike kokkuvõtete, tähtsamad rahvalugemise andmed eriväljaannetena iiga üksiku maakonna kohta. Need väljaanded sisaldavad andmeid üksikute väiksete administratiiv-üksuste kohta, kuna üleriiklistes väljaannetes ainult maakondade üldarvusid on kavatsetud avaldada.

Rahvalugemise andmete läbitöötamine on edenenuud sarnase hooga, mida vaevalt aasta algul oodata tohtis. Võib loota, et aasta lõpuks kõik demograafilise osa läbitöötamine lõpeb ja riikline üldkokkuvõte juba veebruaris ilmub. Üksikute maakondade materjaalide kirjastamine teostub käesoleval aastal sedavõrd, kui meie trükiolud seda lubavad. Kahtlemata kestab osa materjaalide kirjastamine veel tuleval aastal. Kuid see on tingitud tehnilikatest kirjastamise raskustest.

See läbitöötamise kiire käik, mida rahvalugemiste materjaalide läbitöötamise senine ajalugu vaevalt tunneb, oli mõeldav ainult selle ühemeelse kaastöötamise abil, mida Keskbüroo igalt poolt selles suhtes leidis, ja selle hulga noorte abijõudude tööga, keda peaasjalikult õppiva noorsoo, eriti üliõpilaskonna, keskelt korda läks koondada.

Rahvalugemise andmete läbitöötamise ligemate kaastööliste nimestik leidub järgnevval leheküljel.

Riigi Statistika Keskbüroo juhataja

A. PULLERITS.

Tallinn, september 1923.

RAHVALUGEMISE ANDMETE LÄBITÖÖTAMISE KAASTÖÖLISED.

Liste des participants aux travaux de dépouillement des données du recensement.

Rahvalugemise andmete läbitöötamise plaani ja instruktsioonid seadis kokku Keskbüroo abijuhataja A. TOOMS, kellele üksikutes osades aitasid kaasa:

J. JANUSSON, R. VEIMER ja A. LEPP.

Läbitöötamise plaan ja instruktsioonid harutati põhjalikult läbi Riigi Statistika Nõukogus, Riigi Statistika Nõukogu esimehe, Keskbüroo juhataja A. PULLERITS'i juhatusest, kes ka läbitöötamise administratiiv-rahalist külge korraldas.

Nõukogu liikmeteks olid:

Riigi Statistika Keskbüroo abijuhataja	A. TOOMS,
" " põllum. stat. os. juh.	J. KURKUS,
" " üldise stat. os. juh.	V. SCHMIDT,
Rügikogu esitaja	M. MARTNA,
Haridusministeeriumi esitaja	J. HÜNERSON,
Kaubandus-tööstusministeeriumi esitaja	J. REBANE,
Kohtuministeeriumi	H. KUKK,
Põllumõdinisteeriumi	E. JUURIK,
Rahaministeeriumi	A. VAREP,
Riigikontrolli	TH. KÄÄRIK,
Siseministeeriumi	J. KALLAKAS,
Sõjaministeeriumi	E. DOLF,
Töö- ja hoolekandeministeeriumi	Kindr.-maj. P. LILL,
Teedeministeeriumi	H. EVART,
Välisministeeriumi	O. OJA,
Tartu ülikooli	H. OIDERMANN,
Linnade Liidu	Prof. M. KURTSCHEINSKI,
Maakondade Liidu	V. SMETANIN,
	H. AVIKSON.

Vabariigi Valitsusele kinnitamiseks esitas läbitöötamise plaani ja väljaannete kava Riigisekretäär K. TERRAS, kes ka mitmesugustest plaani ja töökava arutamise nöupidamistest ja kommissjonide istangutest isiklikult osa võttis ja mitmeid nöupidamisi juhatas.

Vigaste ja vaimuhagite defineerimisel ja klassifikatsiooni kokkuseadmisel olid kaastegevad:

Prof. A. RAMMUL, Dr. A. LÜÜS, Dr. H. MÄNNIK, Dr. J. LOSSMANN.

Õpeasutuste klassifikatsioon seati kokku Haridusministeeriumi elaval kaasabil ja Haridusministeerumi statistiku R. ALAS'i ja Keskbüroo ametniku V. SMETANIN'i kaastööl.

Tööharude nomenklatuuri kokkuseadmisel aitas kaasa H. REIMAN.

Paljud linn- ja maakonnaalitsused, kellele läbitöötamishava tutvunemiseks saadetud oli, ahdasid asjalikke soove ja märkuseid.

Eraiskute seast sai Keskbüroo tähtsaid kirjalikke arvamisi N. KÖSTNER'ilt ja Dr. A. NÖGES'ilt.

Prof. A. RAMMUL ja prof. M. KURTSCHEINSKI jälgisid alati suure huviga tehtavat tööd ja ahdasid nii mõnegi asja kohta oma arvamisi.

Rahvalugemise andmete tegeliku läbitöötamise juhatajaks oli Keskbüroo abijuhataja A. TOOMS.

Peale osakondade juhatajate J. KURKUS'e ja J. ÖISMAN'i olid ligemateks kaastöölisteks, üksikuid kaastööliste rühmasid juhatades ja eriülesandeid täites:

J. JANUSSON, R. VEIMER, A. LEPP,
F. SCHMIDT, M. MIHKELSON, L. PUSKAR,
V. LUIK, J. TREIAL.

Väljaannetes mahutatavad maakonna ja linna plaan on valmistatud Kodu-uurimise toim-konnas mag. J. RUMMA juhatuse sel; graafikud Keskbüroos S. BORISSOV'i poolt.

Käesolev väljaanne ja tekst on kokku seadud A. TOOMS'i poolt, peale
geograafilise ülevaate, mis mag. J. RUMMA susest
ja peatüki korteriolude üle — A. LEPP'a töö.

SISSEJUHATUS.

Väljaande tähtsama osa moodustavad statistilised andmed toodud tabelite näol väljaande teises osas.

Üksikasjalisemad andmed kõigi läbitöötamisel saavutatud demograafiliste tunnuste all-rühmitamiste peensustega — peaasjalikult vanuse suhtes — on kavatsetud tuua üleriiklises väljaandes, kus aga ainult maakondade üldarvud aset leiavad. Siin toodud tabelid on vaid üldkokkuvõtted läbitöötatud materjalidest, kuid selle eest väiksete administratiiv üksustega järele — see demograafiliste tunnuste kvantum, mis ühe maakonna administratiiv üksuste kohta vajalik võiks olla ja mis vastab üksikute ministerruumide ja teiste asutuste soovidele, olgugi palju lühemalt, kui seda soovitud. Üksiku valla kohta ei vajata mitte tihti andmeid selle üle, kui palju sellest ehk teistest riikkondlustest isikuid seal 29 aastaseid on, vaid on küllaldav, kui teada on nende üldarv seal, jne. Sarnased üldandmed sisaldbakki käesolev väljaanne. Eritine tähelpanu on pühendatud siin ainult ühe küsimusele—vanusele—mis üksikasjaliselt aastate järele toodud ja mille tarvidus arusaadav. Kõik muu on koondatult üldkokkuvõtete näol antud, ja ainult maakonna üldarv on vanusrühmade järele üksikasjastatud.

Kõik väljaande tabeliline osa on otse praktiliseks kasutamiseks määratud. See ei tähenda muidugi, et iga väiksematki arvu iga valla kohta tuleb täpsena praeguse aja kohta võtta. Rahvalugemisest on möödunud juba üle poole aasta — selle aja kestel võis nii mitugi ümberkõlmist, sissesõitmist, surmajuhumist jne. ette tulla, mis vastavaid arvusid muutsid.

Peale selle oli rahvalugemise ajal rahva liikumine suurem, kui harilikult, ja olgugi, et, nagu edasi näeme, see nii suurt mõju ei avaldanud, kui oodata võis, olid siiski igalpool ajutiselt kohalviibavad ja ajutiselt äraolnud isikud, kes oma alalisest asukohast väljaspool arvestati ja kelle arvestamine kohaliste administratiiv üksustega arvudesse veidi võõrast elementi sisse tõi. Kui see ka suurte arvude — maakonna üldarvude — peale pea sugugi mõju ei avalda, mingi väikse kohaliku alljaotuse juures see mõju võib avalduda.

Praktiliseks kasutamiseks on vajalik eestkätt ligikaudnegi orientatsioon. Kui näit., küsimuse peale, kui palju vallas on venelasi, tabelist saame arvu 41 ja kui suuremaid muutusi valla elus pole olnud, võib arvata, et see arv mõne isiku võrra suurenenud ehk vähenenud, kuid selle ligi ta peaks olema, ja sarnane teadmine annab juba võimaluse orienteeruda. See võimalus on seda kindlam ja parem, mida suurema arvuga tegemist.

Teine asjaolu, mille peale kasutamisel tähelpanu tuleb juhtida, on see, et tabelite kokkuseadmisel mitmes tabelis rühmitamisi tuli teha alaliikide kindlaksääramiseks eriklassifikatsioonide näol, millede mitteteadmisel mõni tabeli osa arusaamataks võib jäida. Selles suhtes on eriti tähtis äramärkida tab. 6 ja 7, kirjaoskuse ja hariduse kohta, kus õpeasutuses viibimine aluseks võetud jne. Seletava osana tabelite kokkuseadmise tehnika ja neis käsitatud mõistete kohta on kokkuseatud eriväljaanne „I. Eesti Üldrahvalugemise plaan ja tabelite sisu“, mis ka rahvalugemise andmete läbitöötamise üldkäiku kirjeldab.

Kuna praktilisteks kasutamisteks eestkätt tähtsad peaks olema just tabelid, on käesoleva väljaande teksti osa ülesanne kaunis piiratud. Tema ülesandeks jääb kõigepealt tuua suhtarvusid, võimaldada neid võrdlevaid oletusi ja suhtelisi arvutusi, mida peatabeliteesse võimata paigutada oli, kuid mis on vajalikud, niipea kui soov tõuseb suuremat ülevaatlikkust saavutada andmetest terve maakonna kohta.

Teiseks selle osa eesmärgiks on tuua vordlus. Meil on olemas ikkagi juba kolme rahvalugemise andmed. Esimesed, 1881 ja 1897 a. omad, olid korraldatud küll hoopis teistsuguse, mõnes suhtes palju kitsama, mõnes suunas lahkumineva plaani järele, kuid teatud kitendustega, ümberarvatamistega, on siiski korda läinud suurema osa territooriumi kohta käivaid andmeid eelmistega kõrvutada. Neid andmeid polnud mõeldav paigutada peatabelite näol, kuid seda tähtsamad on nad neile, kes vastavate arvude järele tarvidust tunnevad ja võimalikku üldarvudega ülevaadet tahavad saada.

Meie ülesandeks selles suunas pole muidugi mitte jälgida mingit kindlat, teatavat rahvahulka tema arenemiskäigus 1881 aastast peale, eriuurimise näol laiendades seda kuni käesoleva ajani. See poleks võimalik juba kõigi seljal sisse- ja väljasõitnud isikute tõttu, mis koosseisu muutsid. Meie ülesanne on lihtsam ja tänuväärilisem — ta piirdub sellega, et me vaatluse alla võtame maakonna, kui teatud administratiiv üksuse, ja selle maakonna pinnal sündinud muutusi rahva demograafiliste tunnuste alal tähelpanu alla võtame. Meil on antud kolm silmapilku: 1881, 1897 ja 1922 ja neil momentidel registreeritud rahva arvud näitavad vaid seda, et sel momendil teatud territooriumil teatud rahvahulk asus, nende tunnuste järel jaotatult, mis nende kohta oleme võimalikuks leidnud fikseerida. Muidugi paistab ka sellest teatav arenemiskäik, teatav edu, kuid see siiski ainult teatud piirini, mille äärjooni äärmiselt ettevaatlikult tömmata tuleb.

Võrdlustes on võrreldav suurus maakond, kui administratiiv üksus, maakond, mille rahvahulk siin kolmel momendil võrreldud. Nii suhtarvude, kui ka võrdluste tabelite eesmärgiks on lühidalt ja kokkuvõtluskult selgitada kõige tähtsamaid, kõige silmapaistvamaid nähtusi, piirdudes ainult nendega, mis täiesti vastuvaidlemata, ja kõrvadudes neist, mis veidigi kahtlased ehk vastuvaieldavad paistavad olema.

Teksti eesmärk on sarnane, mis lisatud graafikutelgi, — andmeid illustreerida ja neid kättesaadavamaks teha; sellest on ka tingitud tema pigem katkendiline, kui terviku laad — need on vaid üksikud silmapaistvamatad töeasjad, millede ettetoomisega tabelite vaatlemist kergendada on tahetud.

Andmed, mida käesolevas väljaandes sugugi puudutatud pole, olgugi, et seda mitmeltki poolt arvatavasti oleks soovitud, on võrdlused rahvusvahelises ulatuses, teiste riikide demograafilise koosseisuga, kui ka meie teiste maakondadega, kui tervikutega. Nende võrdluste väljajätmise põhjuseks oli soov neid teostada täielikumalt sellekohases üleriikilises väljaandes, seda enam, et selleks ajaks loodetavasti ka enamjao välisriikide kohta neis toimepandud 1920 ja 1921 a. rahvalugemiste andmed saadud oleks — senini puuduvad nad enamjaolt veel.

Ainukesed käesolevas väljaandes mõeldavad võrdlused territooriumi järeltõenäosust ja peaksid käsitama üksikute valdade vastava demograafilise koosseisu vahekordi. Kuid kuna meie vallad, kui administratiiv üksused, nii väikesed on, ja üksikute tabelite arvude rühmade vahekord iseäranis väikeste arvude juures tihti juhuslikkusest tingitud võib olla, on selles suhtes ainult kõige tähtsamad võrdlused tehtud.

Kuna just nüüd eeltööde tegemisel ilmsiks tuli, kuivõrd raske on üksikute rahvalugemiste andmete võrdlemine omavahel territooriumi muutuste suhtes, on katsutud tulevase rahvalugemisele seda kergendada, ja ühtlasi fikseerida territooriumi, mis käesoleva rahvalugemisele objektiks oli. Sel otstarbel on väljaandes toodud üksikute valdade järeltõenäosused nimetusel, nagu külad, mõisad ja teised kohanimed. Peab tähendama, et need kõik mingid administratiivsed ja kindlapiirilised üksused pole, kuid üksikute valdade piiride muutumisel võivad need kohalised nimetused väga tähtsad olla. Käesolevast väljaandest peab selgesti paistma, missuguse administratiiv üksusega üheskoos see või teine küla ehk mõisa kaasaarvatud on. Kuna meil senini elamispunktidest üleriiklist nimestikku veel pole, tahab see nimestik osaliselt vastavaid ülesandeid täita.

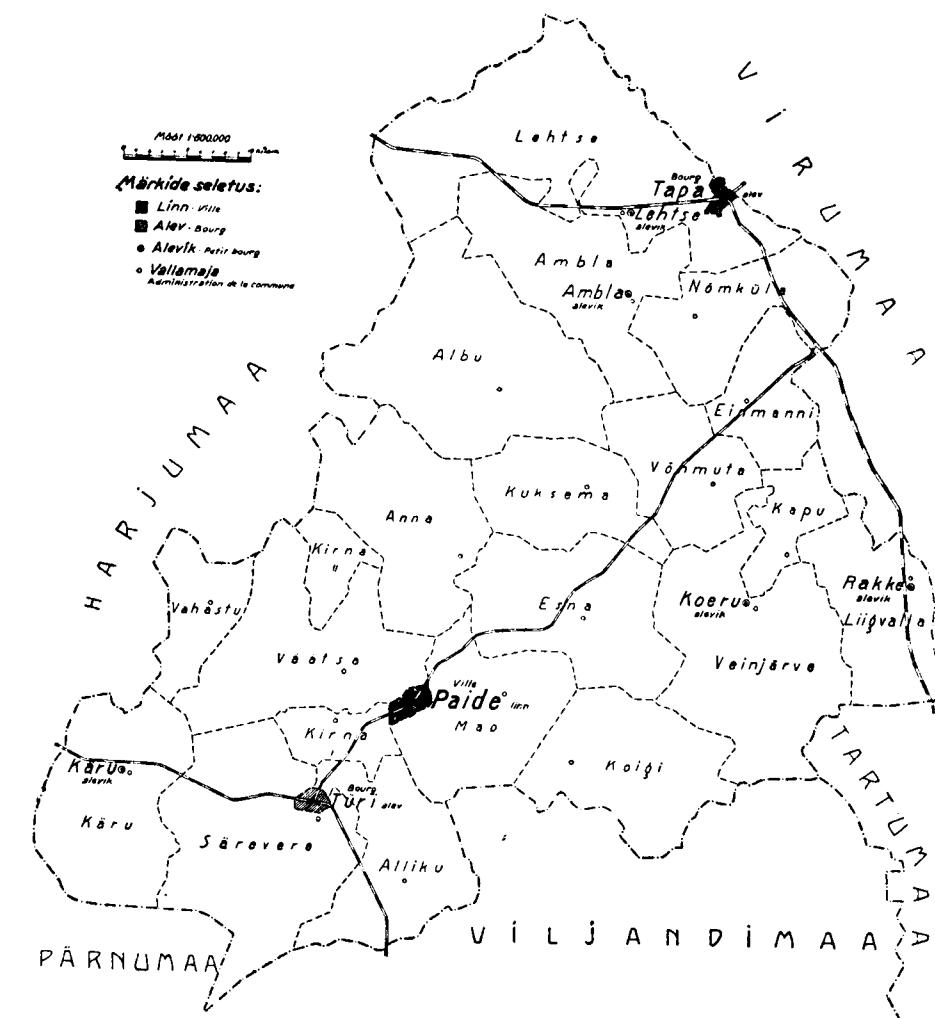
Kuna käesolev väljaanne kujuneb ka ühtlasi esimeseks üksiku maakonna kohta käivaks väljaandeks, mis nii laialdaselt tema rahva koosseisu ja territoriaalset jaotust käsitas, paistis soovitavana teda täiendada geograafilise ülevaatega, geograafilise asendi, looduse, pinnaehituse, maastiku ja veestiku üldandmetega, kuna sarnane kirjeldus maakonna, kui üksuse kohta, senini veel teostamist pole leidnud.

Geograafilise kirjelduse võttis oma peale mag. J. Rumma, kelle sellekohase ülevaate lühendatud kujul ära toome. See töö pole muidugi mitte otsekohe seotud üldrahvalugemisega, aga ta on temale vääriliseks täienduseks ja kujuneb mingi sissejuhatava osana, mis vastavate tööde puudumisel käesolevat väljaannet veelgi täielikumaks tohiks teha.

I.

MAAKONNA GEOGRAAFILINE ÜLEVAADE.

APERÇU GÉOGRAPHIQUE DE L'ARRONDISSEMENT.

Peaaegu sarikkolmnurkne Järvamaa asub Harju — (piir 103,3 km.) ja Virumaa (piir a) **Asend.** 88,9 km.) vahel, toetudes pikema küljega lõunas Viljandi (piir 81,2 km.) ja Pärnumaale (piir 43,0 km.) ning puitudes õige lühikesel alal kokku ka Tartumaa (piir 16,7 km.) loode nurgaga. Põhjas küü-

nib maakond terava sopina Kõnnu-Suur sohu ($58^{\circ}23'50''$ p. l.) ja lõunas annab ta veel pikema kiiu Vändra ja S.-Jaani soistesse metsadesse ($58^{\circ}38'40''$ p. l.) saavutades seega maksimaalse ulatuse 87 km. Läänes on Kõrja küla vastu Pärnumaad kaugem maakonna punkt ($25^{\circ}13'15''$ ida pool Greenv.), kuna idapoolsemaks kohaks on Vägeva rdt. jaama ümbrus ($26^{\circ}18'10''$ ida pool Greenv.) Suurim laius lääne-edelast ida-kagusse Nõni külast üle Koeru Vägevani on 55 km. Valdavam osa Järvamaa piirist, ja nimelt piir Harju-, Pärnu- ja Viljandimaaga ning põhjapoolne osa Virumaa piirist Tapani — kogu ulatuses ligi 250 km., — on liikumisvaenligne sulgpiiri, mis lõikab peaasjalikult vesiseid soid, kõrgrabu ja niiskeid metsi. Avapiir esineb ainult vastu Virumaa Tapast lõunapoole ja kagu nurgas vastu Tartumaad, kust kaudu viimane ühineb oma peateedega Põhja Eestiga.

b) Pinnaehitus.

Järvamaa on ilmestatud võrdlemisi lihtsa oromorfoloogiaga. Ta on laialdane väikese vertikaalse liigestusega lausmaa, mis pikkamööda madaldub piiravasse madalmaisse, milleis läänes voolavad Pärnu ja Jägala, põhjas Soodla ning lõunas—Põltsamaa jõgi, Pärnu jõe lisajõed ja asub Endla nõgu. Suurimad absoluutsed kõrgused on maakonna ida osas—Tamsalu ümbruses, kus Naistevälja ja Uudeküla juures saavutub maksimaalne kõrgus 136 m. üle merepinna. Idasse madaldub see kõrgus kaunis suure languga Valgejõe ja Vao ürgorgudesse, mille põhi asub 106 m. ü. m. p. Lang on siin 10 m. ühel km. Teiste ilmakaarte poole läheb madaldumine aeglasemalt ning ebaühilasemalt. Madalam ala—36 m. ü. m. p.—on vastu Pärnumaad olev Käru valla osa, mis pinnavormiliselt kuulub ka täiesti Pärnumaasse. Nii mahutavad Järvamaa relatiivsed kõrgused, mis pinnareljeefis ja maaestiku pildis kõige pealt mõõduandvad, maksimumis 100 m. piiresse, kuid enamasti on nad kaugelt vähemad ega küüni keskmiselt üle 20 m. See relatiivsete kõrguste kitsapiiriline erinemine ei eelda suurt vahelduvust ja vormirohkust pinnareljeefis. Järvamaa läänepoolne kitsam osa, mis asub Pärnu ja Jägala jõgede ja nende lisajõede vahel, nimelt Madise, Anna, Paide ja Türi kihelkonnad, on selgejooneliselt viiruline. Viirulitus on sibitud peaaegu põhja-lõuna suunas, kalldures ainult lõuna osas Türi ümbruses vähe edelasse. Viirulituse põhjuseks on võrdlemisi väikesed harvad elliptilised kõrgendikud-v o r e d, mis üksikute soosaartena kerkivad üles läänepoolsest soisest ja metsasest madalikust, moodustades Järvamaa väike voorte valdkonna. Üksikute voorte pikkus ei ulata keskmiselt üle 1 km. ja laius üle 300 m. Samuti on ka nende kõrgus väike—keskmiselt 8-10 m. Ainult Keoma ja Kirna voored ulatavad suhteliselt kõrgemale, esimene 19 ja teine 17 m. Voorte kaldenurgad kõiguvad õige kitsais piires 10' ümber, ning kaldenurki, nagu on Kirna ja Keoma voorel (20—25'), tuleb pidada haruldasiks. Vaatamata väheldase suhtelise kõrguse ja väikeste kaldenurkade peale, esinevad need künnised ja seljakud maastikus õige silmapaistvalt just sellepärist, et neid eraldavad lohud on võrdlemisi laiad ja kaetud enamasti vaid rohutaimistutega ja madalate põõsastega, mis pinnavorme ei suuda varjata. Üldiselt ulatab selgjoonelisemate voorte hulk 100-ni, mis levinud ümmarguselt 1000 □ km. alale. Kõige tüübilemad on voored läänepool Paidet, kus Väätsa ja Alliku mõisate vahel esinevad säärased hästi kujunenud voored nagu Pala, Keoma, Kirna, Tedre, Siugumetsa, Röa j. t. Siin leiame ka voorte alale tüübili moldlohke. Mujal on voorte vahelised lohud liiga laiad ja vormiliselt ebamääralised, või seal asuvad sootasadikud (Epu, Katku, Venevere jne.), mille keskelt äkki kerkib üles üksik väike voor künnisena või seljakuna. Osalt asuvad siin ka suured kõrgrabad—Lokota, Lageda j. t.—mis ise kõrgendikkudena silma paistavad.

Järvamaa laialdasem ida osa, nimelt Ambla, Järva-Jaani, Peetri ja Koeru ning osaliselt ka voortearalakihelkondade ida osad moodustavad vähe lainja põhimoreenala, kus levivad Järvamaa viljakamat kultuurmaistud tiheda asulastikuga ja väikeste maaliliste metsasaludega põldude vahel. Siin-seal eriti põhja osas ja ka Paide ümbruses kohtame suuremaid tasandikke, mis tavaliiselt kaetud soode ja soiste puisniiutudega, harvem ka põldudega.

Vahelduvama pinnavormega ala asub maakonna kõrgemas osas Nõmküla ja Tamsalu ümbruses. See on õieti laiem idapoolse järsema veeruga ja läände Näoküla, Karkuse ja Koigi soisse madalduv lava, mille lael asub vahelamisi madalaid künniseid, seljakuid ja kühme, sekka vähemate ava- ja sulglohkudega. Valdavamalt on need kõrgendikud kõik künkad ja ainult harvemalt ka kingud, nagu Nõmküla ja Tamsalu juures. Vähemad kuppelkingud, mille relatiivne kõrgus 10—20 m. on, kohtavad ka Koigi ja Einmani mõisade juures. Lõunas liitub sellele alale Järva-Jaani ümbruse väikekühmade ja kuplite ning harvade voorte ala. Viimased asuvad rohkem idapool ja tähepandavamad neist on Ramma (rel. kõrgus 15 m.) ja Aavere voor (rel. k. 20 m.) Suurjooneliselt lainjas on ka Koeru ümbrus, mis läände Peetri poole järjest kunklisemaks muutub. Lõuna poole on siit lang tuntavalt suur. Künkligne on ka veel Silmsi ja Koigi vahe, kus esinevad vähemad kühmed ja ebamääralise põhijoonega künnised. Maakonna põhja osa Tapa ja Lehtse

ümbruses on rohkesti soine tasandik, kus vaheldust pakuvad vaid üksikud ümmargused kuplid, pikad kitsad vallseljakud ja vähemad sumbkõrgustikud. Väga silmapaistev sumbkõrgustik on Jäneda soodes järslult üleskerkiv (rel. kõrgus 38 m.) Punamaa kuplistik, mis oma alla vast ainult 3 km. võtab. See kõrgustik on osa mannerjää serva-moodustust, mis Harjumaalt Paluküla juurest („Paluküla mäed“) kaares lõikab läbi Jäneda, Kitse- ja Lapiküla Virumaale. Paiguti on servamoodustused ses võös ebaselgelt kühmjad, paiguti aga hästi kujunenud kuplistikud („Punamaa mäed“).

Kuid palju mõjukamalt esinevad selle üldiselt monotoonse ala pinnavormes küll pikad kitsad vallseljakud, mis tavaliselt suunduvad NNW—SSE sihis. Järskude (kaldenurgad 25—35') katuse harjataoliste tammidena, kaetud enamasti haava ja sarapuu metsadega, lõikavad nad kohati hargnedes ja madaldudes, läbi soode. Neid võime jälgida otse kilomeetrite viisi ja soosaarte asulatele on nad ka tihti heaks ühendusteeks. Lõuna otsad on vallseljakuil tavaliselt Järvamaal lagunenud ja hargnenud kühmudeks ja kūnnisteks.

Järvamaa aluspõhi moodustavad kahe paleotsooikumi ajastu-ordoviitsiumi ja siluri c) Aluspõhi. ladestute osad. Maakonna põhja osas, kuni Nõmküla-Kukevere jooneni lõunas, paljastub rohkeis paemurdes ülemordoviitsium Saaremõisa ja Porkuni lademetena. Lõunapoole kuni Paideni on aluspõhjaks siluuriajastu Tamsalu ladestik, milles kõige lõunapoolsem—Raiküla lade—on annud head ehitusmaterjaali Paide linnale ja keskmine—Boreaalise lade—kõrgevärtuslist lupja (Tamsalu ja Rakke lubja ahjud). Maa lõuna osas—Kärus ja Säreveres on aluspõhjaks paiguti tinaläiget sisaldav Adavere dolomiit lubjakivi. Paas on kohati õige õhukese moreenkatte all ja paljustub kergelt, ning avalduvad ka vähemad kaosti nähtused, nagu Kavina mõisa Liuske heinamaal olev auk ja Sala jõgi Koeru kihelkonnas.

Veestikuliselt on Järvamaa väikejõgede ja järvede ala. Jõestiku pikkus on 1-verst, kaardi d) Veestik. järele üm. 630 km., mis tiheduse 0,29 km. ühele □ km. annab. Järvamaalt võtavad küll alguse Eestimaa kaks suuremat jõge—Jägala ja Pärnujõgi, kuid haaravad maakonda, nagu ka Valge- ja Põltsamaajõgi, rohkem raja poolt. Järva südamaa on sel põhjusel jõgedevaene. Hulk siin asuvaid nõgusid ja põldude vahelisi suuremaid sulglohkusid, mis varemalt töenäoliselt võisid esineda järved, on selle töttu soostunud, ja ainult viimasel ajal on püütud kraavide abil siduda neid maakonna rajapoolse jõestikuga. Pärnu jõgi võtab Järvamaalt veel mõned lisajõed, milledest nimetame Piumetsa (ka Kolu ja Linsi—50 km. pikk), Käru (pikkus maak. 35 km.), Valgma (pikkus 22 km.) ja Särevere ehk Prandi jõge (pikkus 18 km.). Maakonna ida piiril voolab põhja poole Porkuni järvest algav koskne Valgejõgi ja lõunasse Varangu järvest väljavoolav Põltsamaajõgi. Esimese pikkus maak. on 38 km., teise 32 km. Põltsamaa jõkke suubuvad veel mõned lisajõed, nagu Mustjõgi, mis vett saab ka Endla järvest ja Väinjärve ojake samanimelisest järvest.

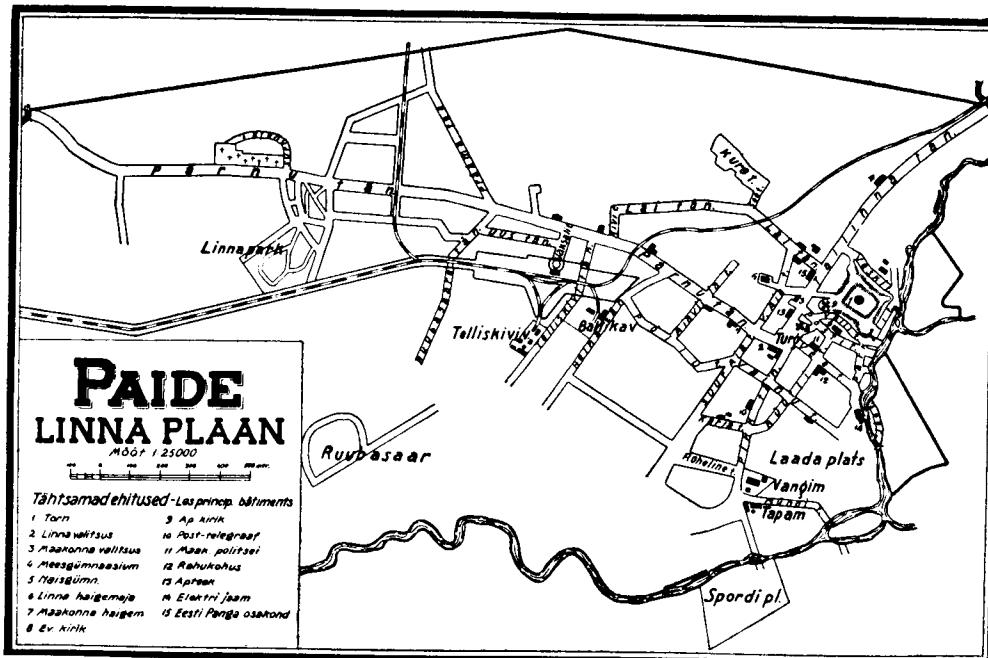
Järvi on Järvamaal 110 ja nende pindala teeb $0,10\%$ maakonna pindalast. Enamikus on kõik need järved pisikesed, ainult Veinjärve pindala kühünib $0,5 \square$ km. (pikkus 1,3 km. laius 0,4 km.). Nad on valdavamalt koondunud maa põhja ja loode osa, kus rühmadena—Jussi-, Kulli, Aegviidu, Jäneda. Seli järved—peituvad kesk ligipeasematu pehmeid soid ja niiskeid niite, ise ka lähenedes soostumise lõpustaadiumile. Paiguti ongi neist järele jää nud vaid nõrga petliku sambla vaibaga äärtel kaetud soolukad tumeda-pruuinja rabaveega.

Kultuurtaimistud—põllud ja aiad—on kõige intensiivsemalt esindatud Kesk- ja Ida-Järvamaal, kus nende alla kuuluvad laialdased põhimoreenlavat ja kõrgendikud. Lääne-Järvamaal on kultuurtaimistud mahutunud vaid vähestele voorte lagedele ja servamoodustustele. Siin on valdavamad suured sood ja soised niitud hapude rohutaimistutega. Rohked sood ja rabad on ka Põhja-Järvamaal. Laicmad männi- ja kuusemetad asuvad maa loode nurgas. Enamasti on ka need niisked. Kesk-Järvamaa madalamail aladel põldude vahel on tavaliiselt ka vähemad sega- ja okaspuu metsad. Sageli kohtame savisemail lahkel ka puhtkuusistuid ja liivasemail—männistuid (Aegviidu ümbruses). Suured põlised puud on kadumas. Kaasa on mõjunud siin sõjaaegsed hoolimata laastamised, eriti raudtee läheduses (Aegviidu ja Tapa metsad). Metsade kootseis on tavalline. Haruldasemaid puid—tammi, saari, pärni jne.—kohtame harva; nende asupaikadeks on enamasti vähesed kultuurmetsad ja pargid. Metsad on kõik kasutusmetsad, osalt isegi röövmetsad. Istutatud metsi on vähe. Niitud ja sood on rohkem röövmaistud, vähem kasutus- ja kultuurniidud.

Pinnareljeef ja taimekate on tinginud ka asulate levimise ja tiheduse ning nende vahelise f) Asulad ja teestik. arenemise. Kesk- ja Ida-Järvamaa künkligne põhimoreenala on tiheda asulastiku ja teestikuga.

Laiemail tasaseil koitel asuvad siin suuremad haja- ja sumbkülad (Karkuse, Metstaga)*, teede äärtel ja seljakul levivad rida—(Kaarevere, Moe), ahel—(Rava, Kuru, Elavere jne.) ja tänavkülad (Keiku). Eriti huvitavatena olgu tähepandud külad, kus elamud on koondunud ridastiku ringis või poolringis ümber vähemal sulglohu, milles asuvad küla koplid. Säärestena olgu nimetatud Valasti, Ageri, Silmsi ja Abaja küla. On see lohk väike, siis muutuvad need külad tüübiliseiks sõõrkülaiks (Väike-Kareda, Naistevälja). Ka Koeru, Ambla ja Jaani alevikud, Tapa ja Türi alevid, ning Paide linn, mis saanud teestiku sõlmepunkteks, on sumbkülade laadilised.

Järvamaa osa läänepool Türi-Paide-Ambla-Tapa joont on harvade asulate ja höreda teestikuga. Asulate ja üksikute elamute levimist võimaldavad vaid harvad väikesed soosaared—voored ja servakuhjatised. Seepärast on valdavamaks, võiksime öelda koguni ainsamaks, külade vormiks käabushajaküla 4—5 taluga. Sagedasti on elamud laialt möödi laiu metsi ja soidi. Suurema tänavkülanuoleks nimetada ainult Lehtse alevikku, mille kujunemine tingitud ka hulgast väljaspoolt avaldunud põhjusist. Laiad sood ja niisked metsad on liikumisvaenulised ja teede korraldamine sel alal on seotud suurte raskustega. Siit lõikavad läbi ka ainult paar suuremat maanteed, mis ühenduseks idapoolsele Eesti maakondale Tallinnaga. Kohalikke asulaile on ühendusteiks ainult ratasteed ja jälgrajad, milleks kasutatud ka vallseljakud ja teised vähemad kõrgendikud. Raudtee lõikavad maakonda lõunast, põhjast ja idast nind edelast kirde.

* Külade täielik nimistik on toolud teksti osa lõpus.

II.

ELANIKUD.

HABITANTS.

1. Maakonna elanikkude üldarv — 1881-1922 a.

28 XII. 1922 a. registreeriti Järva maakonnas üldse 58.211 elaniku*), neist 27.826 meest ja 30.385 naist. Võrdluste teostamiseks 1881 ja 1897 a. rahvalugemistega peame, kahjuks, 1922 a. üldarvudest välja jätma Käru valla, mis eelmiste rahvalugemiste ajal maakonda ei kuulunud ja mille kohta siis üksikult kokkuvõtteid tehtud polnud.

Elanikkude üldarv.

Järva maakonna elanikkude arv (ilmata Käru v.) (1881-1922 a.)

	Absol. arv			%/0/0.		
	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku
1881 a. . .	24177	25583	49760	100,0	100,0	100,0
1897 a. . .	25730	26943	52673	106,4	105,3	105,9
1922 a. . .	26886	29395	56281	111,2	114,9	113,1

Elanikkude üldarv on maakonnas iga rahvalugemise vahel kasvanud. Keskmiselt väljendus see kasvamine arvudes 100—105,9—113,1**), kuid sellest kasvamisest pole soovitatav keskmist juurdekasvu arvutada, sest 1897-1922 a. vahel oli terve rida aastaid, erakorralistest aegadest, tingitud kaaotilise rahvaarvu suurenemise ja vähenemisega.

2. Faktiline ja harilik rahvaarv.

Elanikkude üldarvud üksikutes administratiiv üksustes toob tab. 1 (tabelite osas) ühes a) Faktiline ja harilik rahvaarv maakonnas. ajutiselt kohalviibinud ja äraolnute arvudega. Harilik elanikkude arv ***) on faktiliste elanikkude arvudest vähem ja toob esile erinevuse linna ja maa vahel.

Faktiline ja harilik rahvaarv (1922 a.)

	L i n n		A l e v i d		V a l l a d		Ü l d s e	
	Faktil.	Harilik	Faktil.	Harilik	Faktil.	Harilik	Faktil.	Harilik
	1	2	3	4	5	6	7	8
Absoluut arvud								
Mehed . . .	1322	1527	2178	2227	24326	23550	27826	27304
Naised . . .	1658	1913	2319	2348	26408	25829	30885	30090
Kokku . . .	2980	3440	4497	4575	50734	49379	58211	57394
Suhtarvud								
Mehed . . .	100,0	115,5	100,0	102,2	100,0	96,8	100,0	98,1
Naised . . .	100,0	115,4	100,0	101,3	100,0	97,8	100,0	99,0
Kokku . . .	100,0	115,4	100,0	101,7	100,0	97,3	100,0	98,6

*) Eelkokkuvõtete järele, mis jaanuaris avaldatud, oli 8 elaniku vähem.

**) Suurenemine oli veidi suurem, sest eelmistel rahvalugemistel arvatüüsi ka maakonnas asuv sõjavägi, mis nüüd eraldi sai arvestatud.
Naiste arvu võrdlemisi kiirem kasvamine viimasest rahvalugemisest on osalt sellega seletatav.

Soovides arvutada rahvaarvu kasvamist barliku elanikkude arvu järele, saame järgmised arvud (maak. ilma Paide linnata ja Käru vallata):

Mehed	Naised	Kokku
1881 a. . .	100	100
1897 . . .	107,0	104,5
1922 . . .	107,8	111,1
		109,5

***) Selle arvutamiseks arvame faktiliselt rahvalugemise päeval registreeritud isikustest aj. kohalviibinud maha ja ajutiselt äraolnud juurde.

Paide linnast ja Tapa alevist oli rohkem elanikka välja sõitnud, kui juurde tulnud, Türi alevis ja kõigis valdades — vastupidi. See on seletatav pühade ajaga, kuna linnadest kooliöpilased, sõdurid ja m. maale sõitsid. Paides elas rahvalugemise eelsetel talvekuudel rohkem rahvast kui rahvalugemise päeval, ja linna harilik elanikkude arv talvel on 3,5 tuhande ligi — 15% rohkem rahvalugemise päeval sealviibinutes.

Maakonna üldarv näitab mujalt, eriti Tallinnast, ajutiselt kohalviibinud isikute ülekaalu—rahvalugemise eelsel ajal oli maakonnas 1,0% vähem elanikka, kui rahvalugemise silmapilgul. Üksikute valdade järel pole kõikumised suured — olud on ühtlased.

b) Harilik rahavarv üksikutes admin. üksustes.

Hariliku rahvaarvu (%) faktilisest rahvaarvust (admin. üksuste järi.)

	Mehed	Naised	Kokku		Mehed	Naised	Kokku
Paide linn	115,5	115,4	115,4	Koigi	96,2	97,4	96,8
Tapa alev.	105,5	104,5	105,0	Kuksema	95,5	96,7	96,1
Türi	98,4	97,7	98,0	Käru	98,2	96,9	97,5
Vallad:				Lehtse	98,9	98,8	98,8
Albu	95,7	97,9	96,9	Liigvalla	97,6	98,1	97,9
Alliku	95,9	97,4	96,7	Mäo	97,8	99,2	98,6
Ambla	97,3	98,8	98,1	Nõmküla	96,4	97,5	96,9
Anna	97,0	98,1	97,6	Särevere	95,7	98,4	97,1
Einmanni	98,4	98,3	98,3	Vahastu	96,0	96,4	96,2
Esna	97,6	96,1	97,0	Veinjärve	96,2	97,5	96,9
Kapu	97,1	98,7	97,9	Väätsa	97,1	98,8	98,0
Kirna	97,2	100,0	98,7	Võhmuta	95,2	95,7	95,5

1881 ja 1922 a. rahvalugemised teostati pea ühel ajal — 29 ja 28 dets. *) 1897 a. rahvalugemise aeg oli hiljem — 9 veebruaril (28 jaan.). Andmed ajutiselt kohalviibijate ja äraolijate kohta näitavad rahva territoriaalse liikumise suurenemist rahvalugemise ajal igal rahvalugemisel, võrreldes eelmisega, kuid kuna ajutiselt kohalviibiva ja äraoleva isiku mõisted lahkuminevad olid, pole võimalik täpne võrdlus.

3. Faktiline ja harilik rahvaarv, ajutiselt kohalviibinud ja äraolnud 1881—1922

(Järva maak. ilma Paide l.**) ja Käru v.

	Faktiline rahvaarv			Ajut. kohalviibinud			Aj. äraolnud			Harilik elan. arv		
	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku
Absoluut arvud												
1881 a.	23240	24520	47760	346	135	481	210	105	315	23104	24490	47594
1897 a.	24613	25553	50186	462	230	692	563	264	827	24714	25587	50301
1922 a.	25564	27737	53301	1130	996	2126	420	477	897	24854	27218	52072

(%) (faktiline rahvaarv 100%)

1881 a.	100,0	100,0	100,0	1,5	0,6	1,0	0,9	0,4	0,7	99,4	99,9	99,7
1897 a.	100,0	100,0	100,0	1,9	0,9	1,4	2,3	1,0	1,6	100,4	100,1	100,3
1922 a.	100,0	100,0	100,0	4,4	3,6	4,0	1,7	1,7	1,7	97,2	98,1	97,7

Ajutiselt kohalviibinute arv on 1922 a. võrreldes 1881 a. suurenud 4 korda, samuti on neljavõrdseks muutunud ajutiselt äraolnute arv. Praeguseid paremaid liikumisvõimalusi ja arenemamat sidet linnade ja maa vahel poleks selles ka midagi ebaloomulikku, et 40 a. jooksul vastav liikumine neljakordsetel elavamaks muutunud. Kuid vastavalt oleks siis ka vähem täpsed andmed rahva jaotumise üle territoriaalselt administratiiv üksuste järel ja väheneks nende praktilise kasutamise võimalusel väikeste administratiiv üksuste järel, mis käesoleva väljaande peasisuks. Seda muidugi mitte absoluut-

Sellepäras tihendame veidi tähelpanu selle nähtusele.

*) Faktiliselt oli kalendri muutuse tagajärvel vahese suurem, kuid rahvalugemise aja ühtluse määramiseks on sisu tähtsus ühtlane pühade vaheline aeg.
**) Paide linna kohta puuduvad andmed ajut. kohalviibinud jne. isikute kohta 1881 a. 1897 a. oli ajut. kohalviib. 30 ja ajut. äraoln. 41.

Kõigepealt, peab tähenama, et võrdlus tab. 6 pole täpne, sest 1922 a. rahvalugemisel oli ajutiselt kohalviibijate mõiste laiendatud ja kindlamini õaramääratud; nende hulka kuulusid ka kõik mujal õppijad kooliöpilased ja sõdurid, kes oma perekonla pühadeks tulnud jne. *) nõnda et eelmiste rahvalugemiste vastavaid arvud juba algandmetes vähendatud ja viimase -suurendatud on.

Ka kokkuvõtete tegemine mõjus kaasa selle nähtusele, näti. 1881 a. ajutiselt kohalviibinute kohta käivad materjalid said kokku vœetud suuremate üksustele—kihelkondade—järele, mille piirid laiemad ja vastavalt ka adm. üksuse piirist väljaspool viibimine palju vähem. Väljaspool oma valda leiduv isik arrestati 1922 a. ajut. kohalv., 1881 a. aga ainult siis, kui ta väljaspool oma kihelkonna piiri viibis.

Need on formalsed asjaolud, mis vahet juba palju vähendavad.

Nüüd sisuliselt viimase rahvalugemise kohta. 2188 isikut, kes maakonnas (ilmu lin.) ajut. kohalviibinud, on:

mujalt samast maakonnast	600	isik. ehk	27,4%
Tallinnast	835	" "	38,2%
Tartust	94	" "	4,5%
Kokku	70,1%		

Paide linnast ajut. äraolev. 565 isiku seast on oma maakonnas viibinud 408 isikut, ehk 72,2%. Nii avaldus ajut. kohalv. ja äraolnud isikute arvus kõigepealt maakonna ja maakonnalinnavahele elanikkude vahetus, ja siis jurdevool pealinast ja kooliinnast—Tartust.

Teiselt poolt, ajutiselt kohalviib. kontingenti eriti selleks otstarbe läbiruumides, selgus, et 2293 ajut. kohalviib. (maak. üh. lin.) oli 1607, s. o. 70%, pühadeks oma perekonda ehh sugulaste poole sõitnud kooliöpilasi, sõjaväelasi ja muid sugulasi ja kindlasti mitte sugulasi ainult 223, s. o. 9,7%.

Kui oletada, et osa, muidugi kaugelt vähem osa, neist oma perekonda tulnudest ka kindlamini mõne teise administratiiv üksusega seotud oli, siis on kõik ülejäänud osa ikkagi pühadeks kuju tulnud öpilased, sõdurid jne. perekondliselt käesoleva administratiiv üksusega seotud isikuid. Sellepäras annab sarnast ajut. kohalviib. isikute suurem arv koguni vastupidise lähtusse—ta ligindab faktelist elanikkude arvu sisuliselt harilikku ja „seaduslikku“ elanikkude arvule (population habituelle et du droit, population légale).

Enamjaoks praktilistes otstarbeteks näib sarnane rahva koosseis palju otstarbekohasem ja soodsam olevat. On selge, et näit. kooliöpilased ja sõdurid kuuluvad andmin. üksusse, kus nende perekonnad asuvad, kuna pigemini ajutise iseloomuga on nende teenistus- või kooliskäimise kohas asumine. Seesama käib ligemate sugulaste kohta, kes töölise ja käsitölistena muijal asumas. Kuna sarnased juhused kaugelt valdavad on, võiks koguni öelda, et selles suhtes sarnane rahva paigutus, nagu rahvalugemise ajal, koguni enam soodsam, enam vastavam demograafiliseks on.

See ei tähenda muidugi seda, et näit. üksikute valdade järel toodud andmeid vastavates tabelites igakord igas üksikus tabeli lahtris otse täpsetena kuni viimase inimeseni tuloksට, sest vähepeal siinindub ümberkõlimes ja m. võisid kõige mitmesugusemaid muutusi toestada ja sellepäras tuba tuleb arvusid, iseäranis vähemaid, ikkagi teatud väikese ligikaudussega võtta. Meie tahame vaid rõhutada seda, et 1922 a. rahvalugemisel ajutiselt kohalviibinute ja äraolnute lahkuunike vördelevalt eelmistega kaugeltki nii suur polnud, kui esimesel silmapilgul näib, ja, teiselpoolt, pühade aegne harilikust suurem rahva territoriaalne ümberpaigutus andmete täpsuse peale demograafilises suhtes osalt ka positiivselt mõjud.

Toome tähtsamad andmed ajutiselt kohalviibinute suhtaru kohta üksikute valdade järel ilmavus, nagu näha, oli kaunis ühtlane, olguugi, et raudtee ligemal asuvad vallad rohkem siima paistavad.

Ajutiselt kohalviibinud üksikutes admin. üksustes.

	Ajut. kohalviibinute (%) faktil. elan. arvust	Ajut. kohalviibinute (%) old. kooliöpilased ja muid sugulased		Ajut. kohalviibinute (%) faktil. elan. arvust	Ajut. kohalviibinute (%) old. kooliöpilased ja muid sugulased		Ajut. kohalviibinute (%) faktil. elan. arvust	Ajut. kohalviibinute (%) old. kooliöpilased ja muid sugulased
Paide linn	3,5	86,7	Kirna vald	2,4	70,8	Vahastu vald	4,1	64,0
Tapa alev	4,3	63,2	Koigi	3,9	86,4	Veinjärve	3,6	62,0
Türi	5,5	80,9	Kuksema	4,8	67,2	Keru alevik	2,2	60,0
Albu vald	3,9	83,0	Käru	3,2	71,0	Väätsa vald	3,5	56,9
Alliku	4,4	62,9	Käru alevik	3,7	100,0	Võhmuta	6,4	79,7
Ambla	4,6	64,9	Lehtse vald	3,0	54,0	Alevid	4,8	72,5
Ambla alevik	8,7	67,4	Liigvalla	3,7	60,9	Linn ja alev	4,3	77,1
Anna vald	2,9	48,8	Rakke alevik	6,9	52,0	Vallad	3,9	68,9
Einmanni	3,1	68,0	Mäo vald	2,3	71,7	Vallad ja alevik	4,0	69,3
Esna	4,1	82,2	Nõmküla	4,7	71,5	Vallad ja alevik	3,9	70,1
Kapu .								

Järva maakonna administratiiv üksuste suurus elanikkude arvu järelle 0-0-des üldarvus

Admin. üksused		Faktil. elan. arv	Harilik elan. arv	Admin. üksused		Faktil. elan. arv	Harilik elan. arv
1.	Paide linn	5,1	6,0	16.	Liigvalla v.	4,2	4,2
2.	Tapa alev	4,1	4,4	17.	Sellest Rakke alevik	0,6	0,6
3.	Türi	3,6	3,6	18.	Mäo vald	4,0	4,0
4.	Albu vald	6,6	6,4	19.	Nõmküla vald	5,1	5,0
5.	Alliku	4,1	4,1	20.	Särevere	5,9	5,8
6.	Ambla	7,0	7,0	21.	Vahastu	1,1	1,0
	Sellest Ambla alevik	0,9	0,9	21.	Veinjärve	7,9	7,7
7.	Anna vald	2,5	2,4		Sellest Koeru alevik	0,4	0,4
8.	Einmanni vald	2,7	2,7	22.	Väätsa vald	3,2	3,2
9.	Esna	6,1	6,0	23.	Võhma	4,7	4,6
10.	Kapu	1,8	1,8		Linn (v. Paide)		
11.	Kirna	1,7	1,7		Alevid	7,7	8,0
12.	Koigi	4,9	4,8		Linn ja alevid	12,8	14,0
13.	Kuksema	4,0	3,9		Vallad (ühes alevik.)	87,2	86,0
14.	Käru	3,3	3,3		Vallad ja alevid	94,9	94,6
	Sellest Käru alevik	0,4	0,4		Üldse maakond	100,0	100,0
15.	Lehtse vald	6,4	6,4				

5. Sugude vahekord.

a) Sugude vahe-kord 1922 a.

Sugude vahekord on üldarvus 1000 isiku kohta keskmiselt 478 meest ja 522 naist. Üksikute valdade järele suuri lahkuminekuid märgata pole. Ühes alevis, kolmes suuremas ja kahes vähemas vallas ulatab meeste protsent naistega pea ühekõrgusel, olles üle 49%, (ühel juhtumisel koguni 49,9%), kuid suuremas osas kõigub ta 47—48% ligipäeval.

Paide linn ja väikesed alevikud torkavad iseäranis silma valdava naiste ülekaaluga. Pades on mehi ainult 44,4% ja see % jäab veelgi vähemaks, kui ajutiselt äraolnud arvesse võtta. Vahekord on pea samane, kui teda arvutada harilikkude elanikkude arvu järele. Ajutiselt kohalviibinutest oli üldiselt rohkem mehi, linnas ja alevites aga ümberpöördult.

Selle vastu oli ajutiselt äraolnute seas rohkem naisi, kuid kuna neid üldse vähem, kui ajut. kohalviibinuid, ei saabu sellest tasakaalu. Vastavad suhtarvud kujunevad järgmiselt:

Meeste % rahva üldarvus

	Faktiline rahvaarv	Ajutiselt kohalviib.	Ajutiselt äraolnud	Harilik rahvaarv
Paide linn	44,4	45,7	44,8	44,4
Alevid	48,4	43,6	48,6	48,7
Vallad	47,9	53,7	45,9	47,7
Üldse mksd	47,8	52,4	46,0	47,6

b) Sugude vahe-

Selles valdavas naiste ülekaalus pole midagi iseäralikku ega erakorralist. Kahel endise gemisel on registreeritud vaid veidi tasakaalsem suhtumine. Meeste % üldarvust oli:

1881 a	48,6
1897 a	48,8
1922 a	47,8

Maakonna arvudes (ilma Paide linnata) on vahe veel vähem: 48,7, 49,1 ja 48,0. Eelmise kahe rahvalugemise vahel oli vahekord veidi paranenud meeste kasuks, teise ja kolmandama vahel ümberpöördult.

Sugude vahekorra vaatluseks 10 a. vanusrihmade järele 1881—1922 a. toome meeste naistest kolmel rahvalugumisel.

Sugude vahekord 1881—1922.

	Maakond ühes Paide linnaga						Maakond ilma			Paide linn		
	Meeste %			Naiste %			Paide l.		Meeste %	Meeste %		
	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922
Alla 1 a. v.	49,4	48,9	50,9	50,6	51,1	49,1	49,1	48,7	51,1	59,6	54,5	46,3
1 — 9 a. v.	49,8	50,8	50,0	50,2	49,2	50,0	49,7	50,9	50,2	50,9	48,7	49,1
0 — 9 "	49,8	50,6	50,2	50,2	49,4	49,8	49,7	50,6	50,3	51,9	49,3	48,8
10 — 19 "	50,1	50,3	51,3	49,9	49,7	48,7	50,2	50,4	51,4	48,3	49,3	48,4
20 — 29 "	45,5	46,6	44,5	55,5	53,4	55,5	45,2	46,8	44,5	50,8	42,5	44,5
30 — 39 "	48,2	48,9	46,6	51,8	51,1	53,4	48,3	48,9	46,6	45,4	49,3	46,8
40 — 49 "	49,4	47,1	48,2	50,6	52,9	51,8	49,6	47,4	48,3	44,2	40,8	46,3
50 — 59 "	47,1	48,4	47,0	52,9	51,6	53,0	47,5	48,9	47,5	37,8	40,6	39,2
60 — 69 "	48,6	48,6	43,9	51,4	51,4	56,1	49,2	49,5	44,3	38,0	33,3	37,3
70 a. v. ja üle	47,0	46,2	44,5	53,0	53,8	55,5	46,8	47,0	45,5	48,9	34,5	29,2
Kokku	48,6	48,8	47,8	51,1	51,2	52,2	48,7	49,1	48,0	46,9	44,6	44,4

Esimeste 10 a. rühmade juures on muutus sündinud vahekorra paremnemise poole, viimastesse rühmade juures aga vastupidi. Nii näeme 0–9 aastani –49,8–50,6–50,2%. 9–19 a. oli 50,1–50,3–51,3%. Selle vastu on kõigis järgnevates rühmadest meeste suhteline vähenemine esil. 60–69 a. vahel on registreeritud meeste % ainult 43,9 ja üle 70 a. keskel 44,5%.

Kõik need vahekorrat käivad maakonna kohta ühes linnaga. Linn üksi annab halvemate vahekorra. Viimased rühmad 50 a. alates kujunevad seal järgmiselt: 39,2—37,3—29,9 %. Ka ei tule seal ilmsiks paranemist nooremate aastate vahekoras. Pade linn erines alati oma suure naiste ülekaaluga, iseäranis vanemates aastates—tal on nüüdki see iseloomustav joon alal hoidunud.

Valdade ja alevite sugude vahekorras tuleb kahe noorema 10 a. rühma tasakaalu püüdevi suun veel selgemalt nähtavale, kuna ka vanemates rühmades vahekorra halvenemine vähem tun-dub. Eriti paistab silma vahekorra paremnemine üksikute aastate järele.

6. Vanusline koosseis.

Vanuse järele jaotumine on tunnustest kõige üksikasjalisemalt käsitatud. Tab. 2 (tabelite osa) toob andmed eraldi kõigi adm. üksuste kohta 10 a. ja 5 a. vanusrühmade ja kõigi üksikute aastate järele. Need andmed peaks töelist olukorda paremini kujutama, kui 1881 ja 1897 a. omad, millestes isikute arv „ümmargustes aastates“ (30, 35, 40 jne.) suurendatud on. „Ümmarguste aastate“ ilmuvus näib avalduma 1922 a. rahvalugemise maakonna arvudes väga nõrgalt ainult mõnes 0 lõpppevas aasta arvus.

Rahva kootseisu vaatlemiseks vanuse järele üldjoontes on kõigekohasemad 10 a. vanus- rühmad. Sellekohased absoluut arvud sisalduvad tabelite osas (tab. 2-c). Siin toome selle jaotuse suhteliselt.

10 a. vanusrühmade võrdlev suurus %des (1922 a.)

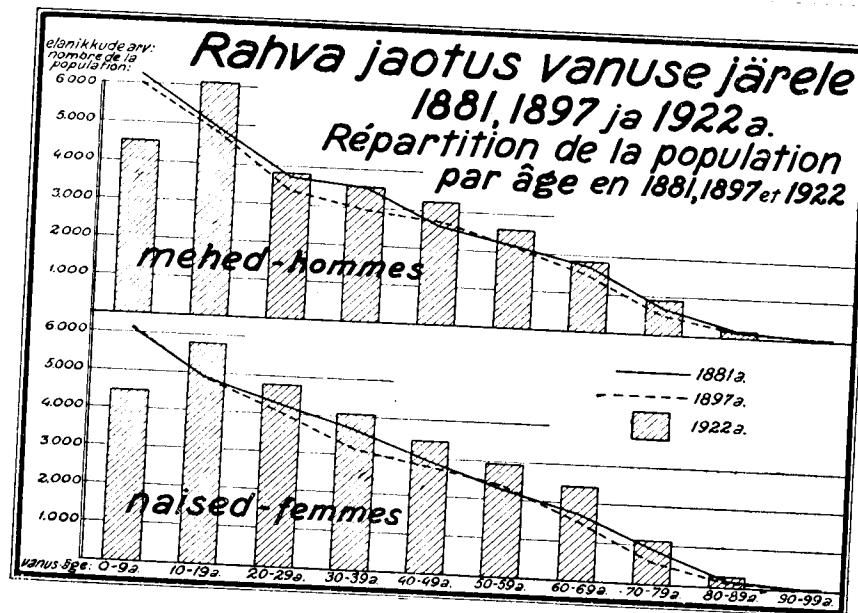
	Mehed	Naised	Kokku
0 — 9 a. v. . . .	16,7	15,2	15,9
10 — 19 " " . . .	22,6	19,6	21,0
20 — 29 " " . . .	14,3	16,3	15,4
30 — 39 " " . . .	13,2	13,8	13,5
40 — 49 " " . . .	12,0	11,8	11,9
50 — 59 " " . . .	9,8	10,1	9,9
60 — 69 " " . . .	7,1	8,3	7,7
70 — 79 " " . . .	3,5	3,8	3,7
80 — 89 " " . . .	0,8	1,0	0,9
90 — 99 " " . . .	0,0	0,1	0,1
Kokku	100,0	100,0	100,0

a) Rahva jaotus
vanusrühmade
järele 1922 a.

b) Jaotus vanus-rühmade järel 1881—1922.

Täieduseks toome võrdlused 1881–1922 a. rahvalugemiste vahel, 10 a. vanusrühmade järele, mida diagramm piltlikult kujutab.

Peame tähen
dama, et 1897 a
10 a. vanusrühma-
de liigitus täielik-
kult vastas meie
vanusrühmadele
(0—9, 10—19 jne.).
kuna 1881 a. ar-
vusid, mis teistsuguselt võetud (1—
10, 11—20 jne.) üm-
ber tuli arvutada.

Jaotus 10 a. vanusrühmade järele 1881–1922 a. (m.kd. ühes Paide l., ilma Käru vallata)

Absoluut arvud												Üldarvust											
Mehed				Naised				Kokku				Mehed				Naised				Kokku			
1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922
Alla 1 aasta	660	682	497	675	713	480	1335	1395	977	2,7	2,6	1,8	2,6	2,6	1,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	1,7		
1 — 9 a. v.	5379	5545	4024	5415	5374	4008	10794	10919	8032	22,3	21,6	15,0	21,2	20,0	13,7	21,8	20,8	14,3					
0 — 9 „	6039	6227	4521	6090	6087	4488	12129	12314	9009	25,0	24,2	16,8	23,8	22,6	15,3	24,4	23,4	16,0					
10 — 19 „	4887	4940	6086	4860	4878	5776	9747	9818	11862	20,2	19,2	22,7	19,0	18,1	19,7	19,6	18,6	21,1					
20 — 29 „	3349	3705	3819	4010	4248	4757	7359	7953	8576	13,9	14,4	14,2	15,7	15,8	16,2	14,7	15,2	15,2					
30 — 39 „	2964	3511	3543	3184	3670	4061	6148	7181	7604	12,3	13,7	13,2	12,4	13,6	13,8	12,4	13,6	13,5					
40 — 49 „	2718	2597	3220	2787	2917	3167	5505	5514	6687	11,2	10,1	12,0	10,9	10,8	11,8	11,1	10,5	11,9					
50 — 59 „	2126	2135	2615	2386	2273	2948	4512	4408	5558	8,8	8,3	9,8	9,3	8,4	10,0	9,1	8,4	9,9					
60 — 69 „	1442	1670	1887	1527	1767	2416	2969	3437	4303	6,0	6,5	7,0	6,0	6,6	8,7	6,0	6,5	7,7					
70 — 79 „	494	777	944	560	909	1113	1054	1686	2057	2,0	3,0	3,5	2,2	3,4	3,8	2,1	3,2	3,7					
80 — 89 „	132	150	203	148	170	293	280	320	496	0,5	0,6	0,8	0,6	0,6	1,0	0,5	0,6	0,9					
90 — 99 „	16	10	11	18	13	38	34	23	49	0,1	—	—	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	—					
Üle 100 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Van. teadm.	9	8	36	13	11	43	22	19	79	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Kokku	24177	25730	26886	25583	26943	29395	49760	52673	56281	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0					

Kõige arvurikkam oli kahel esimesel rahvalugemisel esimene — 0—9 a. vanusrühm, kuhu moodustasid kokku vastavalt 44 ja 42% rahvaarvust. Viimane rahvalugemine konstateebris juba muutunud olukorda: esiteks oli nende rühmade koosseis neisse kuuluvate isikute arvu järele suhteliselt veel rohkem vähenedud — nad kujundasid ainult 37,1% üldarvust ja, teiseks, kõige arvurikkama rühmana esines mitte enam esimene, vaid teine — 10—19 a. — vanusrühm, väga tuntava vahega (0—9 a. 16,0%, 10—19 a. — 21,1%) üldarvust. Kujutades 10 a. vanusrühma püramiidina, mille ühe külje moodustavad mehed, teise naised, saabuks eelmise kahe rahvalugemise arvude järele õigekujuline püramiid, kuna 1922 a. vanuspüramiidi esimene, alumine kord kitsam on — maakonna praegune vanuspüramiid on äralöigatud alusega.

c) Jaotus vanuse
aastate järel
1881—1922.

Olgugi, et järgnevad 10 a. rühmad järjekindlalt ja pea ühtlaselt vähenevad, on ka neis muudatused sündinud, mida üksikasjaliselt kolme rahvalug. vanuslike koosseisu üksikute aastate võrdlus näitab. Selle võrdluse üksikute vanusaastate järele toome tema tähtsuse pärast eritabelil (v. lk. 22), milles absoluutarvude kõrval ka vastavad suhtarvud üksikute aastate järele on antud. Teda illustreerib diagramm, mis tabelite osas lk. 5 toodud.

Kõige arvurikkamate rühmadena esinevad 12 a. ja 14 a. vanuste isikute rühmad, kuhu kuulub 2,28% ja 2,24% kõigist rahvalugemisel registreeritud isikutest. Need on väljapoole ulatavad tipud vanuspüramiidi kõigelaiemas osas. Mõlemil pool sellest tipust läheb vähenemine liig järsu hüpetega. Siin on kahtlemata mõlemil pool kaotused olnud. Esimene ja suurem kaotus on olnud viimastel aastatel. Praegu puuduvad veel andmed surmajuhumiste üle sõjaaastatel. Kuid rahvalugemisel registreeritud isikute arvu järele on maakonnas küll kõige vähem 1917 aastal sündinuid olemas. Täitsa oludega kokkukõlastatud töeasjana tuleb võtta, et sõja aegadel sündivus kiirelt kahanes, peale seda aga jälle vähehaaval tõusma hakkas.

Olgugi, et ka surevus sõjaaastatel kõrgem pidi olema, on siin rohkem tegemist sündivuse võrdleva vähenemisega—kaotus, mis rahvaarv siin kannatanud, on olemataks saanud normaalsete vörreldest puudujäänud sündimiste tagajärg.

Teine lugu on kaotustega 20–39 a. vahel olnud, mis tahab selguda pealiskaudsemas tki vanuslike koosseisu roobasjoone võrdlemisest. Need kaotused on muidugi sõjajäreltus, mida me nüüd ainult ära võime näha, kuid mille absoluutset suurust praegu ära määrata võimata, seda enam, et uued juurdetulijad olemas, kes koosseisu nii kui nii parandanud on.

Igatahes näib, et kuna naiste surevus sõjaajal kindlasti mitte suurem ei võinud olla, kui meestel ja neis aastates sugude vahekorradi vörдlemisi kaunis tasakaalus on, järeldamaga peame, et maakond otse sõja läbi üldiselt mitte väga palju kaotanud pole ja kaotused uute juurdetulijate poolt juba rohkem tasakaalu viidud. Kannatada saanud kohana osutuvad siin eriti ainult aastad 26—31. Meeste vörдlev vähesus 20—23 aastates on seletatav praeguses sõjateenistuses olevate sõdurite puudumisega.

Toome maakonna elanikkude jaotumise mõne tähtsama tegelikus elus vajatava rühmituse järele 1922 a. andmetel ja vastavad võrdlevad suhtarvud nende rühmade kohta eelmistes rahvalugemistel.

d) Mõned tähtsa-
mad praktilised
rühmitused va-
nuse järele.

Vanusline koosseis töökaitse, hoolekande, maksustamise ja koolikohustuse suhtes *

	Absoluut arvud				% rahva üldarvust							
	1922 a.			Mehed	1922 a.			M.	1897 a.			M.
	Mehed	Naised	Kokku		M.	N.	K.		M.	N.	K.	
Töökaitseseisukohast:												
0—12 a. v.	6635	6414	13049	23,9	21,2	22,4	30,6	28,4	29,5	31,1	29,5	30,3
13—14 "	1299	1241	2540	4,7	4,1	4,4	4,1	3,7	3,9	4,2	3,7	3,9
15—16 "	1262	1218	2480	4,5	4,0	4,3	3,6	3,6	3,6	3,9	3,7	3,8
17—19 "	1724	1679	3403	6,2	5,5	5,8	5,1	5,0	5,0	6,0	5,9	6,0
20—59 "	13693	15777	29470	49,3	52,0	50,7	46,5	48,7	47,6	46,2	48,4	47,3
60 a. v. ja üle	3175	4013	7188	11,4	13,2	12,4	10,1	10,6	10,4	8,6	8,8	8,7
Hoolekande seisukohast:												
0—13 a. v.	7250	7049	14299	26,1	23,2	24,6	32,7	30,3	31,5	33,3	31,2	32,2
14—16 "	1946	1824	3770	7,0	6,0	6,5	5,6	5,4	5,5	5,9	5,7	5,8
17—59 "	15417	17456	32873	55,5	57,6	56,5	51,5	53,7	52,6	52,2	54,3	47,3
60 a. v. ja üle	3175	4013	7188	11,4	13,2	12,4	10,2	10,6	10,4	8,6	8,8	8,7
Maksustamise suhtes:												
0—19 a. v.	10920	10552	21472	39,3	34,8	36,9	43,4	40,7	42,0	45,2	42,8	44,0
20—64 "	14836	17158	31994	53,4	56,5	55,1	50,2	52,4	51,3	49,0	52,2	51,0
65 a. v. ja üle	2032	2632	4664	7,3	8,5	8,0	6,4	6,9	6,7	4,9	5,0	5,0
Koolikohustuse suhtes:												
0—6 a. v.	3073	2938	6011	11,1	9,7	10,3	16,9	16,1	16,5	17,7	16,9	17,3
7—8 "	1048	1096	2144	3,8	3,6	3,7	5,0	4,4	4,7	5,2	5,0	5,1
9—15 "	4475	4230	8705	16,1	14,0	15,0	14,6	13,2	13,9	14,3	13,1	13,3

^{*)} Järva m.kd. ühes Paide lin.; 1881—1897 % ilma Käru val.

Jaotus vanuse järele 1881—1897—1922 (Järva m.kd. ühes P.-linnaga, ilma Käru vallata).

VANUS	Absoluutarvud						10.000 elaniku jaotus üksikute vanusaastate järele											
	Mehed			Naised			Kokku			Mehed			Naised			Kokku		
	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922
Alla 1 kuu	56	77	46	49	98	54	105	175	97	29	30	17	19	36	17	21	33	17
1 kuu van.	56	72	45	59	72	23	115	144	68	23	28	17	23	27	7	23	27	12
2	55	55	37	66	64	43	121	119	80	23	21	14	26	24	15	24	23	15
3	81	57	37	56	67	38	137	124	75	33	22	14	22	25	13	28	23	13
4	52	48	48	70	60	40	122	108	88	22	14	22	25	13	28	23	13	
5	42	64	46	53	43	45	95	107	91	17	25	17	21	16	15	19	21	16
6	79	109	42	85	97	35	164	206	77	33	42	16	33	36	12	33	39	14
7	35	32	39	36	46	41	71	78	80	14	12	14	14	17	14	14	15	14
8	51	37	37	49	45	41	100	82	78	22	14	14	19	17	14	21	16	14
9	56	47	38	47	42	34	103	89	72	23	18	14	18	16	12	20	17	13
10	56	45	41	61	54	51	120	99	92	23	18	15	25	20	17	24	19	16
11	41	37	41	41	25	38	82	62	79	17	14	15	16	9	13	16	11	14
Sündim kuu tead.	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuni 1 a. v.	660	682	497	675	713	480	1335	1395	977	273	265	185	264	265	163	268	265	174
1 a. van.	668	654	486	650	630	469	1318	1284	955	275	254	181	254	234	163	263	244	170
2	567	640	418	640	599	409	1207	1239	827	235	249	156	250	222	139	242	235	147
3	595	570	407	572	562	387	1165	1132	794	245	222	151	221	209	132	235	215	141
4	622	571	444	606	627	420	1228	1198	864	257	222	165	237	233	143	247	228	154
5	625	619	353	620	643	319	1245	1262	672	259	241	131	242	239	109	250	240	120
6	652	622	393	565	574	373	1117	1196	766	224	221	146	221	213	127	225	227	136
7	658	596	456	673	601	482	1331	1197	938	272	232	170	252	266	207	232	210	170
8	607	684	555	594	572	588	1201	1256	1143	221	223	164	267	267	227	227	227	167
9	487	589	512	495	566	561	982	1155	1073	202	229	191	210	191	198	219	191	191
10	579	605	611	528	550	485	1107	1155	1196	240	235	228	206	204	199	223	219	213
11	468	517	663	453	476	539	921	995	1202	194	201	247	177	177	184	186	189	214
12	441	531	658	465	534	624	1065	1282	182	206	245	182	198	212	182	202	228	228
13	524	540	597	444	512	616	968	1052	1213	217	210	222	174	190	210	195	205	216
14	485	516	660	506	495	594	991	1011	1254	201	201	246	198	184	202	200	195	206
15	458	460	641	460	444	599	918	904	1240	190	179	239	180	165	204	185	172	224
16	477	471	582	485	523	597	962	994	1179	197	183	217	190	194	203	193	188	210
17	494	407	557	512	455	534	1006	862	1091	204	158	207	200	169	182	202	164	194
18	525	443	560	513	438	539	1038	881	1099	217	172	209	201	163	183	209	167	195
19	436	450	557	494	451	549	930	901	1106	180	175	207	193	167	187	171	197	197
20	436	445	397	454	491	581	890	936	978	173	148	177	182	198	179	178	174	174
21	351	353	350	445	460	503	796	813	833	145	137	123	174	171	160	154	148	148
22	344	363	416	447	521	514	791	886	930	142	142	155	175	193	175	159	169	166
23	369	393	428	428	472	797	857	900	153	153	159	167	172	161	160	162	160	160
24	310	308	458	407	404	508	717	712	966	129	120	171	159	150	173	144	135	172
25	326	411	436	445	455	464	771	866	900	135	160	162	174	169	158	150	165	160
26	306	380	357	356	385	441	662	765	798	127	147	133	139	143	150	158	150	160
27	309	378	366	379	384	470	688	762	836	128	147	136	148	143	160	138	145	149
28	320	336	304	333	351	427	653	687	731	132	132	113	130	130	145	131	131	130
29	278	336	327	316	333	377	594	669	704	115	132	122	125	124	128	120	128	125
30	353	395	349	391	435	445	744	830	794	146	153	130	153	162	152	150	158	141
31	295	325	330	307	372	369	602	697	699	122	126	123	120	138	126	121	132	124
32	304	388	344	375	392	391	679	780	735	126	151	128	147	145	133	137	148	131
33	327	586	377	344	413	411	671	799	788	135	150	140	153	153	140	135	152	140

8. Perekonnaseis.
(tab. 4 lk. 20—27)

Jaotus perekonnaseisu järelle 1922 a.

(% iga vanusrühma üldarvust).

a) Jaotus perekonnaseisu
järelle 1922 a.

	M e h e d				N a i s e d				K o k k u			
	Vallali-sed	Abielus	Lesed	Lahutatud	Vallali-sed	Abielus	Lesed	Lahutatud	Vallali-sed	Abielus	Lesed	Lahutatud
Alla 10 a. v.	100,0	—	—	—	100,0	—	—	—	100,0	—	—	—
10—14 "	100,0	—	—	—	100,0	—	—	—	100,0	—	—	—
15—19 "	99,8	0,2	—	—	98,0	2,0	—	—	98,9	1,1	—	—
10—19 "	99,9	0,1	—	—	99,0	1,0	—	—	99,5	0,5	—	—
20—29 "	79,4	20,4	0,2	—	61,8	36,4	1,6	0,2	69,7	29,3	0,9	0,1
30—39 "	32,2	66,2	1,3	0,3	22,1	69,6	7,9	0,4	26,8	68,0	4,8	0,4
40—49 "	14,3	83,3	2,0	0,4	14,0	71,7	14,1	0,2	14,1	77,3	8,3	0,3
50—59 "	8,6	86,8	4,4	0,2	11,7	64,8	23,3	0,2	10,3	75,1	14,4	0,2
60—69 "	6,8	81,6	11,5	0,1	10,1	44,7	42,1	0,1	8,6	62,7	28,6	0,1
70 a. v. ja üle	4,4	63,2	32,3	0,1	8,0	20,6	71,3	0,1	6,4	39,6	53,9	0,1
Kokku . .	58,2	38,6	3,1	0,1	51,8	35,6	12,4	0,2	54,9	37,1	7,9	0,1

28. detsembril Järva maakonna pinnal viibinud rahvast oli natukene üle kolmandiku, 37,1%, abielus. See on ka loomulik, kuna kõige arvurikkamas, kahes esimeses vanusrühmas (0—19 a.), mis ise 36,9% rahva üldarvust, ainult 0,5% abielus oli, neist mehi ainult 0,1%. 10—19 a. vanuses oli maakonnas ainult 5 meest ja 58 naist abielus. 20 eluaastast peale algab järjekorraline abielus olijate arvu suurenemine, meeste juures läheb see järgmiselt: 20., 66,2, 83,3, 50—59 a. vanusrühmas on juba 86,8% abielus. See on abielusolijate arvu kõrgustipp; naiste juures on see 10 aastat varem (40—49 a.—71,7%). Sellest kõrgustipust algab mõlema soo juures abielusolijate arv jällegi vähenemaja. Ühtlasi hakkab ka suurenema leskede arv, mis järjekindlalt algusest peale kasvab, jõudes kõige kõrgemana määrami muidugi viimases vanusrühmas. Üldiselt on meeste üldarvus suhteliselt rohkem abielusolejaid ja ka rohkem vallalisi, kuid selle eest vähem leski. Leskesid on meestel ainult 3,1%, kuna naistel see tervelt 12,4% tõuseb. Osalt on see selgitatav sellega, et naiste keskel üldse rohkem vanemaid inimesi on. Lahutatud isikuid oli maakonnas üldse vähe, nii meeste, kui ka naiste hulgast,—nende arv ei tõuse mitte üle 0,1%.

b) Üle 15 a. vanuste isikute jaotus perekonnaseisu järelle.

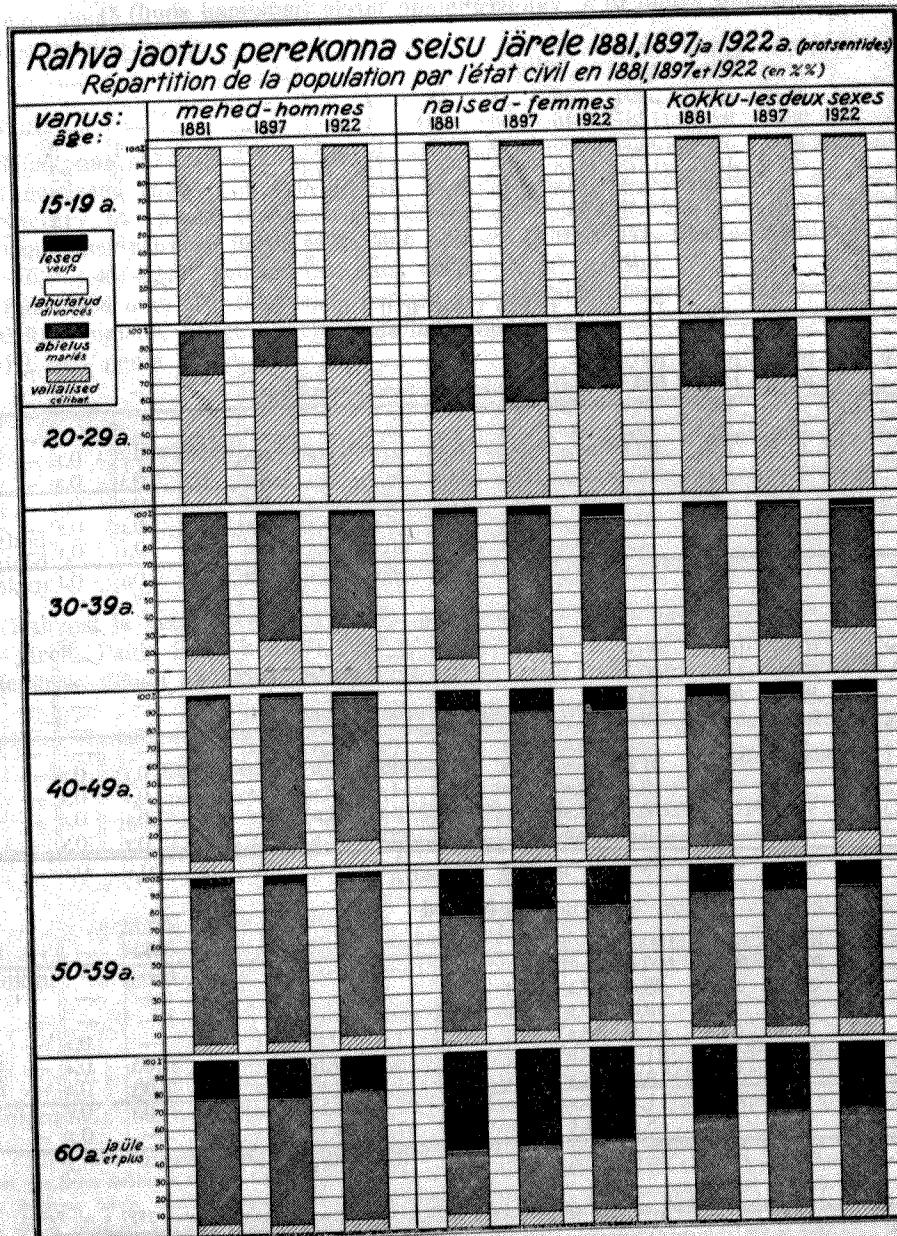
Huvi väärib järgnev tabel, milles kolme rahvalugemise vörreldavaks tehtud andmetel
nustete isikute on toodud 1000 elaniku (üle 15 a. vanuses) jaotus perekonnaseisu järelle.

Üle 15 a. vanuste isikute jaotus perekonnaseisu järelle
(1000 elan. kohta 1881, 1897 ja 1922 a. *)

	Vallali-si	Abielus	Leski	Lahutatud
Mehed:				
1881 a. . .	371	587	41	1
1897 a. . .	390	562	47	1
1922 a. . .	413	541	44	2
Naised:				
1881 a. . .	324	535	140	1
1897 a. . .	318	535	146	1
1922 a. . .	355	480	163	2
Keskmisselt:				
1881 a. . .	346	560	93	1
1897 a. . .	353	547	99	1
1922 a. . .	382	509	107	2

*) Vördluses on võetud ainult Järva maakonna kohta käivad andmed, kuna Paide linna kohta 1881 a. andmed puuduvad.

Meeste kohta käivates arvudes näeme järjekindlat tendentsi. Vallaliste arv suurenes järjekindlalt: 37,1, 39,6 ja 41,8%. Abielusolijate arv vastavalt sellele väheneb: 58,7, 56,2 ja 54,1%. Leskede ja lahutatute arvud püsivad enam-vähem ühesuurustena. Naiste juures kujunes see teistmoodi: 1881 aastal oli vallalisi rohkem kui 1897 aastal, millal nende võrdlev arv vähenes; 1922 a. vanuses oli maakonnas ainult 5 meest ja 58 naist abielus. 20 eluaastast peale algab järjekorraline abielus olijate arvu suurenemine, meeste juures läheb see järgmiselt: 20., 66,2, 83,3, 50—59 a. vanusrühmas on juba 86,8% abielus. See on abielusolijate arvu kõrgustipp; naiste juures on see 10 aastat varem (40—49 a.—71,7%). Sellest kõrgustipust algab mõlema soo juures abielusolijate arv jällegi vähenemaja. Ühtlasi hakkab ka suurenema leskede arv, mis järjekindlalt algusest peale kasvab, jõudes kõige kõrgemana määrami muidugi viimases vanusrühmas. Üldiselt on meeste üldarvus suhteliselt rohkem abielusolejaid ja ka rohkem vallalisi, kuid selle eest vähem leski. Leskesid on meestel ainult 3,1%, kuna naistel see tervelt 12,4% tõuseb. Osalt on see selgitatav sellega, et naiste keskel üldse rohkem vanemaid inimesi on. Lahutatud isikuid oli maakonnas üldse vähe, nii meeste, kui ka naiste hulgast,—nende arv ei tõuse mitte üle 0,1%.

Nagu näeme, et järjekindlalt mõlema soo ja kõigis vanusrühmades vallaliste arv kasvab, osalt ka leskede arv, abielusolevate isikute arv aga vähenenud. Täienduseks toome veel mõned absoluut ja suhtarvud eelmistest aastate vöörlustest.

c) Jaotus perekonnaseisu järele 1881—1922 a. *)

Jaotus perekonnaseisu järele 1881—1922 a. *)

	Vallalised		Abielus		Lesed		Lahutatud		Perekonnaseis teadm.						
	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922			
Mehed . . .	13817	14831	14892	8792	8981	9822	620	767	796	11	13	29	—	21	25
Naised . . .	13496	13791	14402	8728	9198	9884	2279	2512	3357	17	11	38	—	41	56
Kokku . . .	27313	28622	29294	17520	18179	19706	2899	3279	4153	28	24	67	—	62	81

Absoluut arvud 10 a. vanusrühmade järele (mõlemad sood) *

Alla 10 a. v. .	11738	11876	8599	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10 — 14 „ „ .	4726	5025	5893	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15 — 19 „ „ .	4643	4237	5394	46	58	58	1	1	—	—	—	—	—	—	
10 — 19 „ „ .	9369	9262	11287	46	58	58	1	1	—	—	—	—	—	5	
20 — 29 „ „ .	4306	5008	5639	2636	2490	2363	45	44	73	2	1	9	—	12	11
30 — 39 „ „ .	944	1397	1873	4818	5228	4895	141	173	337	7	5	22	—	13	20
40 — 49 „ „ .	381	490	855	4548	4340	4888	347	409	516	3	8	19	—	12	18
50 — 59 „ „ .	291	254	522	3295	3279	3964	723	636	736	7	5	12	—	5	5
60 ja üle . . .	273	330	471	2169	2778	3526	1639	2013	2480	9	5	4	—	15	15
Vanus teadm. .	11.	5.	48	8	6	12	3	3	11	—	—	1	—	5	7

Prot sendid
a) mõlemad sood

Alla 10 a. v. .	100,0	100,0	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 — 14 „ „ .	100,0	100,0	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 — 19 „ „ .	99,0	98,6	98,9	1,0	1,4	1,1	—	—	—	—	—	—	—	—
10 — 19 „ „ .	99,5	99,4	99,5	0,5	0,6	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—
20 — 29 „ „ .	61,6	66,4	69,8	37,7	33,0	29,2	0,7	0,6	0,9	—	—	0,1	—	—
30 — 39 „ „ .	16,0	20,5	26,3	81,5	76,9	68,7	2,4	2,5	4,7	0,1	0,1	0,3	—	—
40 — 49 „ „ .	7,2	9,3	13,6	86,2	82,7	77,9	6,6	7,8	8,2	—	0,2	0,3	—	—
50 — 59 „ „ .	6,7	6,1	10,0	76,3	78,6	75,7	16,8	15,2	14,1	0,2	0,1	0,2	—	—
60 ja üle . . .	6,7	6,4	7,3	53,0	54,2	54,4	40,1	39,3	38,2	0,2	0,1	0,1	—	—
Kokku . . .	57,2	57,1	55,1	36,7	36,3	37,0	6,0	6,5	7,8	0,1	0,1	0,1	—	—

b) Mehed

Alla 10 a. v. .	100,0	100,0	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 — 14 „ „ .	100,0	100,0	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 — 19 „ „ .	100,0	100,0	99,8	—	—	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—
10 — 19 „ „ .	100,0	100,0	99,9	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—
20 — 29 „ „ .	74,5	79,5	79,5	25,2	20,1	20,3	0,3	0,4	0,2	—	—	—	—	—
30 — 39 „ „ .	18,9	25,2	31,6	80,0	73,8	66,9	1,0	0,9	1,3	0,1	0,1	0,3	—	—
40 — 49 „ „ .	5,7	10,2	13,9	92,6	87,5	83,5	1,7	2,1	2,2	—	0,2	0,4	—	—
50 — 59 „ „ .	5,1	5,2	8,5	89,9	89,8	87,0	4,9	4,9	4,2	0,1	0,1	0,3	—	—
60 ja üle . . .	5,2	4,6	5,9	72,6	72,4	74,3	22,0	22,8	19,7	0,2	0,2	0,1	—	—
Kokku . . .	59,5	60,3	58,3	37,8	36,5	38,5	2,7	3,1	3,1	—	0,1	0,1	—	—

c) Naised

Alla 10 a. v. .	100,0	100,0	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 — 14 „ „ .	100,0	100,0	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 — 19 „ „ .	98,1	97,3	98,0	1,9	2,7	2,0	—	—	—	—	—	—	—	—
10 — 19 „ „ .	99,1	98,7	99,0	0,9	1,3	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—
20 — 29 „ „ .	51,0	54,9	61,9	48,0	44,4	36,5	1,0	0,7	1,4	—	—	0,2	—	—
30 — 39 „ „ .	13,2	16,1	21,7	83,0	79,7	70,2	3,7	4,1	7,7	0,1	0,1	0,4	—	—
40 — 49 „ „ .	8,8	8,6	13,3	79,8	78,4	72,5	11,3	12,9	13,9	0,1	0,1	0,3	—	—
50 — 59 „ „ .	8,3	6,9	11,3	64,0	67,8	65,5	27,5	25,2	23,0	0,2	0,1	0,2	—	—
60 ja üle . . .	8,1	8,1	8,3	34,6	37,0	38,9	57,1	54,9	53,3	0,2	—	0,1	—	—
Kokku . . .	55,0	54,1	52,1	35,6	36,1	35,7	9,3	9,8	12,1	0,1	—	0,1	—	—

*) Maakond ilma Paide linnata ja Käru vallata. Paide linna kohta 1881 a. vastavaid andmed pole avaldatud; 1897 a. oli Paides:

	Vallalised	Abielus	Lesed	Lahutatud	Teadmata
Mehed . . .	667	418	26	4	2
Naised . . .	740	427	220	3	—
Kokku . . .	1407	845	246	7	2

Recensement de 1922

Tabel annab iseenesest väga selge pildi. Eestlaste arv on nii absoluutsest, kui ka suhteliselt kõik aeg kasvanud; sedasama on teinud, olgugi vähesel määral, venelaste arv. Ka muudest rahvustest isikute arv on suurenenud. Selle vastu on sakslaste arv kõik aeg nii absoluutsest, kui ka suhteliselt vähnenenud. Kuna eelmistel rahvalugemistel rahvuse arvestamine aga puuduste all kannatas (v. märkus 1, lk. 27), tuleb nende arvu eelmistel rahvalugemistel suurendatusteks pidada, ja järgnevalt ka vähinemise kiirust aeglasmaks, kui see esimesel pilgul näib (1881—1922 a. kolmekordne vähinemine).

c) Eestlased, kelle harilik keel pole eesti keel. Rahvalugemisel said teatavasti arvestatud veel isikud nende hariliku keele järelle, kuid kuna valdavamaks keeleks meil on eesti keel, siis ei leitud tarvilikuks läbitöötamise juures eritada isikuid nende keele järelle. Maakonna läbitöötamise juures said siiski märgitud eriti isikud eestlaste keskelt, kelle hariliku keelena oli märgitud mingi muu keel.

Toome need andmed järgnevast tabelist.

Eestlased, kelle harilik keel pole eesti keel.

	Mehed	Naised	Kokku		Mehed	Naised	Kokku
1. Pайде линн .	49	63	112	15. Лехтсе . . .	11	5	16
2. Тапа алев .	10	19	29	16. Лигвала . . .	8	11	19
3. Тури . . .	5	5	10	17. МАО . . .	—	1	1
VALLAD:				18. Номкюла . . .	3	4	7
4. Альбу . . .	3	2	5	19. Саревере . . .	1	4	5
5. Аллику . . .	—	1	1	20. Вахасту . . .	—	—	—
6. Амбла . . .	10	9	19	21. Вейнърве . . .	10	26	36
7. Анна . . .	—	1	1	22. Вяэта . . .	1	4	5
8. Эймани . . .	1	7	8	23. Вёхмута . . .	4	3	7
9. Эсна . . .	3	5	8	Alevid . . .	15	24	39
10. Капу . . .	1	4	5	Linn ja alevid . . .	64	87	151
11. Кирна . . .	2	1	3	Vallad ja alevikud . . .	61	91	152
12. Коиги . . .	2	2	4	Alevid, vallad ja alev . . .	76	115	191
13. Куксема . . .	—	—	—	Üldse maakond . . .	125	178	303
14. Кäru . . .	1	1	2				

Eestlased, kelle harilik keel pole eesti keel, vanuse järelle.

	Mehed	Naised	Kokku
0—9 a. v. . .	19	26	45
10—19 " . . .	31	26	57
20—29 " . . .	11	26	37
30—39 " . . .	16	15	31
40—49 " . . .	20	23	43
50—59 " . . .	16	27	43
60—69 " . . .	9	23	32
70 ja üle . . .	3	12	15
Teadmata . . .	—	—	—
Kokku . . .	125	178	303

Nagu näeme, pole ei üksikutes administratiiv üksustes, niisama ka maakonna üldarvuski, nende isikute arv enam kuigi suur, kes eesti keelt oma harilikuks keeleks ei pea. Arvatavasti on need enamjaolt isikud, kes teistest rahvustest isikutega abielus on ja teist keelt on sunnitud tarvitama.

10. Kirjaoskus.

Hariduse ja kirjaoskuse kohta käivad teated võtame selgema pildi saamiseks vaatluse alla lahus.

Kirjaoskamatute¹⁾ üldarvud 1922 a. on toodud tab. 6-b-c-d. (6-a sisalda ainult osa kirjaoskajaid lk. 4—6; nimelt neid, kes kuskil õpeasutuses viibinud pole, mis ainult osa kirjaoskamatutest on. V. selle kohta „I. üldrahvalugemise läbitöötamise plaan“ ja järgnevast peatükis kooliskäinud kirjaoskamatute kohta, lk. 35—36).

¹⁾ Koolikohustus algab meil seni 9 a. peale (V. V. määrus 17/X 1920); rahvalugemise andmed on läbitöötatud 7 a. alates eraldi iga vanus-aasta kohta kuni 25 a., sealult 5 a. rühmade järelle. Maakondade väljannete tabelid admin. üks. järelle on kokkuseatud jaotades alla 10 ja üle 10 a. vanusteks, et kümme a. vanusrühmade liigitust alal hoida, kuna kirjaoskamatute kohta 7—9 aastani eriti üldarvud toodud.

Üldiselt oli maakonnas üle 10 a. vanadest isikutest 885 lugeda- ja 3.849 kirjutada- mitte a) Kirjaoskamatus vanuses üle 10 a.

oskajat isikut. Rahvaarvuga 10 a. van. peale vörreldes, oli lugemisoskusetuid—1,8% ja kirjutusoskused¹⁾ — 7,9%. Sugude järelle kujunes kirjaoskamatute % 1922 a. järgmiselt:

Lugemisoskusa: mehi 2,0%

naisi 1,6 „

Kokku 1,8 „

Kirjutamisoskusa: mehi 5,9 „

naisi 9,7 „

kokku 7,9 „

Lugemisoskust, kui kergemini kättesaadavat, võivad 98,2% omaks nimetada ja ainult 1,8% puudub ta (see % võib veidi suurem olla, kuna 114 isiku kohta teated puuduvad). Kirjutamisoskus on pea neljakordsest suuremal isikute arvul kättesaamata — see oskus puudub ligi 8%. Huvitav on tähele panna, et naised lugemisoskuses meestest ees on 0,5% vörra, kuna kirjutamisoskuses nad peaegu 4% vörra taha on jäänud — nähtus, mis pea kõigis administratiiv üksustes suuremal ehk vähemal mõõdul ette tuleb.²⁾ Linnas ja alevites on lugemis-kirjutamisoskus kõrgemal järeljel kui valdades, mis ka loomulik.

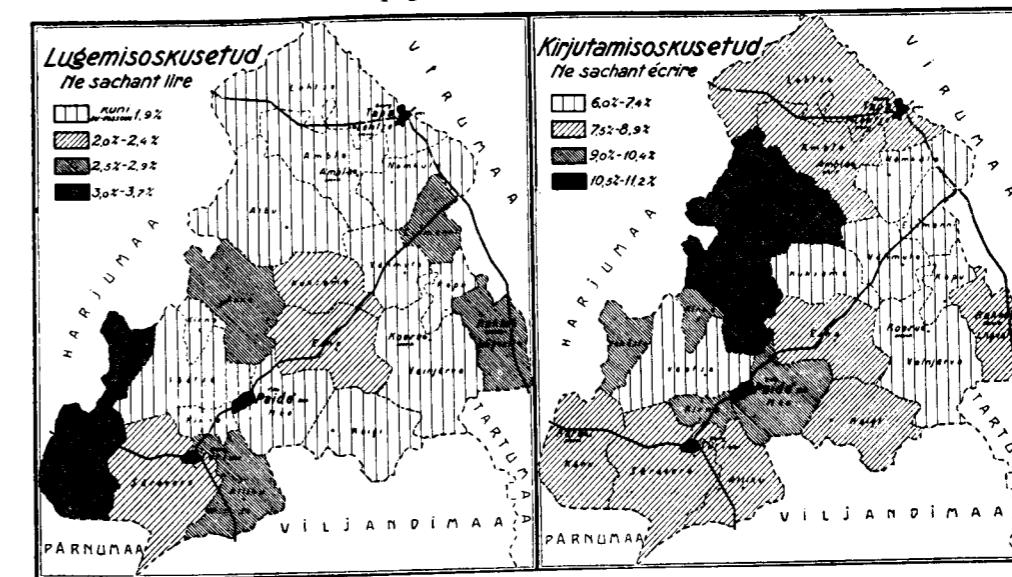
Kirjaoskamatus linnas, alevites ja valdades % des (üldarv 10 a. alates)

	Linn	Alevid	Vallad
Lugemisoskusa: mehi	2,1	0,5	2,1
naisi	1,6	0,6	1,7
kokku	1,8	0,5	1,9

	Linn	Alevid	Vallad
Kirjutamisoskusa: mehi	4,2	1,5	6,4
naisi	9,0	5,3	10,1
kokku	7,0	3,5	8,3

Olgugi, et üksikute administratiiv üksustest järelle väga suuri lanhukineküd kirjaoskamatutes ette ei tule, on siiski huvitav vaadelda kartogrammi, kus kirjaoskamatus valdade järelle kujutatud.

Kirjaoskamatute % üle 10 a. van. valla elanik. üldarvust
Proportion de personnes ne sachant lire et ne sachant écrire en comm. rur. (% au tot. de la popul. au-dessus de 10 ans)

¹⁾ Siin ja eelpool tähdab kirjaoskamu isikut, kellel üks oskustest—lugemis- ehk kirjutamisoskus puudub. Eelpool oleme tähenanud üksiku oskuse puudumist ühe sõnaga: „ei oska lugeda“ — „lugemisoskused“.

²⁾ 1897 a. aavalus sama nähtus, kuna mujal Venemaal naised kirjaoskuses meestest taga olid.

b) Kirjaoskamatus linnas, alevites ja valdades.

Vanuse järele on kõigerohkem kirjaoskamatuid arvuliselt vanade inimeste keskel: 26,9% lugemisoskuse ja 42,3% kirjutamisoskuse isikute olid üle 70 a. vanad.

c) Kirjaoskamatust üksikutes iga vanusrühma kirjaoskamatute arv rühma üldarvule protsentteeritud.

Kirjaoskamatute arv üksikutes vanusrühmades %des

	Lugemisoskusesta			Kirjutamisoskusesta		
	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku
10–19 a. van.	1,6	0,9	1,3	2,2	1,5	1,9
20–29 "	1,3	1,0	1,4	1,9	1,7	1,8
30–39 "	1,1	0,8	1,0	1,6	2,0	1,8
40–49 "	1,3	1,3	1,3	2,9	5,1	4,0
50–59 "	1,5	1,4	1,5	4,3	7,3	5,9
60–69 "	3,2	2,8	2,9	14,7	30,8	23,7
70 ja van.	9,8	7,7	8,6	47,4	69,2	59,5

Tabel peegeldab ühtlasi ka meie arenemiskäiku. On loomulik, et üle 70 a. vanade isikute keskel üle poole — 59,5% (m.kd. ilma lin. — 69,2%) kirjutamisoskusesta on — on ju nad sündinud enne 1852 a. Kuid ka nende vanainimiste keskel on ju 91,4% lugeda oskajaid, olgugi et ülejäävud lugemisoskusetute — 8,6 kõrgem kõigist teistest rühmadest on.

Sellest ajast algab kirjaoskamatute järjekindel vähenemine; kirjutamisoskusetute % on eelmistes rühmades järjekorras: 23,7 — 5,9 — 4,0 — 1,8 — 1,8 — 1,9 ja lugemisoskusetute — 2,9 — 1,5 — 1,3 — 1,0 — 1,1 — 1,3. Kõigevähem on kirjaoskamatuid suhteliselt rühmas 30–39 a. Kahes nooremas rühmas on %, olgugi vähe, kuid siiski jälle kõrgemale kerkinud. Rohkem paistab see silma Paide linnas, kus lugemisoskusetuse % nooremate poolt järgmiselt läheb: 0,1 — 0,6 — 0,8, kirjaoskamatuse % aga naiste seas kirjaoskamatute puudumise tõttu viimastel aastakümnetel samasena püsib.

See on muidugi eestkätt sõjaaja mõju, mis takistavalt kooliõpetuse peale mõjud. Väärib tähepanu, et nii mitmeski administratiiv üksuses nende noorte rohkearvulismate rühmade seas kirjaoskamatud hoopis puuduvad. Suurtes joontes võib kui fakti konstateerida, et kolm vanusrühma 10–39 a. pea ühtlase tasapinnaga on; kui ei tuleks rehkendada sõjaaeagsete kaotuste ja uute juurde tulijate faktiga, võiks oletada, et ligi 30 aastat maakonna kirjaoskus ühtlasel tasapinnal püsivud.

d) Kirjaoskamatust 7–9 a.v.a- isikute üldarvust Järva maakonnas ilma Paide linnata*).

Nooremate vanusaastate vaatlemiseks toome kirjaoskamatute % vastavas vanuses

Kirjaoskamatute % 7–29 a. *)

	Lugemisoskusesta			Kirjutamisoskusesta		
	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku
7 a. v. 1915 a. s.	64,2	54,5	59,2	76,7	69,0	72,7
8 " 1914 "	37,5	24,6	30,4	54,6	36,4	44,6
9 " 1913 "	11,4	9,0	10,2	18,3	13,5	15,8
10 " 1912 "	4,2	3,1	3,7	5,6	4,5	5,0
11 " 1911 "	1,4	1,5	1,4	2,6	2,1	2,4
12 " 1910 "	1,8	0,2	1,0	2,2	0,3	1,3
13 " 1909 "	1,5	0,3	0,9	2,1	0,7	1,4
14 " 1908 "	1,0	1,2	1,1	1,8	1,5	1,7
15 " 1907 "	1,3	0,5	0,9	1,7	1,0	1,4
16 " 1906 "	1,0	1,0	1,0	1,7	1,7	1,7
17 " 1905 "	1,3	1,3	1,3	1,6	1,9	1,8
18 " 1904 "	1,5	0,6	1,0	2,0	1,7	1,9
19 " 1903 "	1,1	—	0,6	1,3	0,4	0,8
20 " 1902 "	2,1	1,4	1,7	3,4	2,0	2,5
21 " 1901 "	1,9	1,0	1,3	2,5	1,2	1,7
22 " 1900 "	1,7	0,8	1,2	1,7	1,2	1,4
23 " 1899 "	0,9	0,7	0,8	1,6	1,5	1,5
24 " 1898 "	1,8	1,4	1,6	2,2	1,8	2,0
25–29 a.v. 1897–1893 a. s.	0,8	1,0	0,9	1,4	2,1	1,7

*) Et Paide linn kooliolude ja kirjaoskamatute suhtes tuntavalt erineb muust maakonnast, on käesolevas tabelis kasitatakavad arvud vöetud Järva maakonna kohta ilma Paide linnata. Paide linnas on üldse 7–29 a. lugemisoskusesta — 26 ja kirjutamisoskusesta — 32 (üldse Paides 66 ja 199).

Ka lastest, kes veel kooli kohustuse alla ei käi, kuid kellest siiski osa juba koolides õpib (7–8 a.) on võrdlemisi suur % kirjaoskajaid. 7 a.v. on juba 40,8% lastest lugemisoskus ja 27,3% kirjutamisoskus omatud. Sellest ajast peale väheneb kirjaoskamatute arv igas järgmisest vanusaastas.

Alates 11 a. vanusest kõiguvalt mõlemad arvud 1–2% piirides.

Peab märkima, et kirjutamisoskus nooremates vanusaastates kaugeltki sarnases vahekorras ei esine, kui keskmiselt kokku ja vanemates aastates. Kuna keskmiselt kirjutamisoskuse tuid ligi 3 korda rohkem oli, kui lugemisoskuse tuid, on 12–29 a. mõlemad oskuse vahekord pea ühtlane ja kirjutamisoskuse tuid on ainult mõne kümnendikmargi % vörora rohkem. Mõlemate oskuste puudumisega isikute arv kõigub 1–2% ligilal. See näib ka olevat piir, kuhu on joutud, kuid mille seniseks püsimiseks kindlad põhjused näivad olevat.

Ka üksikute aastate arvudes näeme naiste juures enam arenenud lugemisoskust. Kuid kuna vanemates aastates naised kirjaoskuses meestest alati taga olid, on siin nad enamjaos aastatest ka kirjaoskuses meestest ees. Nähtavasti on sel nähtusel oma põhjused, mille pi-kema analüüsjuures me siin ei peatu.

Huvitav on kirjaoskamatuse seisukorra võrdlus eelmistel rahvalugemistel konstateeritud e) Kirjaoskamatust 1881–1922 a. olukorraga. Püüame seda teha, olgugi, et materjaalid kaugeltki vörreldavad pole.

1881 aasta rahvalugemisel registreeriti kõll oskus lugeda ja kirjutada, kuid lugemis-kirjutamisoskuse kohta tähendas instruktsioon ainult niipalju, et lugemisoskuseks tuleb märkida lugemisoskust ja kirjutamisoskuseks — kirjutamisoskust. Ilmakahtlemata, et lugeda oskajate hulka sattusid ka veavalt veerijad, ja kirjutada oskajate hulka ka ainult oma nime allakirjutajad. Sellegipäras on tulemused, mida järgnevas tabelis kõrvutame, võrdlemisi huvitavad.

Kahjuks on võrdlus võimalik ainult 14 a. vanuste ja üle vanuste kohta, kuna nooremate aastate üle sellekohased teated 1881 a. ei päritud.

Kirjaoskus 1881–1922 a. 14 a. ja üle vanuste isikute kohta (ilm Paide linnata)

	Ei oska lugeda ega kirjutada	Oskavad	ainult lugeda	Kirjaoskajad		KOKKU*)
				1881	1922	
Mehed	550	349	7275	901	7477	17484
Naised	297	331	11020	1892	5352	18879
Kokku	847	680	18295	2793	12829	36363
Mehed	3,6	1,9	47,5	4,8	48,9	93,3
Naised	1,8	1,6	66,1	9,0	32,1	100,0
Kokku	2,7	1,7	57,2	7,0	40,1	100,0

Lugemis-kirjutamisoskus puudus 1881 aastal 2,7% rahvast (14 a.v. ja üle), mille juures naised jällegi rohkem lugeda oskajad olid, kui mehed.

Võttes seda arvu väärilisena meie arvule, näeme, et sellest ajast lugemisoskus 1% di vörra tõusnud on, sest praegu omavad teda selles vanuses 1,7%.

Järgmine rühm on äärmiselt huvitav. Tervelt 57,2% kõigist elanikkudest üle 14 aasta vanuseid oskaside ainult lugeda, ja tervelt 59,9% olid kirjutamisoskused.

1922 aastal oli üks arv juba 7,0% ja teine 8,7% peale vähenedenud, kuid meeste ja naiste vördelev oskus on jäänud muutumata: kuna 1881 a. rahvalugemisel oskaside ainult lugeda 47,5% mehi ja 66,1% naisi, konstateeriti 1922 aastal vahekordi — mehed 4,8% ja naised 9,0%. Vastavalt oli kirjutamisoskused

mehi	naisi
1881 . . . 51,1	67,9
1922 . . . 6,7	10,6

Kirjaoskajate %, mis 1881 aastal ainult 40,1% oli, tõusis 1922 a.—40 a. pärast — 91,3% peale.

Kui arvesse võtta, et 1881 aasta rahvalugemise andmed kirjaoskuse puudumist vähenda-tult näitasid, pidi vastav edenemine veelgi suurem olema.

*) Ilma isikuteta, kelle kohta teated kirjaoskuse üle puuduvad.

Mis puitub 1897 aastasse, siis toome vastavad võrdlused 14 a. ja üle isikute kohta, kuid see võrdlus kujuneb juba täiesti ebamäärasena, sest teatavasti oli 1897 a. rahvalugemise andmete järele meil küllalt „грамотный си“ ka juba 5 a. vanuses—nähtavasti kõik, kes tähti tundsid.

Teatavasti olid omal ajal—1897 aasta rahvalugemise andmete järele—Baltimaa kuberman-gud esimesteks kirjaoskuse järele Venemaal*).

Nende andmete järele registreeriti juba siis kirjaoskamatuid ainult 7,1% ja kirjaoska-jaid 92,9%. Muidugi ei või neid arvusi meie arvudega kaugeltki mitte üheväärilisteks pidada.

**Kirjaoskus 1897 a. rahvalugemisel (14 a. ja üle van. isik.)
(ilmata Paide linnata)**

Järva m.kd. (ilmata Paide linnata)		
Kirjaoska-matud	Kirjaoska-jad	Kokku
Mehed	1290	15867
Naised	1250	17156
Kokku	2540	33023
Mehed	7,5	92,5
Naised	6,8	93,2
Kokku	7,1	92,9
		100,0
		100,0
		100,0

11. Haridus.

Rahva jaotuse hariduse järele võtame täiesti lahus jaotusest kirjaoskuse järele.

Teatavasti sai hariduse äramääramisel arvesse võetud ainult formaalne moment, teatud õpeasutuses viibimine, kuna kirjaoskus siin mitte määrvat polnud. On olemas kirjaoskamatuid, kes kyll ka koolis käinud ja vastavalt kooliskäinud isikute hulka kuuluvad. (Selle kohta vaata pikemalt eelpool ja väljaandes „I. Üldrahvalugemise läbitöötamise plaan ja tabelite sisu“).

Järgnev tabel toob vastavad suhtarvud õpeasutuses õppimise ehk mitteõppimise kohta tab. 6-a. tabelpeale vastavalt, isikute kohta üle 10 a. vanuses.

Kooliskäimine suhtarvudes (10 a. vanuste ja üle üldarv = 100%)

Pole koolis käinud kirjaoskamatustest	Kirjaoskajad			Õpeasutuse järele liigitatud
	Pole koolis käinud	Kool üles-andmata	Haridus-liik teadmata	
Mehed	4,2	0,9	2,1	92,3
Naised	6,9	0,9	2,1	89,5
Kokku	5,6	0,9	2,1	90,8

Võttes maakonna elanikka õpeasutuses õppimise järele näeme, et kirjaoskamatute arv, kes koolis pole käinud, on 5,6% (rahvaarvust üle 10 a. v.—üldine kirjutamisoskusetute % samast arvust on 7,9%). Sellele arvule seltsib kirjaoskajate seast 0,9%, kes ka koolis pole käinud, kirjaoskust väljaspool kooli omandades, ja peale selle terve rida isikuid, kellel kool ülesandmata (2,1%) ehk kelle kohta teated hoopis puuduvad (0,6%). Arvates, et „haridusliik teadmata“ isikutest lige-male kõik kooliskäinud (muude tunnuste järele otsustades on nad algkooli haridusega), ja teistest ligi 50% kooliskäimatuteks arvates (kool ülesandmata isikutest—1,0%, ja teadmatutest—0,9%), saavutame üldarvu 7,8%—arv, mis ligikaudselt määrab isikute arvu, kes õpeasutuses sugugi õppinud pole. Nagu näeme on see arv pea võrdne kirjutamisoskusetute arvuga.

* Eesti kubermang oli 1897 a. esimene kirjaoskuse järele: Eesti kub. 79,9% kirjaoskajaid (rahva üldarvust) Peterburi—62,6 ja Moskva—56,3%.

	Kõrgem alg-haridus		Keskkooli haridus		Ülikooli haridus		Peale selle arvatavasti		
	Algaharidus	üldine	Kokku algharidus	Keskerikoolid	üldine	kutseline	Kokku keskkooli haridus	Ülikooli haridus	Algaharidus

Kursuse lõpetanud										
Mehed	58,0	1,7	0,3	60,0	0,4	0,5	0,2	1,1	0,1	0,3
Naised	59,5	0,5	0,1	60,1	0,3	1,4	—	1,7	0,0	0,1
Kokku	58,8	1,1	0,2	60,1	0,3	1,0	0,1	1,4	0,0	0,2
Kursus lõpetamata										
Mehed	24,6	2,1	0,2	26,9	0,2	3,3	0,1	3,7	0,2	0,4
Naised	22,4	1,0	0,1	23,5	0,1	4,0	—	4,1	0,3	0,3
Kokku	23,4	1,5	0,2	25,1	0,1	3,7	0,1	3,9	0,1	0,4
Kokku lõpetanud ja lõpetamata										
Mehed	82,6	3,8	0,6	86,9	0,6	3,9	0,3	4,8	0,2	0,8
Naised	81,9	1,6	0,2	83,7	0,4	5,4	—	5,8	0,3	0,3
Kokku	82,2	2,6	0,4	85,2	0,5	4,8	0,1	5,4	0,1	0,5
									0,6	0,6
									91,2	0,6
									0,0	0,1

Mitmesugustes õpeasutustes õppinud, neis õppivate ehk neis kursust lõpetamata viibinud isikute arv on 91,2% kõigist üle 10 a. v. isikute arvust. Neist on lõpetanud üle poole — 61,7% ja mitte lõpetanud 29,3%. Arvates, et keskmiselt pooled nendest on ligemad lõpetamisele, saaksime, vastavat arvu — 15,0% lõpetanutele juurdevarvates, 76,7%, mis vastaks isikute arvule, kes õpeasutuse lõpetanud ehk tema lõpetamisel ligemal.

Arvuliselt suurima rühmana kujuneb loomulikult algaharidusega isikute arv; ta on c) **Algaharidus**. Kaugealt üle poole kõigist üle 10 a. vanustest. Algkooli lõpetanud isikuid on 58,8%. Ainult 1,1% on kõrgema üldise algaharidusega ja 0,2% kõrgema kutselise algaharidusega. Algkooli lõpetamata, kuid neis õppinud ja õppivate isikute arv on 25,1%, neist 1,5% kõrgema üldise algaharidusega, ja 0,2% kõrgema kutselise algaharidusega. Võttes ühes nendega ka lõpetamatuid, saame kokku 85,2%. Meie oludes käib kaugealt suurem enamus kesk- ja kõrgema kooli õpilasi (iseärani maalt) ehnem. Meie oludes käib kaugealt suurem enamus kesk- ja kõrgema kooli õpilasi (iseärani maalt) ehnem. Algkoolides. Võttes pool nendest 3,0%, näeme, et algkoolides on õppinud lõpetatud ehk lõpetamata või õpib veel praegu 88,2% kõigist isikute arvust üle 10 a. v.

Sugude järele on algahariduse lõpetanud arv ühtlane — 60,0% ja 60,0%. Algkooli mitte lõpetanute hulgas on mehi rohkem — 26,9% — 23,5%.

Keskkooli lõpetanud isikuid on vähe, ainult 1,4%, neist rohkem naisi ja enam jagu lõpetajaid kuuluvad üldiste keskkoolide lõpetajate hulka.

Mitte lõpetanute arv peaks suurem olema ja ongi — neid on 3,9%, milles üldise keskkooli peale langeb 3,7%. Ka siin on naised ees. Neist üldarvust on ligi 4,0% vastava õpeasutuse kooli peal olnud ehk on praegu. On loomulik, et keskerikoolis ehk kutsekoolis rohkem meesterahvaid õppimas on.

Keskkooli lõpetanuid ja lõpetamata on tuhande elaniku peale 54. Kõrgema haridusega isikute arv on loomulikult palju vähem. Lõpetanuid on 0,2% üldarvust, milles suhteliselt rohkem mehi — 0,4%, nendest pea kõik ülikoolist. Lõpetamata kõrgema haridusega isikuid on poole rohkem — 0,4%. Ka nende seas on mehed tuntavas ülekaalus, keda nende vastavast üldarvust 0,6% on. Tuleb muidugi arvata, et lõpetamata kõrgema haridusega isikute keskel nii mitmedki on, kes enam ülikooli tagasi ei pööra, kuid arvates siiski ligi pooled neist lõpetamisele ligematena, saavutame ligi 0,5% kõrgema haridusega isikuid. Selle tuleb 6 ülikooli ehk kõrgema hariduse lõpetanud ehk selle osaliselt omandanud isikut.

b) Õpeasutuste järele liigitatud isikute suhteline jaotus (10 a. alates).

e) **Kõrgem haridus**.

f) 7—9 a. vanuste laste jaotus kooliskäimise ja hoidluse järelle.

Kuna huvi pakuvad ka suhtarvud 7—9 a. v. laste vastava rühmituse kohta ja nendega ühes võetud üldarv, toome vastavad arvutused.

7—9 a. vanuste laste ja rahva üldarvu jaotumine kooliskäimise järelle (7 a. v. alates).

	Pole koolis käinud kirjaoska- matutest	Kirjaoskajad			Õpeasutuste järele liigitatud
		Pole koolis käinud	Kool üles- andmata	Hariduslik teadmata	
Üldse m.kd. 7—9 a. v.					
Mehed	44,9	3,0	7,8	1,1	43,2
Naised	38,3	3,1	10,6	1,5	46,5
Kokku	41,5	3,1	9,2	1,3	44,9
Üldse m.kd. (7 a. van. alates)					
Mehed	6,7	1,0	2,4	0,5	89,4
Naised	8,6	1,1	2,6	0,7	87,0
Kokku	7,7	1,1	2,5	0,6	88,1

7—9 a. v. laste jaotus õpeasutuste järelle.

Algaharidus	Üldine	Kõrgem algharidus	Kutseline	Kokku algharidus	Kesk-erikoolid	Üldine	Kutseline	Keskkooli haridus	Kokku kesk- kooli haridus	Kõrgem eri- haridus	Ülikooli haridus	Kokku kõrgema haridusega	Üldse	Algaharidus	Kõrgem kui algha- ridus	Peale selle arvatavasti	
Kursus lõpetamata																	
Mehed .	39,0	0,6	—	39,6	—	1,1	—	1,1	—	—	—	—	—	—	40,7	—	—
Naised .	41,2	1,1	—	42,3	—	1,3	—	1,3	—	—	—	—	—	—	43,6	—	—
Kokku .	40,1	0,9	—	41,0	—	1,2	—	1,2	—	—	—	—	—	—	42,2	—	—

Rahva üldarvu (üle 7 a. v. alates) jaotus hariduse järelle.
Kursuse lõpetanud

Mehed	Naised	Kokku	Üldine	Kutseline	Kesk-erikoolid	Üldine	Kutseline	Keskkooli haridus	Kokku kesk- kooli haridus	Kõrgem eri- haridus	Ülikooli haridus	Kokku kõrgema haridusega	Üldse	Algaharidus	Kõrgem kui algha- ridus	Peale selle arvatavasti	
Kursus lõpetamata																	
Mehed .	54,6	1,6	0,3	56,5	0,4	0,5	0,2	1,1	0,6	0,3	0,3	57,9	—	—	—	—	—
Naised .	56,2	0,5	0,1	56,8	0,3	1,3	—	1,6	0,0	0,1	0,1	58,5	—	—	—	—	—
Kokku .	51,4	1,0	0,2	56,6	0,3	1,0	0,1	1,4	0,0	0,2	0,2	58,2	—	—	—	—	—

Kursus lõpetamata

Mehed	Naised	Kokku	Üldine	Kutseline	Kesk-erikoolid	Üldine	Kutseline	Keskkooli haridus	Kokku kesk- kooli haridus	Kõrgem eri- haridus	Ülikooli haridus	Kokku kõrgema haridusega	Üldse	Algaharidus	Kõrgem kui algha- ridus	Peale selle arvatavasti	
Kokku lõpetanud ja lõpetamata																	
Mehed .	25,2	2,0	0,2	27,4	0,2	3,2	0,1	3,5	0,2	0,4	0,6	31,5	—	—	—	—	—
Naised .	23,3	1,0	0,1	24,4	0,1	3,8	—	3,9	—	0,2	0,2	28,5	—	—	—	—	—
Kokku .	24,2	1,5	0,1	25,8	0,1	3,5	0,1	3,7	0,1	0,3	0,4	29,9	—	—	—	—	—

Kokku lõpetanud ja lõpetamata

Mehed	Naised	Kokku	Üldine	Kutseline	Kesk-erikoolid	Üldine	Kutseline	Keskkooli haridus	Kokku kesk- kooli haridus	Kõrgem eri- haridus	Ülikooli haridus	Kokku kõrgema haridusega	Üldse	Algaharidus	Kõrgem kui algha- ridus	Peale selle arvatavasti	
Mehed																	
Mehed .	79,9	3,5	0,5	83,9	0,6	3,7	0,3	4,6	0,2	0,7	0,9	89,4	—	—	—	—	—
Naised .	79,5	1,5	0,2	81,2	0,3	5,2	—	5,5	—	0,3	0,3	87,0	—	—	—	—	—
Kokku .	79,7	2,5	0,3	82,5	0,4	4,5	0,1	5,0	0,1	0,5	0,6	88,1	—	—	—	—	—

g) Haridus 1897—1922 a.

Õpeasutustes õppinute üle koguti ka 1897 a. andmeid. Meil pole kahjuks käepärast klassifikatsiooni, mille järelle õpeasutusi liigitati, kuid ühendades kahe—kesk- ja kõrgema õpeasutuste—rühma alla muud alljaotused, saame siiski huvitava tabeli, mis hariduse edu selle aja jooksul näitab.

Kesk- ja kõrgemates õpeasutustes õppinute arv 1897—1922 *)

	Absoluut arvud				% isikute üldarvust üle 10 a. v.	
Keskkooli- des õppinuid		Kõrgemates õpeasutus- tes õppinuid		Rahva üld-		

Kooliskäinud kirjaoskamatud 10 a. v. alates administratiiv üksuste järele.

	Mehed	Naised	Kokku		Mehed	Naised	Kokku
Paide linn	16	41	57	Käru	8	20	28
Tapa alev	1	13	14	Lehtse	28	39	67
Türi	1	18	19	Liigvalla	30	51	81
VALLAD				Mäo	24	35	59
Albu	21	44	65	Nõmküla	15	35	50
Alliku	22	37	59	Särevere	28	44	72
Ambla	18	35	53	Vahastu	14	12	26
Sel. Ambla alevik	2	2	4	Veinjärve	25	65	90
Anna	16	17	33	Väätsa	3	12	15
Einmanni	3	11	14	Võhmuta	25	40	66
Esnä	21	57	78	Alevid	2	31	33
Kapu	13	17	30	Linn ja alevid	18	72	90
Kirna	10	21	31	Vallad	363	658	1021
Koigi	29	45	74	Vallad ja alevid	365	689	1054
Kuksema	10	21	31	Üldse m.kd.	381	730	1111

12. Usk (tab. 9 lk. 48).

a) Jaotus usu järele 1922 a.

Rahva koosseis usu järele on võrdlemisi ka väga ühtlane. Viimaste andmete järelle oli lutheriusulisi 94,3% kõigist, 4,8% õiget usku ja kõiki muid kokku alla 1%. Peab tähendama, et andmed enam vähem formaalse olukorrale peaksid vastama, sest väljaspool uske on ainult 152 isikut ennast deklareerinud, mis ainult 0,3% üldrahvaarvust annab.

Jaotumine usu järele (% rahva üldarvust).

	Lutheri	Ap.-Õigeusk	Rooma-Kat.	Baptisti	Muud risti-	Ja ris-	Juudi	Mund usud	Väljaspool
					usud ja	tusu lahud			uske
Mehed	93,8	5,3	0,1	0,2	0,2	—	—	—	0,4
Naised	94,9	4,2	0,1	0,2	0,4	—	—	—	0,2
Kokku	94,3	4,8	0,1	0,2	0,3	—	—	—	0,3

b) Jaotus usu järele 1881—1922 a.

Ajalooline vaatlus 1881 a. näitab, et lutheriusuliste arv, absoluutsest kasvades, suhteliselt kõik aeg vähenenud on — 98,5—97,3- ja 95,0. Vähenemine sündis peaasjalikult apostliku-õigeusu arvel, mille liikmeid igal rahvalugemisel peale absoluutse, ka suhteliselt rohkem regiseeriti 1,3 — 2,4—ja 4,1%. Juudiusuliste arv on ka kõik see aeg vähenenud, kuid nende arv on nii väike, et ta mingit silmapaistvat suurust omaette ei esita. Vastavat mõju avaldasid vahekorra peale ka teised usud ja usulahud, mis nüüd eriti said arvestatud, ja väljaspool uske deklareerinud.

Jaotus usu järele 1881—1922 a.

Ev.-Lutheri	Ap.-Õigeusku	Kokku		Juudi	Muud usud (1922 a. ka	Usk	väljasp. teadmata
		Lutheri ja Ap.-Õigeusku	1881 1897 1922				
1881	1897	1922	1881 1897 1922	1881 1897 1922	1881 1897 1922	1881 1897 1922	1881 1897 1922

Absoluut arvud

Mehed	23745	24928	25350	382	704	1230	24127	25632	26580	34	30	6	16	68	228	—	—	72
Naised	25283	26312	27974	277	576	1091	25560	26888	29065	14	9	13	9	46	237	—	—	80
Kokku	49028	51240	53324	659	1280	2321	49687	52520	55645	48	39	19	25	114	465	—	—	152

%-des

Mehed	98,2	96,9	94,5	1,6	2,7	4,6	—	—	—	0,1	0,1	—	0,1	0,3	0,9	—	—	0,3
Naised	98,8	97,7	95,4	1,1	2,1	3,7	—	—	—	0,1	—	—	0,1	0,2	0,8	—	—	0,3
Kokku	98,5	97,3	95,0	1,3	2,4	4,1	—	—	—	0,1	0,1	—	0,1	0,2	0,9	—	—	0,3

13. Sünnikoht (tab. 8, lk. 44—47).

Andmed rahvuse ja riikkondluse järelle lubavad oletada, et suurem osa Järva maakonna a) jaotus sün-nikoha järelle 1922 a.

elanikka eestlased on ja vastavalt ka Eestis sündinud. Kaugelt suurem osa, ligi 3/4 üldarvust on peale selle ka omas maakonnas sündinud. Kaugelt üle poole nendest ja ligi pool rahva üldarvust on sündinud ka samas administratiiv üksuses (48,1%); neist esinevad rohkem kohapealsematena mehed — 50,2. Naisi on rohkem teistest administratiiv üksustest, mis ka loomulik, kui arvesse võtta abiellumist, mille järeldusel rohkem tuuakse juurde naisi, kui mehi võõrsile läheb.

Maakonnas sündinute % rahva üldarvust.

	Mehed	Naised	Kokku
Samas admin. üksuses	50,2	46,2	48,2
Väljasp. admin. üksust, kuid samas maakonnas:			
Linnas ehk alevites	0,8	0,8	0,8
Alevikkudes ehk valdad	20,4	24,4	22,4
Kokku maakonnas	71,4	71,4	71,4

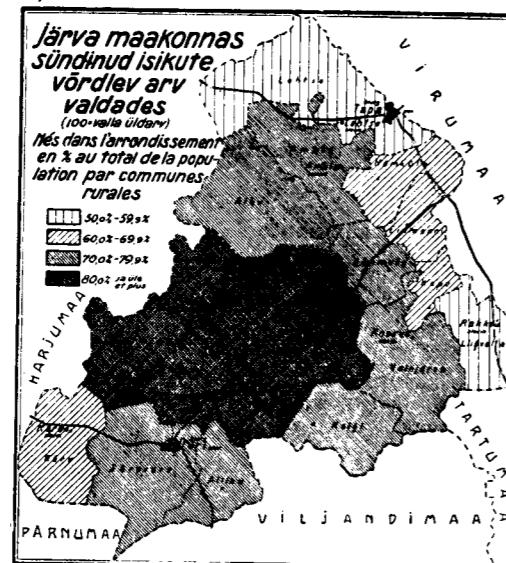
Väljaspool sama administratiiv üksust, kuid samas maakonnas, linnas ehk alevites on sündinud 0,8% ja teistes alevikkudes ja valdadest — 22,4%. On loomulik, et mujal maakondades sündinute seas on rohkem neist maakondadest, mis piiridega Järva maakonnaga kokku puutuvad. Põhja-Eestis on sündinud 6,0% ja Harju maakonnast — 4,8% ja Lääne maakonnast — 4,1%. Kõigerohkem väljaspool sündinutest on Viru maakonnast — 6,0% ja Tartu maakonnast — 3,0%. Ülejäänud maakondades sündinud on juba vähem — Tartu mk. 3,0% ja Pärnu maakonnas 2,4%. Ülejäänud maakondades sündinud on tähtsuseta arv — ligi 1,5% üldarvust.

Teistes maakondades sündinute % rahva üldarvust.

	Me-hed	Nai-sed	Kok-ku		Me-hed	Nai-sed	Kok-ku
Põhja-Eestis:				Lõuna-Eestis:			
Järva m.kd.	71,4	71,4	71,4	Petseri m.kd.	0,1	0,1	0,1
Harju "	4,7	4,9	4,8	Pärnu "	2,4	2,5	2,4
Lääne "	0,6	0,7	0,6	Viljandi "	6,5	6,6	6,6
Saare "	0,6	0,5	0,5	Valga "	0,2	0,2	0,2
Viru "	6,7	7,0	6,9	Võru "	0,3	0,3	0,3
Kokku Põhja-Eestis	83,9	84,5	84,2	Tartu "	3,2	2,8	3,0
Kokku Lõuna-Eestis					12,7	12,4	12,6
ÜLDSE					96,6	96,9	96,8

Põhja-Eestis on sündinud 84,2% ja Lõuna-Eestis 12,6%, kus juures üle poole neist — 6,6%. Viljandi maakonnas sündinute hulka kuulub. Üldiselt on maakonna rahva koosseisu peale sissemine rändamine vähe mõju avaldanud. Kõige rohkem, nagu näha, on teistes maakondades sündinuid piiriäärsetes valdades, kus see ka loomulik, kuna kaugemale maakonna sisestung kuigi suur pole olnud. Teistes maakondades, mis otsekohe piiridega kokku ei puudu, on värdlemisi tähtsuseta arv sündinud.

Maakonnas sündinute võrdleva arvu selgitamiseks üksikute valdade järele toome vastava suhtarvude tabeli ja kartogrammi.

Samas maakonnas sündinute % valla elanikkude üldarvust.

	Mehed	Naised	Kokku		Mehed	Naised	Kokku
Paide linn	64,6	65,6	65,1	Lehtse vald	56,4	58,0	57,2
Tapa alev	38,9	41,2	40,1	Liigvalla	54,7	54,3	54,5
Türi	59,5	59,9	59,7	Mäo	83,8	89,9	86,8
Albu vald	79,8	79,0	79,4	Nõmküla	61,5	60,1	60,8
Alliku	72,0	72,4	72,2	Särevere	72,3	72,1	72,2
Ambla	73,3	73,9	73,6	Vahastu	84,2	83,2	83,6
Anna	81,5	81,3	81,4	Veinjärve	79,5	80,2	79,8
Einmanni vald	68,4	63,0	65,6	Väätsa	87,1	85,2	86,1
Esna	83,1	80,9	82,0	Võhmuta	78,9	79,3	79,1
Kapu	65,2	64,8	65,0	Alevid	48,3	50,1	49,2
Kirna	88,6	88,7	88,6	Linn ja alevid	54,4	56,5	55,6
Koigi	75,1	71,4	73,2	Vallad ja alevikud	73,9	73,7	73,8
Kuksema	85,2	84,1	84,6	Alevid, vallad ja ale- vikud	71,8	71,8	71,8
Käru	62,9	64,7	63,8	Üldse m.kd.	71,4	71,4	71,4

Välisriikides sündinute peale tuleb ainult 3,2%, neist on rõhuv enamus — 2,6% — 1501 isikut — sündinud Nõukogude Venemaal. Nähtavasti on siin tegemist köigerohkem optantidega, sest 1920 ja 1921 aastal Eesti rännanud optantide hulgast kavatses Järva maakonda asuda 1.011 ja Paide linna 251 isikut, kokku 1.262 isikut. Peale selle esinevad selles rühmas ka venelased ja Vene kodanikud, keda aga vähem on (v. eelpool rahvus ja riikkondlus).

Eestis ja väljaspool Eestit sündinud.

	Mehed	Naised	Kokku
Eestis sündinud	96,6	96,9	96,8
Välisriikides sünd.	3,4	3,1	3,2
Neist Nõuk.-Venemaa	2,8	2,4	2,6

Soovides eraldada Paide linnas ja maakonnas sündinuid, saame tabeli:
Linnades ja maal (valdades ja alevites) sündinud
(100%—Eestis sündinud)

	Linnades sündinud			Valdades ja alevites sünd.		
	Üldse	Neist Tallinnas sündinud		M.	N.	K.
M.	N.	K.	M.	N.	K.	
Absoluut arvud						
Paide linn	426	529	955	37	74	111
Üldse m.kd.	1487	1659	3146	506	563	1069
Paide linn	34,4	34,5	34,4	3,0	4,8	4,0
Üldse m.kd.	5,5	5,6	5,6	1,9	1,9	1,9

On huvitav märkida, et Paides asunud elanikkudest ainult veerand — 26,6% — Paides sündinuid oli, (Eestis sündinutest), sest 7,8% temas asuvaid linnas sündinud isikuid on sündinud mujal linnades.

Paide linna elanikkude jaotus sünnikoha järele (100%—Eestis sündinud)

	Mehed	Naised	Kokku
Paide linnas	27,3	26,0	26,6
Alev. ja vald	65,6	65,5	65,6
Teist. linnades	7,1	8,5	7,8
Kokku	100,0	100,0	100,0
(ilma mujal ja teadm.)			

1897—1922 a. vahelist võrdlust läheb korda väga ligikaudselt teostada. Toome siiski c) Jaotus sünniko-vastavat arvud *), mis ligemati, kui ennen, sidet välisilmaga ja kooseisu arenemist suurema ha järele 1897—1922 a. mitmekesisiduse poole näitavad.

Jaotus sünnikoha järele 1897—1922 a. (m.kd. ilma Käru val.)

	Eesti piirides		Väljaspool Eestit		Kokku	
	Samas maakonnas		Mujal	Üldse		
	1897	1922	1897	1922	1897	1922
Absoluut arvud						
Mehed	21602	19265	3642	6737	486	884
Naised	22911	21014	3571	7480	461	901
Kokku	44513	40279	7213	14217	947	1785

	Absoluut arvud						Kokku	
	Mehed	Naised	Üldse	Neist Nõuk.-Venemaa piirides	Mujal	1897	1922	
Mehed	84,0	71,7	14,1	25,0	1,9	3,3	1,8	2,8
Naised	85,0	71,5	13,3	25,4	1,7	3,1	1,6	2,4
Kokku	84,5	71,6	13,7	25,2	1,8	3,2	1,7	2,6

* Tabeli kokkuseadmisel on 1897 a. Eesti ja Liivi kub. sündinud isikud loetud Eesti piirides sündinute hulka; kõik muu väljaspool Eestit.

b) Linnades ja maal sündinud.

Väärib tähepanu, et peale võrdlemisi vähestest väljavõtete, pea kõik vastavad suhted meeste ja naiste vahel enam- vähem ütlased on.

a) Vigased ja vaimuhai- 14. Vigased ja vaimuhai- (tab. 10 lhk. 50).

Vigaste ja vaimuhaigete arv, kelle üle rahvalugemisel andmeid koguti, on alla 1% rahva üldarvust. Kokku on vigasuste ja vaimuhaiuse juhtumisi regisitreeritud 544, kuid kuna mõnel isikul korraga kaks vigastust ette tuleb, on sarnaseid isikuid vähem—525, neist rohkem mehi—285.

Kõigist regisitreeritud juhtumistest on kõigerohkem — 0,33% vaimuhaiuse juhtumisi.

Füüsiliste puudustega järelt on valdaval kohal pimedad — 0,19% — iga 1000 elaniku kohta 2 pimedat.

Teistest puudustest ettekujutuse andmiseks toome järgneva suhetlike tabeli.

Vigaste ja vaimuhaigete % rahva üldarvust 1922 a.

(Järva m.kd. ühes Paide l.).

	Pime	Kurt	Tumm	Kurttumm	Ühe käe puudumine		Kahe käe puudumine		Ühe jala puudumine		Kahe jala puudumine		Vaimuhai				
					Täielik	Osaline	Täielik	Osaline	Täielik	Osaline	Täielik	Osaline	Sündimi- sest	Pärestpoo- le jäändud			
													Teadm.kuna	Kokku			
Mehed	0,18	0,11	0,04	0,08	0,03	0,10	—	—	0,09	0,06	0,01	0,0	0,12	0,14	0,10	0,36	1,07
Naised	0,20	0,10	0,03	0,11	0,02	—	0,00	—	0,02	0,02	0,00	—	0,10	0,11	0,10	0,30	0,81
Kokku	0,19	0,10	0,03	0,09	0,03	0,05	0,00	—	0,06	0,04	0,01	0,00	0,11	0,12	0,10	0,33	0,92

b) Ühendatud vigasustega juhtumised:

Ühendatud vigasustega juhtumised.

	Mehed	Naised	Kokku		Mehed	Naised	Kokku
Pime ja kurt	2	2	4	Käe ja jala osal. puud.	1	—	1
" pahema käe osal. puudumine	1	—	1	Käe osal. ja jala täieline puudumine	1	—	1
Kurt ja vaimuhai	1	3	4	Ühe jala täiel. ja teise osal. puudumine	1	—	1
Tumm ja vaimuhai	5	1	6	Kokku	12	7	19
Kurttumm ja vaimuhai	—	1	1				

Lõpundi puudumine on tunnus mis ainult 1922 a. rahvalugemisel regisitreeritud, samuti esines sellel rahvalugemisel uuena ka küsimus tummade üle ja vaimuhaiuse avaldumise ajaga kohta.

Muude küsimuste kohta koguti andmeid ka eelmistel rahvalugemistel. Toome vastavad c) Pimedad, kurdid, kurttummad ja vaimuhaiused 1881—1922 a.

Pimedate arv 1881—1922 a. (Linn ja m.kd. ilma Käru v.).

	Mehed		Naised		Kokku				
	1881	1897	1922	1881	1897	1922	1881	1897	1922
0—9 a. van.	1	1	1	3	4	—	4	5	1
10—19 "	3	1	1	2	2	1	5	3	2
20—29 "	3	1	3	2	—	2	5	1	5
30—39 "	7	3	1	8	3	2	15	6	3
40—49 "	9	6	3	9	6	1	18	12	4
50—59 "	11	5	4	17	4	6	28	9	10
60 ja üle	54	36	37	73	45	49	127	81	86
Vanus teadm.	2	—	—	—	—	2	—	—	—
Kokku	90	53	50	114	64	61	204	117	111

Pimedate arv on pea poole võrra vähenedud, ja pea ühtlaselt kõigis vanusrühmades, milles hügieeniliste olude paranemine kahtlemata suurt osa etelanud on. *) Üle 50% pimedaid kuulusid kõigil rahvalugemistel 60 a. ja vanemate isikute hulka — need on vanusest pimedad. Kõigil rahvalugemistel on ka pimedaid naisi rohkem kui mehi leitud.

Kurte ja kurttumme regisitreeris ka 1897 a. rahvalugemine. Sellega võrreldes on kurtide arv vähenedud, kuna kurttummade arv ühe võrra suurenud (52, 53).

Kurtide arv 1897—1922 a.

	Mehed		Naised		Kokku	
	1897	1922	1897	1922	1897	1922
0—9 a. v.	1	1	2	1	3	2
10—19 "	4	3	6	2	10	5
20—29 "	3	—	—	—	3	—
30—39 "	2	—	—	1	2	1
40—49 "	—	4	—	1	—	5
50—59 "	—	—	1	—	1	—
60 ja üle	2	—	1	2	3	2
Vanus teadm.	—	1	—	—	—	1
Kokku	12	9	10	7	22	16

Kurttummade arv 1897—1922.

	Mehed		Naised		Kokku	
	1897	1922	1897	1922	1897	1922
0—9 a. v.	4	3	2	3	6	6
10—19 "	9	3	3	5	12	8
20—29 "	2	2	6	5	8	7
30—39 "	1	2	2	3	3	8
40—49 "	4	6	1	7	5	13
50—59 "	2	1	5	3	7	4
60 ja üle	4	4	7	1	11	5
Vanus teadm.	—	1	—	1	—	2
Kokku	26	22	26	31	52	53

*) 1881 a. oli maakonnas korstnaga varustatud 1666 maja — 24,3% (m. üldarv — 6845); kõigist talupoja majadest (Bauernhäuser) maal, (5767) elid korstnaga ainult 768 — 13,3%.

Vaimuhagete arv 1897—1922 a.

	Mehed		Naised		Kokku	
	1897	1922	1897	1922	1897	1922
0—9 a. v. . . .	1	1	2	—	3	1
10—19 " " " . .	13	14	7	12	20	26
20—29 " " " . .	14	21	6	10	20	31
30—39 " " " . .	13	20	14	14	27	34
40—49 " " " . .	10	13	18	20	28	33
50—59 " " " . .	3	9	3	13	6	22
60 ja üle " " " . .	8	12	10	13	18	25
Vanus teadm. . . .	—	1	—	5	—	6
Kokku	62	91	60	87	122	178

Vaimuhagete arv on suurenenud kõigis vanusrühmades, peale esimese, üldarvus esile tuues 50% võrdset suurenemist. Osalt on see, arvatavasti, seletatav ka täielikuma registreerimisega, kuid kahtlemata on see suurenemine osalt tingitud ka närvilise ja põrutasrikka ajajärgu üleelamistest.

III.

KORTERIOLUD

MAISONS D'HABITATION ET LOGEMENTS

Maakonnas on arvestatud 9.033 elumaja, 13.344 korteriga. „Üldrahvalugemise eelkokkuvõttes oli majasid 9.231, korterisi—13.794. Lahkuminekud lõpu- ja eelkokkuvõtete vahel—lõpukokkuvõttes vähem 198 maja, 450 korteri—on seletatavad peasjalikult sellega, et läbitöötamisel majad ja korterid, millest elanikkate registreerimismomendil ei olnud, (tühjad, kõlbmata, suvimajad, jne.), arvestamata jäid, kuna „Eelkokkuvõttes“ ka tühjad elumajad ja korterid ühes oolid loetud. Peale selle leiti üksikute rahvalugemise instruktorite teadaannetes, mille põhjal „Eelkokkuvõttes“ said kokkuseatud, ka aritmeetilisi vigu. Need vead ja muud arvulised puudused, (näit., maal oli juhtunisi, kus tubade arv majas korteri arvuna oli märgitud),—selgusid alles pärast rahvalugemise algmaterjaali kätesaamist.

Allpool avaldame andmed tühjade majade ja korterite arvude kohta, ühes tühioleku põhjuste äraüütamisega.

1. Majade ja korterite üldarvud.

a) Tühjad elumajad

	Tühioleku põhjused							
	Tühjade elamute üldarv	Ajutiselt tühji	Elanikkude puudus	Suvimaja	Remont	Kõlbmata	Muud põhjused	Teadmata
P a i d e l i n n								
Puumajad (ühekordsed)	9(9*)	6	1	—	1	1	—	—
A l e v i d (Tapa, Türi)								
Puumajad (ühekordsed)	7	3	—	—	1	1	1	1
" kahek. . . .	1	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	8(9*)	3	—	—	1	1	2*)	1
V a l l a d								
Puumajad	137	25	23	2	5	70	10	2
Kivi	7	3	1	1	—	1	1	—
Sega	2	—	—	1	—	3	1	—
Teadmata	6	—	—	1	—	—	—	—
Kokku	152(167*)	28	26	3	6	75	12*)	2
M a a k o n d k o k k u								
Puumajad	154	34	24	2	7	72	12	3
Kivi	7	3	1	1	—	1	1	—
Sega	2	—	—	1	—	3	1	—
Teadm. materi.	6	—	—	1	—	—	—	—
Üldse	169(185*)	37	27	3	8	77	14	3

b) Tühjad korterid elanikkudega majades

	Tühioleku põhjused							
	Tühjade korterite üldarv	Ajutiselt tühji	Elanikkude puudus	Suvimaja	Remont	Kõlbmata	Muud põhjused	Teadmata
P a i d e l i n n								
Puumajad (ühekordsed)	26	25	—	—	1	—	1	—
" kahek. . . .	15	14	—	—	—	—	—	—
Kivi	2	2	—	—	—	—	—	—
Kokku	43	41	—	—	1	—	1*)	—
A l e v i d (Tapa, Türi)								
Puumajad (ühekordsed)	27	22	—	1	1	1	2	—
" kahek. . . .	13	12	—	—	—	—	—	—
Savi	1	1	—	—	—	—	—	—
Kokku	41	35	—	1	1	1	3*)	—
V a l l a d								
Puumajad	77	38	13	—	2	18	4	2
Kivi	54	17	16	—	—	16	5	—
Sega	3	2	—	—	—	1	—	—
Savi	1	—	—	1	—	—	—	—
Kokku	135	57	29	1	2	35	9*)	2
M a a k o n d k o k k u								
Puumajad	158	111	13	1	4	19	8	2
Kivi	56	19	16	—	—	16	5	—
Sega	3	2	—	—	—	1	—	—
Savi	2	1	—	—	—	—	—	—
Üldse	219	133	29	2	4	36	13	2

*) Klambrites on elukorterite arvud näidatud. Elukorterite arvu äramääramise tühjades majades—peasjalikult valdades—on, kui korter majas märkimata, terve maja ühe korterina võetud.

- 1) a. Ehitusel 1 m. | 2) a. Ehitusel 7 m. | 3) Ehitusel
 b. Kasutataksee munksi otsstarbeks 3 m. | 4) Kasut. munksi otsstarbeks
 tarbeks 1 m. | c. Äravedamiseks määratud . 2 m.

- 5) a. Ehitusel 2 k.
 b. Kasut. munksi otsstarbeks . 7 k.

2. Elumajade ja -korterite tihedus maakonnas.

Elumajade ja korterite tihedus. 100 ruutkilomeetri peale tuleb maakonnas keskmiselt umbes 274 maja. Majade tihedus pole kaugeltki ühtlane ja kõigub, nagu rahva tiheduski, õige tuntavalt: alates 138—saja ruutkilomeetri peale — ja tõustes kuni 470.

Kõige hõredam nii elanikkude, kui ka majade arvu poolest on Anna vald: 100 ruutkilomeetri peale 138 maja, 880 elanikku; kõige tihedam on Võhma vald — 470 maja, 2990 elanikuga 100 ruutkilomeetri peale; keskmiste hulka tiheduse poolest kuulub Mäo vald — 282 maja, 1770 elanikku.

Võrreldes neid valdasid ja võttes vaatluse lihtsustamiseks Anna, kui kõige väiksema valla, tiheduse 100%-na, saame järgmiste pildi:

- a) Anna vald—elumajade tihedus 100,0%, rahvatihedus 100,0%.
- b) Mäo " 204,3 " 201,1%.
- c) Võhma " 340,6 " 339,8%.

Sellest näeme, et valdades — elumajade tüübi ja suuruse ütluse tõttu — elanikkude ja elumajade arvud teatavas proportsionaalses vahekorras on, — suuremale rahva arvule maakonnas vastab pea õiges proportsioonis ka suurem elumajade arv.

Järgnevas tabelis on toodud suhtarvud keskmise korterite arvu kohta maja peale ja maja ning korteri elanikkude keskmise arvu kohta — linnas-alevites ja maal.

	Majad		Korterid		Elanikud*		Iga maja kohta korterisi	Iga maja peale	Elanikka
	arv	%	arv	%	arv	%			
Linn-alevid	912	10,1	2111	15,8	7477	12,8	2,3	8,2	3,5
(Paide linn, Türi ja Tapa alevid)									
Vallad	8121	89,9	11233	84,2	50734	87,2	1,4	6,2	4,5
(20 valda ühes alevikukudega)									
Kokku	9033	100,0	13344	100,0	58211	100,0	1,5	6,4	4,4

Linnas-alevites tuleb kaugelt rohkem korterisi iga maja peale (2,3) kui valdades (1,4), milles omakord, võrreldes valdadega, tingitud väiksem elanikkude arv linnas-alevites iga korteri peale.

Maja kohta tuleb linnas-alevites keskmiselt rohkem elanikka, kui maal.

Võttes, selgema pildi saamiseks, linna-alevi arvud 100-na, saabuvad järgmised vahekorrat:

- a) Linnas-alevites: iga maja kohta korterisi 100, valdades — 61.
- b) " " " peale elanikka 100, " — 76.
- c) " " " korteri " 100, " — 129.

3. Elumajad seinte- ja katusematerjaali järelle (tab. 12—l.hk. 52).

Elumajade ehitusmaterjaal. Puuehitused on maakonnas, — linn ja alevid ühesarvatud, — suures enamuses: moodustavad, nagu allpool toodud kokkuvõtlikust tabelist näha, ligi üheksa kümnendikku (89,2%) maakonna elumajade üldarvust.

Kiviehituste arv ulatab 6,5%-ni, sega- ja saviehitused annavad 4,3% maakonna majade arvust.

Katuse materjaaliks on elumajadel suuremalt jaolt puu (lauad, laastud, peerud, pilpad, sindlid) ja õled: 48,6% elumajadest on puu materjaaliga kaetud, 40,1% — õlggedega.

Katuse papp ja kivi on väiksel arvul ja pea ühetaoliselt — 4,4% ja 4,3% — tarvitusest.

Segamaterjaalist (mitmest materjaalist) katuseid on 1,6%, plekkiga kaetud ainult 0,9% kõigist ehitustest.

Majasid seinte ehitusmaterjaali järelle liigitades, näeme, et katusematerjaaliks on:

- a) 8.054 puuehitusel: puu — 47,8%, õled — 42,5%, papp — 4,0%, kivi — 3,5%, muu materjaal (sega, plekk jne.) — 2,2%.

- b) 588 kiviehitusel: puu — 64,7%, kivi — 14,1%, papp — 10,0%, õled — 5,2%, sega materjaal ja plekk — 6,0%.

- c) 355 segaehitusel: õled — 44,2%, puu — 40,3%, kivi, papp, plekk, sega — 15,5%.

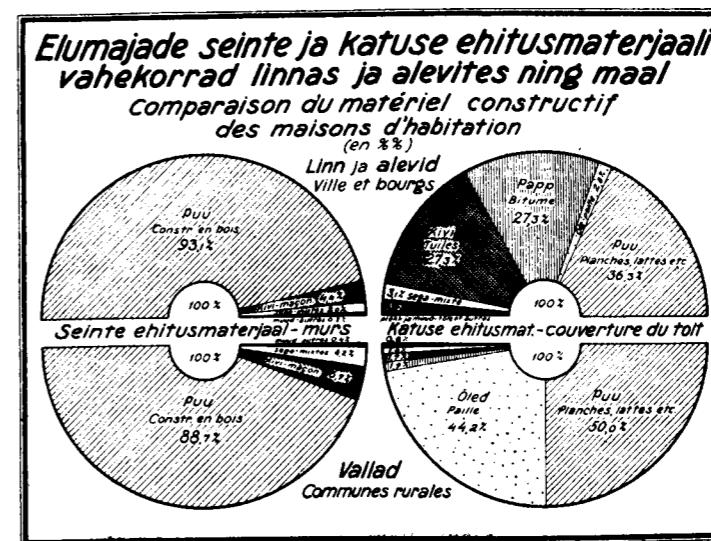
* Faktiline elanikkude arv rahvalugemisel.

Maakonna elumajad seinte- ja katusematerjaali järelle:

Seinte ehitusmaterjaal	Elumajade		Katuse ehitusmaterjaal						Teadmata	
	arv	% üldarvust	Puu	Õled	Kivi	Papp	Sega	Plekk		
Puu	8054	89,2	3853	3422	285	319	106	61	3	5
Kivi	588	6,5	380	31	83	59	14	21	—	—
Sega	355	3,9	143	157	18	15	20	1	—	1
Savi	28	0,3	16	7	1	3	1	—	—	—
Muu materjaal	1*)	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Teadm.	7	0,1	1	1	—	—	—	—	—	5
Kokku	9033	—	4393	3618	387	396	141	83	4	11
		100,0	48,6	40,1	4,3	4,4	1,6	0,9	0,0	0,0

Linnas-alevites (siin ja eelpool ühiselt vaatluse alla võetud) ja maal asuvate elumajade seinte- ja katuse ehitusmaterjaali protsendilised vahekorrat kujunevad järgmistena:

Ehitusmaterjaal:	Valdades		Linnas ja alevites		Üldse	
	Majade arv	% maja-de üldarvust	Majade arv	% maja-de üldarvust	majade arv	% majade üldarvust
S e i n t e :						
Puu	7205	88,7	79,8	849	93,1	9,1
Kivi	548	6,5	6,1	40	4,4	0,4
Sega	337	4,2	3,7	18	2,0	0,2
Muu ja teadm.	31	0,4	0,3	5	0,5	0,1
Kokku	8121	100,0	89,9	912	100,0	10,1
					9033	100,0
K a t u s e :						
Puu	4062	50,0	45,0	331	36,3	3,6
Õlg	3592	44,2	39,8	26	2,8	0,3
Papp	147	1,9	1,6	249	27,3	2,8
Kivi	138	1,7	1,5	249	27,3	2,8
Sega	113	1,4	1,3	28	3,1	0,3
Plekk	57	0,7	0,6	26	2,9	0,3
Muu ja teadm.	12	0,1	0,1	3	0,3	0,0
Kokku	8121	100,0	89,9	912	100,0	10,1
					9033	100,0

* Koobas — püstroogastega vooderdatud ja hagudega kaetud (Koigi vallas).

Puu ehitused annavad linnas-alevites 93,1% majade arvust, kuna maal (valdades) puu majade protsent natukene vähem — 88,7.

Vastavalt on aga maal kivi- ja sega maju rohkem, kui linnas-alevites:

- a) maal kivi ehitusi 6,7%, sega — 4,2% = 10,9% majade arvust;
- b) linnas-alevites — 4,4%, „ — 2,0% = 6,4% „ „

Üldse asub kõigist maakonna elumajadest maal 89,9%, linnas-alevites 10,1%.

Puu materjaaliga ja õlggedega on kaetud maal ehitustest 94,2% (puu — 50,0%, õlg — 44,2%); muu materjaaliga — papp, kivi, plekk, sega jne. — 5,8%.

Linnas-alevites on katmise materjaalist esimesel kohal, nagu maalgi, puu — 36,3%; järgneb kivi — 27,3% (maal 1,7%); siis katusepapp — 27,3% (maal 1,9%).

Kokku on kivi, puu ja papp katuseid linnas-alevites 90,9%.

Kuna valdades pea pooled (44,2%) majad õlggedega kaetud, on linnas-alevites õlgkatusega maju ainult 2,8%.

4. Elumajade arv 1881 ja 1922 aastal.

Elumajade arv 1881–1922. Eelmistest 1881 ja 1897 a.— Eesti territooriumil toimepandud rahvalugemistest on majade ja osalt ka korterite—ainult linnades—olusid kergelt valgustanud 1881 aasta rahvalugemine. 1897 a. rahvalugemise programmis majade-korterite arvestamist üldse polnud.

Üle 40-ne aastane (1881–1922) vahe kahe lugemise vahel on aga liiga pikk selleks, et majade arvu liikumise ja koosseisu muutuvuse põhjuse kohta mingisuguseid oletusi teha.

Võrdluskokkuvõtet on võimalik anda majade seinte ja katuse materjaali järele eraldi Paide linna ja maakonna kohta, võttes aluseks 1881 aasta rahvalugemise territoriaaljaotuse.

Allpool toodud võrdlustabel näitab, et majade üldarv Paide linnas, arvates 1881 aasta arvu 100%-na, oli 1922 aastal 160% (elanikkude*) arvu tõus Paides: 1881 a.—100%, 1922 a.—148,8%.

Elumajade seinte ehitusmaterjaali vahekorrat ei ole protsendiliselt Paide linnas 40 aasta jooksul pea sugugi muutunud; õige vähe on ainult puu majade arvel kasvanud kiviehitused: 1922 a. oli puu maju 94,1% (1881 a. 95,1%), kivi — 3,5 (2,1), sega — 2,4 (2,8) linna majade üldarvust.

Katuse ehitusmaterjaal on linnas 1922 aastal veidi teisem kui 1881 aastal. Vähenedud on puu katuste arv (laud, sindlid): 1922 a.—18,4%, 1881 a.—28,4% linna majade üldarvust.

Vähemaks on jäänud ka kivi- ja õlekattuste arv: 1881 a.—kivi — 56,8%, õlg — 6,7%; 1922 a. kivi — 52,2%, õlg — 2,2%.

Uutest juurdetulnud katmise materjaalidest on esimesel kohal katuse papp (1881 a.—5,3% 1922 a.—21,9%).

Pleck oli 1881 a. Paides tundmata, 1922 aastal oli linnas 1,5% maju plekiga kaetud.

Võrreldes kahel lugemisel saadud valdade, alevite ja alevikkude majade arvu seinte ehitusmaterjaali järele, saame pea sama pildi, kui linnaski: protsendiline vahekord seinte ehitusmaterjaali järele pole muutunud, kui mitte arvesse võtta jällegi väikest loomulikku kivi-majade juurdekasvu puumajade kahanemise arvel (5,3%—6,8%).

Muutused katuse materjaalis on maal võrdlemisi suured. 1881 aastal oli ligi 85% elumaju õlggedega kaetud. Puu—lauad, sindlid, peerud—katused andsid tol ajal 12,5% majade üldarvust. 1922 aastal on õlgkatusega majade arv langenud 85% pealt 43,3%-ni. Puukatusega majade arv on aga tõusnud 12,5% pealt 45,8% peale. Kivi tarvitamine on viimastel andmetel vähenedud maal, nagu linnaski.

Papp (3,6%), plekk (0,9%) ja segamaterjaal (1,5%) on uute katmise materjaalidena juurde tulnud.

Üldine majade arvu juurdekasv on maal suhteliselt vähem kui linnas:

Arvates 1881 a. majade arvu linnas 100%—saame 1922 a. 160,0%,
" " " " maal 100%— „ „ 120,8%.

Elumajade arv 1881 ja 1922.

Seinte ehitus- materjaal	Paide linn		Vallad, alevid, alevikud				
	1881 a. absol. arv	1922 a. absol. arv	1881 a. absol. arv	1922 a. absol. arv			
Puu	271	95,1	429	94,1			
Kivi	6	2,1	16	3,5			
Sega (puu-kivi, jne.)	8	2,8	11	2,4			
Savi	—	—	—	—			
Muu ja teadmata	—	—	—	—			
Kokku	285	100,0%	456	100,0%			
Katuse ehitus- materjaal							
Puu	81	28,4	84	18,1			
Õled	19	6,7	10	2,2			
Papp	15	5,3	98	21,5			
Kivi	162	56,8	238	52,2			
Sega	8	2,8	16	3,5			
Plekk	—	—	7	1,5			
Muu ja teadmata	—	—	3	0,7			
Kokku	285	100,0%	456	100,0%			
Kokkuvõte (Paide linn, Türi ja Tapa alevid)							
Majakordade arv	Majade üldarv	Korterite üldarv	Tubade arv korteris				
	ab.arv %	ab.arv %	1-he toali- ne	2 t.	3 t.	4 t.	5 t.

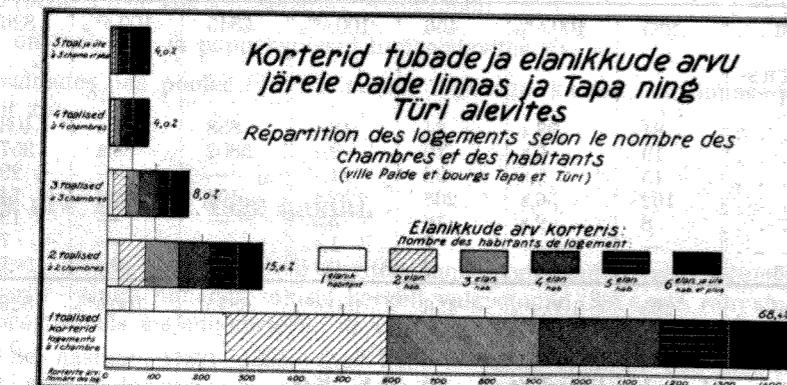
Korterite arv

1kordne	797	87,4%	1631	77,3%	1142	240	130	64	34	24	—	—
2 "	114	12,6%	477	22,6%	298	88	40	24	13	13	—	—
3 "	1*	0,0%	3	0,1%	3	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	912	—	2111	—	1443	328	170	85	47	37	—	1

*) E. V. raudteevalitsuse maja (raudtee depoo ja elukorterid) Tapa alevis.

*) Faktiline elanikkude arv.

Üldisest koterite arvust on kahe ja kolme elanikuga*) koterid arvu poolest pea võrdsed ja seisavad esimesel kohal: 3 elan. koteristi	— 20,8%
2 " " "	— 20,7%
Lähedam rühm eelmistele on nelja elanikuga koterid	— 18,1%
Ühe elanikuga koterid on arvu poolest 4-mal kohal	— 13,8%
Järgnevad: 5 elanikuga koterid	— 12,2%
6	— 7,2%
7	— 3,7%
8 ja üle elan. "	— 3,5%

Umbes neli viiendikku — 78% ümber — elanikka asusid rahvalugemisel väiksemates — 1 ja 2 toalistes — koterites (1 ja 2 t. kort. 1771 = 84% koterite arvust) ja üks viiendik suuremates — 3 ja üle toalistes — koterites.

Koterid tubade ja elanikkude arvu järelle
(Paide linn, Türi ja Tapa alevid)

Mitme toaline koter	Koterite üldarv	Elanikkude arv koteris*)							
		1 el.	2 el.	3 el.	4 el.	5 el.	6 el.	7 el.	8 el. ja üle
K o r t e r i t e a r v									
1 toaline	1443	253	340	320	253	145	72	35	25
2 " " "	328	24	57	71	68	55	26	14	13
3 " " "	170	11	28	27	39	27	23	9	6
4 " " "	85	1	9	14	11	15	17	9	9
5 " " "	47	3	3	4	7	8	9	7	6
6 " ja üle	37	—	1	3	3	8	4	3	15
Tubade arv teadmata	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Kokku	2111	292	438	439	381	258	152	77	74
%koter. üldarv.	100,0	13,8	20,7	20,8	18,1	12,2	7,2	3,7	3,5

b) Ühes muudeks otstarbeteks kasutatavalla vältud ajult ühetoalised: tuba-köök ja tuba ühes ka köök. Resultaadid — koterite arv, elanikkude*) tihedus neis ja milleks kasutatakse koter — on toodud järgnevas kokkuvõttes

*) Faktiline elanikkude arv.

Elanikkude arv ühetoalistes koterites									Kokku koterisi
1 el.	2 el.	3 el.	4 el.	5 el.	6 el.	7 el.	8 el.	9 el.	
Koterite arv									
Paide linn:									
a) käsitöötuba	9	7	1	5	1	3	—	11)	27
b) kantsselei	1	1	—	—	—	—	—	—	2
Kokku	10	8	1	5	1	3	—	—	29
Tapa alev:									
a) käsitöötuba	4	5	3	1	3	—	—	12)	17
b) kantsselei	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kokku	4	6	3	1	3	—	—	—	18
Türi alev:									
a) käsitöötuba	2	4	3	2	—	—	23)	—	13
b) kantsselei	—	1	—	—	—	—	—	—	1
c) palvemaja	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Kokku	2	5	3	2	1	—	2	—	15
ÜLDSE	16	19	7	8	5	3	2	—	62

Uhetoalisi elukoterisi on üldse 1.443, neist kasutatakse muuks otstarbeksi, nagu kokkuvõttest näha, 62 koterit ehk 4,3%.

Paide linnas on ühetoaliste koterite kasutamine muuks otstarbeksi laialdasem, kui alevites: Paide annab 5,8%, alevid — Tapa, Türi — 3,5% koterite arvust, mis peale elamise veel muuks otstarbeksi tarvitatakse.

1 ja 2 elanikuga on vaatlusele võetud koteritest 56,5%, 3, 4, 5 elan. — 32,9%, üle 5 elan. — 11,2%.

Eriti puutuvad silma ühetoalised, kus üle 5 elaniku (11,2%). Järelpärimistel selgus, et pea kõigis neis koterites asus rahvalugemisel peale alaliste elanikkude veel ajutine, juhuslike element. Alaliste elanikkude arv neis koterites oli keskmiselt 5—6. Mõned koterid olid ka ainult ajutiselt muuks otstarbeksi kasutatavad.

1881 aasta rahvalugemise andmed võimaldavad ainult arvulist koterite vördlust linnaides koterite suuruse — tubade arvu — järelle.

1881 aastal oli Paides 441 koterit (100,0%), 1922 aastal 855 (193,0%).

Väiksemate koterite arv — 1-he, 2-he toalised — on viimase lugemise andmetel, vörreldes 1881 aastaga, protsendiliselt kasvanud, kuna suuremate — 3-e ja üle toaliste — koterite arv järjekindlalt kahanenud.

Koterite suurus	P a i d e l i n n			
	1881 a.		1922 a.	
	absol. arv	% arv	absol. arv	% arv
1 toaline	220	49,9%	499	58,4%
2 " "	80	18,1%	167	19,5%
3 " "	44	10,0%	84	9,8%
4 " "	24	5,4%	51	6,0%
5 " "	21	4,8%	29	3,4%
6 toaline ja üle	52	11,8%	24	2,8%
Tubade arv teadmata	—	—	1	0,1%
Kokku	441	100,0%	855	100,0%

1) Pesukoda (pesemine, triikmine). 2) Rätsepa töötuba. 3) 1 kingsep, 1 rätsep töötuba.

6. Köök, klosett, veevärk, kanalisatsioon ja valgustus (tab. 14, lk. 58).

Veevärki ja kanalisatsiooni Paide linnas ja Järva maakonna alevites pole. Järgnev kokkuvõte selgitab köögi ja väljakäigukohtade olemasolu ja karterite valgustusviisi linna ja alevite karterites.

Mitme toaline karter	Korte- rite üldarv	K ö ö k		Lihtvälja- käigukoht		V a l g u s t u s		
		on	puu- dub	on	puu- dub	pet- rol	elekt	tead- mata
Karterite arv								
Ühe toaline ühes ka köök	720	720	—	—	720	472	247	1
1 toaline	723	654	69	29	694	476	245	2
2 "	328	315	13	97	231	179	149	—
3 "	170	168	2	87	83	75	95	—
4 "	85	84	1	66	19	25	60	—
5 "	47	46	1	35	12	9	38	—
6 " ja üle	37	37	—	34	3	3	34	—
Tubade arv teadmata	1	—	1	—	1	1	—	—
K o k k u	2111	2024	87	348	1763	1240	868	3
	100,0	95,9	4,1	16,5	83,5	58,8	41,1	0,1

K ö ö k. Üldisest karterite arvust on köögiga 95,9%, ilma 4,1%.

V ä l j a k ä i g u k o h t. a) Vaterklosett üldse puudub karterites. Mõned üksikud karterid riigi raudtee majades Tapa alevis on küll vee-kloettidega varustatud, kuid et alevis üldine veevärk puudub—ei ole ka neid arvesse võetud. b) Lihtväljakäigukohte on karterites 348 (16,5%), puudub väljakäigukoht 1763 karteris (83,5%).

Ühetoalistes karterites—üldarv 1443—puudub: köök—4,8%, lihtväljakäigukoht—98,0%.

Kahetoalistes karterites—328—puudub: köök—4,0%, lihtväljakäigukoht—70,4%.

Kolmetoalistest karteritest—170—on ilma köögita: 1,2%, lihtväljakäigukohata—48,8%.

Suuremates (üle kolmetoalise) karterites — arvuliselt 170 — puudub: köök 1,8%, lihtväljakäigukoht — 20,6%.

V a l g u s t u s. Valgustuseks tarvitavad petrooleumi 1240 karterit (58,7%), elektrit — 868 karterit (41,1%).

1 toalised petrooleumi—	65,7%	elektrit —	34,1%
2 " " —	54,6%	" —	45,4%
3 " " —	44,1%	" —	55,9%
üle 3 toal. "	22,4%	" —	77,6%

7. Karterite asukoht kordade järele (tab. 14, lk. 58).

Linna- alevite karteritest asuvad:

1 maja korral	— 1.720	karterit ehk 81,5% karterite arvust.
2 " " —	225	" 10,7%
3 " " —	1	" 0,0%
Keldri ja poolkeldri korral	9	" 0,4%
Pööningu korral	— 135	" 6,4%
Mitmel "	— 21*	" 1,0%

Kokku: 2111 kort. 100,0%

Karterite asukoht on—ühekordsete majade suure ülekaalu tõttu — peaasjalikult esimesel korral — 81,5%.

Pööningu karterid asuvad suuremalt jaolt ühekordsetes majades, moodustades neis seega tegelikult teise korra.

Pööningu karterid teise korra karteritega ühendatult annavad 17,1% karterite arvust.

Keldri korda elamiseks peaage ei tarvitata:—2111 karterist asuvad keldri korral ainult 9 k. (0,4%).

* 1 ja 2 korral — 13 kort., 1 ja pööningu korral — 8.

L I S A**Järva maakonna külade, asunduste, *) alevikkude ja mõisate **) nimetused valdade järele.**

LISTE DES VILLAGES, PETITS BOURGS, ETC. PAR LES COMMUNES RURALES.

Lühendused: küla-k. alevik-al. asundus-as. *)	mõis-m. **) karjamõis-krm. **)		
Albu vald.	Ambla vald (järg).	Einmanni vald (järg).	Kirna vald.
Ageri k. Ageri as. Ahula k. Ahula as. Albu as. Aravete k. Aro as. Kaalepi (Jäätvere) k. Kaalepi as. Kurisoo as. Kodra as. Körvenurga k. Lohula k. Maarja m. Madise krm. Madise ümbrus al. Mägede k. Mägise as. Mägise ümbrus al. Mõnovere k. Neitla k. Orgmetsa as. Orgmetsa k. Pangaküla k. Peedo k. Pullevere k. Pussi-Aru as. Saareküla k. Seidla as. Seidla-Aru as. Soosalu k. Sugalepa k. Sääsküla k. Vetepere k.	(Jootma) m. Jäneda m. Jäneda k. Kitse k. (Kukevere) m. (Kuru) m. Kuru k. Käravete m. Käravete k. Körve k. Lehtmetsa k. (Linnapea) m. Linnapea k. Oja k. Prüml k. (Prüml) m. Rakka k. (Rakka) m. Raudla k. Rava k. (Rava) m. Rägavere k. (Rägavere) m. Räsna k. Seene k. Suure k. (Jäneda-Suure) Vistla k.	Einmanni m. Einmanni as. Kaeva as. Kerguta k. Kuie k. Kuie as. Kuivasaare as. Köde k. Savalduma k. Vajangu k.	Epneri k. Kirna m. Männaku k. Pala k. Pooka m. Pärnuvälja k. Pöiatu k. Tederriigi m. Virika k. Vissuvere k. Vissuvere as.
Esna vald.	Koigi vald.		
Ammuta k. (Ammuta) m. Attaste k. (Attaste) m. Embra k. (Ämbra) Esna k. (Esna) m. Kaerevere k. Kahala k. Kodasema k. (Kodasema) m. Koordi k. (Koordi) m. Korba k. (Korba) m. Köisi k. (Köisi) m. Kütü k. (Kütü) m. Müüsleri m. Müüsleri k. Olli k. Peetri al. Tännapere k. Viisu k. Viisu m. (Vodja) m. Vodja k. (Kurjavere) Öle k. (Öle) m. Söötla k. (Öötla) m.	Huuksi m. Kareda m. Kareda k. Keri k. Koigi as. Lähevere k. Palasi k. Päinurme as. Päinurme ülejõe k. Päinurme suur k. Pätsavere k. Sigapusma k. Silmsi k. Silmsi as. Sörandu k. Tamsi k. Vaali k. Vaali as.		
Alliku vald.	Kuksema vald.		
Alliku m. Kõrevere k. Määküla k. Päsuvere k. Raukla k. Retla k. Tori m. Tori k. Tännasilma k. Väljaotsa k. Öjamaa k. Öisomaa k.	(Aru) m. Illevere k. Kaaruka k. Kagavere k. Kihme k. Kiigumõisa k. (Kuksema) m. Metsataguse k. (Metsataguse) m. Oeti k. Pähu k. (Pähu) m. Roosna-Alliku m. Valasti k. Varivere k. Älli k.		
Ambla vald.	Einmanni vald.		
Aru k. Ambla al. Jootma k.	Ellivere k. (Ällivere) Ilmandu m. Kaarli as. Karu as. Pikevere k. Puuhu k. Raigu as. Varangu k.		

*) Asundusena on mõistetud hiljuti tekkinud elamispunktid, mis vältjajagatud mõisatest moodustatud, kuid täielikku ühtlust siin läbi viia kahjuks polnud võimalik, sest mõnes vallas on ürajagatud mõisatest saadud üksused kas endiste külade külge liidetud, ehk iseseisvateks küladeks nimetatud. **) Klambrites on tähendatud endised — praegusel ajal juba vältjajagatud—mõisad.

Käru vald.	Liigvalla vald (järg).	Nõmküla vald (järg).	Veinjärve vald (järg).
Allipea k.	Edro k.	Uudeküla k.	Udeva-Norra m.
Jõe k.	Jaola k.	Uudeküla as.	Vahuküla k.
Kullima k.	Kolovere k.	Särevere vald.	Valila k.
Käru mõisa k.	Lahu k.	Aruküla k.	Vao k.
Käru al.	Liigvalla m.	Nõmküla k.	(Vao) m.
Känsa k.	Nõmküla k.	Enari (Änari) k.	(Vao-Koidu) m.
Kõrbja I k.	(Piibe) m.	Enniste (Änniste) k.	(Veinjärve) m.
Kõrbja II k.	Rakke-Suure k.	Jändja k.	Visusti k.
Laane k.	Rakke-Väike k.	Karjaküla k.	
Lauri k.	Rakke jaama ümbrus al.	Kihli k.	
Linnu k.	Räätsvere k.	(Kolu) m.	
Lungo krm.	Vägeva jaama ümbrus al.	Ködüküla k.	
Lungo k.	(Vägeva) m.	Költsi k.	
Lömmelo k.		(Költsi) krm.	
Määrasma k.		(Laupa) m.	
Orava k.		Lokuta k.	
Pärniku k.		(Lokuta) m.	
Rumbi k.		Pikmetsa k.	
Toosikönnu		Punnissaare k.	
		Põikva k.	
Lehtse vald.	Mäo vald.	Särevere m.	Kukke as.
Aegviidu al.	Kirila k.	Taikse k.	Liutsalu k.
(Aro) krm.	Krilevälja k.	Toravere k.	Metsla k.
Kadaka (Kitseküla) k.	Mäo as.		Metsamõisa m.
Kelmküla k.	Mündi as.		Orina as.
Kolgo k.	Nurmsi k.		Paistevälja k.
Koluotsa k.	Padula k.		Seliküla as.
Koolme k.	Palu k.		Türje k.
Kurge (Kurgjöe) krm.	Palu as.		Türje as.
Lehtse al.	Prandi as.		Võhmuta as.
(Lehtse-Kõrve k. (Aeg-	Põhjaka k.	Vahastu vald.	
viidu ümbr.)	Põhjaka as.	Liiva m.	Arusaare k.
(Lehtse) m.	Sargvere as.	Määrisso k.	Lõõla k.
Leesi krm.	Seinapalu k.	Päri k.	Lõõla-Väljataguse k.
Lepsilla k.	Tarbja k.	Saunametsa k.	Nehatu k.
Läpi k.	Valgma k.	Tagasma k.	Nehatu as.
Läste k.	Veskiaru k.	Vahastu k.	(Nehatu) krm.
Moe k.		Vahastu m.	Nõmme k.
Moe m.			Palivere k.
(Niido) krm.	Nõmküla vald.		Piometsa k.
Nääo k.	Alupere k.	Abja k.	Piometsa as.
Pattika k.	(Aru) m.	(Aru) m.	Prääma m.
Pruuna-Kõrve k.	Aru as.	(Aruküla) m.	Puramäe k.
Pruuna m.	Järvajõe as.	Ellavere k.	Reopalu k.
(Põriki) krm.	Jõgisu k.	(Ellavere) m.	Risti k.
Põriki k.	Kaarevere (Roosna) k.	(Ervita) m.	Roovere k.
Raua-Kõrve k.	Kalle k.	Kalitsa k.	Röa k.
Tapa k.	Kalle-Trilli m.	Koeru al.	Röa as.
(Tapa) m.	Karkuse k.	(Kuusna) m.	Röa m.
Töörakõrve krm.	Karkuse as.	Laaneotsa k.	Saunamäe k.
Vedruka (Pruuna) k.	Koigi—(Aru) as.	Liusvere k.	Siugumetsa k.
	Liivaku as.	Merja k.	Turumetsa (Ingliste) k.
	Loodevälja k.	Nahkanuia k.	Venevere k.
	Lüsingu as.	Paemuru k.	Väätse k.
	Naistevälja (Järvajõe) k.	(Pedaniku) m.	Väätse-Väljataguse k.
	Nõmküla (Karunga) k.	Preedi m.	Väätse m.
	Nõmküla panga k.	Puivere k.	
	Nõmküla m.-(mõisa süda)	(Ramma) m.	
	Reinevere (Koigi) k.	Ramma k.	
	Roosna as.	Rodeviku k.	
	Saiakapli as.	Rohu k.	
	Suuga-Roosna krm.	Salutaguse k.	
	Tammiku k.	(Tammiku) m.	
	Tamsalu as.	Tudre k.	

1922 A. ÜLDRAHVALUGEMISE ANDMED
(TABELID)

JÄRVA MAAKOND

RÉSULTATS DU RECENSEMENT DE 1922
(TABLEAUX)

ARRONDISSEMENT JÄRVA

Tab. 1. MAJAD, KORTERID JA ELANIKUD (üldarvud) —

	Majad Maisons	Korterid Logements	Faktiline elanikku-kude ary 28. 12. 1922.—Population présente (28. 12. 1922)			Neist ajutiselt kohal viibinud — De ce nombre momentanément présents			Kohal elanikkudest ajutiselt ära olnud—Outre cela, momentanément absents		
			Mehi Hommes	Naisi Femmes	Kokku Total	Mehi Hommes	Naisi Femmes	Kokku Total	Mehi Hommes	Naisi Femmes	Kokku Total
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 PAIDE LINN—VILLE de PAIDE	456	855	1322	1658	2980	48	57	105	253	312	565
ALEVID -- BOURGS:											
2 Tapa alev	260	689	1186	1212	2398	42	61	103	107	116	223
3 Türi	196	567	992	1107	2099	53	62	115	37	36	73
VALLAD—COMMUNES RURALES:											
4 Albu vald	629	812	1796	2018	3814	87	60	147	10	17	27
5 Alliku	395	492	1118	1286	2404	54	51	105	8	17	25
6 Ambla	688	994	1913	2160	4073	103	85	188	51	60	111
Sellest Ambla alevik — Dont petit bourg de Ambla	97	170	221	272	493	20	23	43	22	33	55
7 Anna vald	223	295	677	747	1424	23	18	41	3	4	7
8 Einmanni	263	349	765	824	1589	25	25	50	13	11	24
9 Esna	516	810	1688	1859	3547	61	85	146	20	18	38
10 Kapu	145	230	526	536	1062	19	13	32	4	6	10
11 Kirna	179	221	463	542	1005	15	9	24	2	9	11
12 Koigi	423	616	1385	1434	2819	64	46	110	12	9	21
13 Kuksema	404	526	1121	1214	2335	56	57	113	6	17	23
14 Käru	310	439	940	990	1930	23	39	62	6	8	14
Sellest Käru alevik — Dont petit bourg de Käru	35	77	111	127	238	2	6	8	—	4	4
15 Lehtse vald	572	836	1851	1859	3710	58	55	113	37	32	69
16 Liigvalla	383	556	1196	1275	2471	53	39	92	24	15	39
Sellest Rakke alevik — Dont petit bourg de Rakke	45	96	169	195	364	15	10	25	5	1	6
17 Mäo vald	374	507	1154	1200	2354	31	22	53	6	13	19
18 Nõmküla	448	657	1404	1542	2946	74	63	137	23	24	47
19 Särevere	562	748	1633	1785	3418	81	46	127	11	18	29
20 Vahastu	116	127	278	334	612	13	12	25	2	—	2
21 Veinjärve	740	1029	2185	2392	4577	92	71	163	8	12	20
Sellest Koeru alevik — Dont petit bourg de Koeru	34	63	98	128	226	4	1	5	—	1	1
22 Väätsa vald	316	391	902	980	1882	36	29	65	10	17	27
23 Võhmuta	435	598	1331	1431	2762	90	87	177	26	26	52
ÜLDARVUD — TOTAUX:											
1 Linnad (v. Paide) — Villes (v. Paide)											
2 Alevid — Bourgs	456	1256	2178	2319	4497	95	123	218	144	152	296
3 Linnad ja alevid — Villes et bourgs	912	2111	3500	3977	7477	143	180	323	397	464	861
4 Vallad (ühes alevik.) — Communes	8121	11233	24826	26408	50734	1058	912	1970	282	333	615
5 Vallad ja alevid — Bourgs et communes	8577	12489	26504	28727	55231	1153	1035	2188	426	485	911
6 ÜLDSE MAAK.—GRAND TOT.	9033	13344	27826	30385	58211	1201	1092	2293	679	797	1476

NOMBRE DES MAISONS, LOGEMENTS ET HABITANTS												Arr. JÄRVA		3									
Harilik rahva arv — Population habituelle (3,4,5)—(6,7,8)+ + (9,10,11)			Harilik elanikkude arv rohkem ehk vähem kui faktiline 28.XII. 1922 — Ecart entre le nombre de la population présente et habituelle			Administr. üksuse suurus □ klm. kadastri andmetel — Etendue territoriale de com. rur. en km.		Iga □ klm. peale elanikka — Habitants par km. □		100 elanikust — de 100 hab.		Elanikka maja peale — Habitants par maison											
Mehi Hommes	Naisi Femmes	Kokku Total	Mehi Hommes	Naisi Femmes	Kokku Total	12	13	14	15	16	17	18	19	Mehi Hommes	Naisi Femmes	Faktil. elan. Popul. présente	Haril. elan. Popul. habituelle	20	21	22	23	24	
1527	1913	3440	+205	+255	+460	—	—	—	—	—	—	—	—	44,4	55,6	6,5	7,5						
1251	1267	2518	+ 65	+ 55	+120	—	—	—	—	—	—	—	—	49,5	50,5	9,2	9,7						
976	1081	2057	— 16	— 26	— 42	—	—	—	—	—	—	—	—	47,3	52,7	10,7	10,5						
1719	1975	3694	— 77	— 43	— 120	281,9	13,5	13,1	47,1	52,9	6,1	5,9											
1072	1252	2324	— 46	— 34	— 80	142,4	16,9	16,3	46,5	53,5	6,1	5,9											
1861	2135	3996	— 52	— 25	— 77	196,1	20,8	20,4	47,0	53,0	5,9	5,8											
223	282	595	+ 2	+ 10	+ 12	—	—	—	—	—	—	—	—	44,8	55,2	5,1	5,2						
657	733	1390	— 20	— 14	— 34	162,1	8,8	8,6	47,5	52,5	6,4	6,2											
753	810	1563	— 12	— 14	— 26	81,5	19,5	19,2	48,1	51,9	6,0	5,9											
1647	1792	3439	— 41	— 67	— 108	154,5	23,0	22,3	47,6	52,4	6,9	6,7											
511	529	1040	— 15	— 7	— 22	60,1	17,7	17,3	49,5	50,5	7,3	7,2											
450	542	992	— 13	— 0	— 13	49,9	20,1	19,9	46,1	53,9	5,6	5,5											
1333	1397	2730	— 52	— 37	— 89	157,1	18,0	17,4	49,1	59,9	6,7	6,5											
1071	1174	2245	— 50	— 40	— 90	112,6	20,7	20,0	48,0	52,0	5,8	5,6											
923	959	1882	— 17	— 31	— 48	163,3	11,8	11,5	48,7	51,3	6,2	6,1											
109	125	234	— 2	— 2	— 4	—	—	—	—	—	—	—	—	46,6	53,4	6,8	6,7						
1830	1836	3666	— 21	— 23	— 44	269,5	13,8	13,7	49,9	50,1</td													

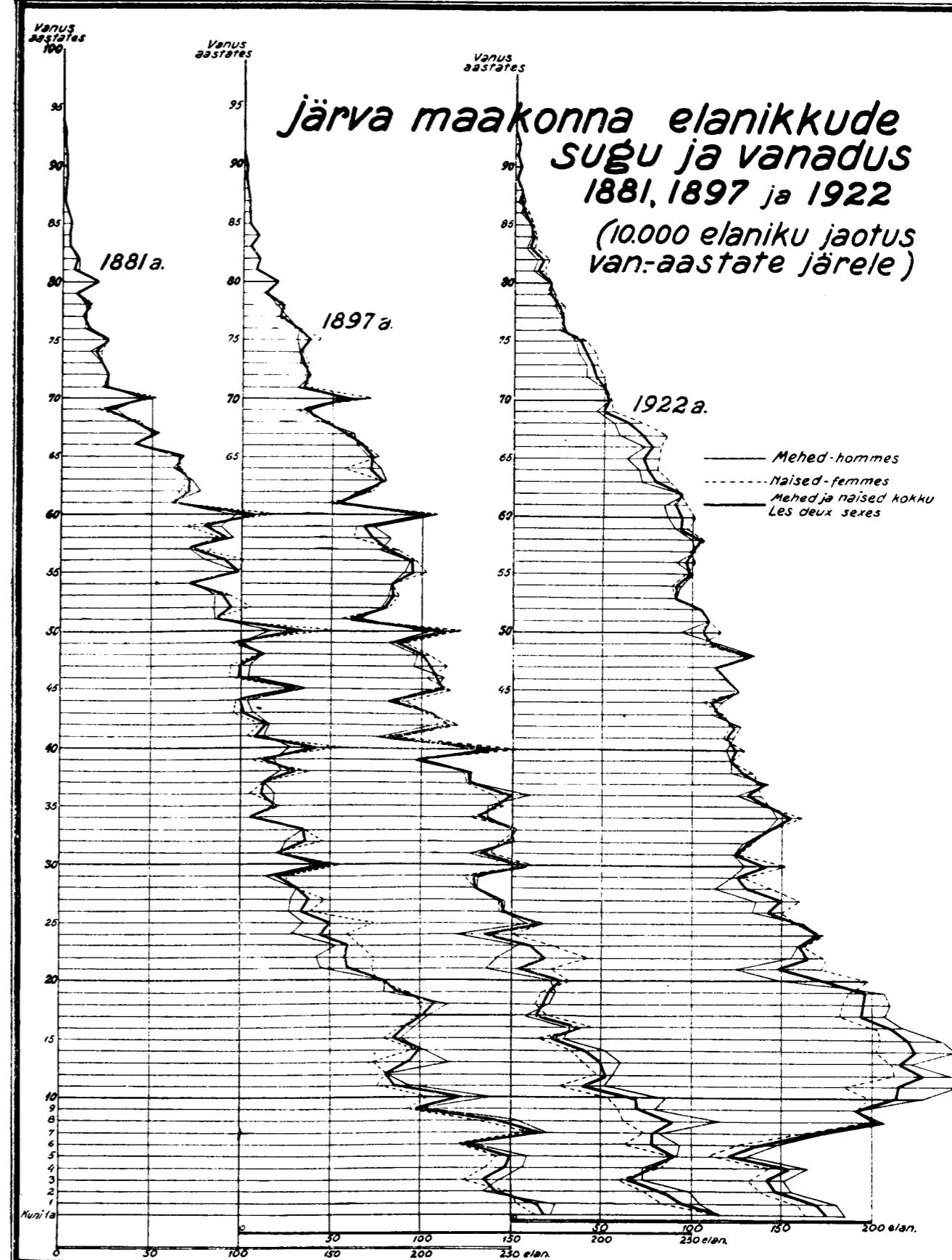
Tab. 2. VANUS JA SUGU—ÂGE ET SEXE
a) maakonna üldkokkuvõte 5 ning 10 a. van. rühmade järele—a) totaux pour arrondissement (groupes de 5 et 10 ans)

	Paide linn Ville de Paide	Alevid Bourgs		Linn ja alevik Ville et bourgs		Vallad ja alevikud Communes et villages		Alevid, vallad ja Bourgs et com. rur.		ÜLDSE T O T A L									
		M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
KÜMNE AASTA VANUSRÜHMAD—GROUPES PAR 10 ANS																			
0—9 a.van.	1922—1913 a. sünd.	200	210	410	345	333	678	545	543	1088	4102	4068	8170	4447	4401	8848	4647	4611	9258
10—19	" 1912—1903 "	218	264	512	446	438	884	694	702	1396	5579	5239	10818	6025	5677	11702	6273	5941	12214
20—29	" 1902—1893 "	214	367	481	341	361	705	555	631	1186	3428	4310	7738	3769	4674	8443	3983	4941	8924
30—39	" 1892—1883 "	214	343	457	313	407	750	557	650	1207	3119	3547	6066	3462	3954	7416	3676	4197	7873
40—49	" 1882—1873 "	181	210	391	313	318	661	524	528	1052	2800	3052	5682	3143	3370	6513	3324	3880	6904
50—59	" 1872—1863 "	125	194	319	299	297	416	334	401	735	2376	2658	5014	2585	2865	5450	2710	3059	5769
60—69	" 1862—1853 "	93	156	219	162	165	267	195	321	516	1770	2185	3955	1872	2350	4222	1965	2546	4471
70—79	" 1852—1843 "	39	92	131	40	70	110	79	162	241	901	1003	1907	944	1073	2017	983	1165	2148
80—89	" 1842—1833 "	8	18	26	5	13	18	13	31	41	201	272	473	206	285	491	214	303	517
90—99	" 1832—1823 "	—	4	4	1	1	2	1	5	6	12	34	46	13	35	48	13	39	52
Vanus teadmata—Âge inconnu . . .		—	—	—	—	—	—	—	—	3	6	35	40	75	38	43	81	43	81

VIIIE AASTA VANUSRÜHMAD—GROUPES PAR 5 ANS

0—4 a. van.	1922—1918 a. sünd.	87	104	191	176	143	319	263	247	510	2044	1985	4029	2220	2128	4348	2307	2232	4539
5—9	" 1917—1913 "	113	106	219	169	190	359	282	296	578	2058	2083	4141	2227	2273	4500	2310	2379	4719
10—14	" 1912—1908 "	125	129	254	248	246	494	373	375	748	2014	2669	5683	3162	2915	6077	3287	3044	6331
15—19	" 1907—1903 "	123	135	258	198	192	390	321	327	648	2065	2570	5235	2863	2762	5625	2086	2897	5883
20—24	" 1902—1898 "	112	142	254	162	169	331	274	311	585	184	2368	4212	2006	2537	4543	2118	2679	4797
25—29	" 1897—1893 "	102	125	227	179	195	374	281	320	601	1942	2184	3926	1763	2137	3906	1865	2262	4127
30—34	" 1892—1888 "	111	114	225	173	196	369	284	310	594	1581	1848	3129	1754	2044	3798	1865	2158	4023
35—39	" 1887—1883 "	103	129	232	170	211	381	273	340	613	1348	1699	4237	1708	1910	3618	1811	2039	3850
40—44	" 1882—1878 "	89	109	198	174	172	316	263	281	544	1377	1504	2881	1551	1676	3227	1640	1785	3125
45—49	" 1877—1873 "	92	101	193	169	166	315	261	247	508	1423	1548	2971	1592	1694	3286	1684	1795	3479
50—54	" 1872—1868 "	65	103	168	119	110	229	184	213	397	1190	1328	2518	1309	1438	2747	1374	1541	2015
55—59	" 1867—1863 "	60	91	151	90	97	187	150	188	338	1186	1330	2516	1276	1427	2703	1326	1518	2854
60—64	" 1862—1858 "	56	87	143	57	95	152	113	182	295	1030	1199	2229	1087	1294	2381	1143	1254	2524
65—69	" 1857—1853 "	37	69	106	45	70	115	82	139	221	740	986	1726	785	1056	1841	822	1125	1917
70—74	" 1852—1848 "	22	60	82	21	42	66	46	102	148	559	636	1195	583	678	1261	605	738	1343
75—79	" 1847—1843 "	17	32	49	16	28	44	33	60	93	345	367	712	361	395	756	378	427	805
80—84	" 1842—1838 "	6	14	20	3	10	13	9	24	33	146	205	351	149	215	364	155	229	384
85—89	" 1837—1833 "	2	4	6	2	3	5	4	7	11	55	67	122	37	70	127	59	74	133
90—94	" 1832—1828 "	—	4	4	1	1	2	1	5	6	10	28	38	11	29	40	11	33	44
95—99	" 1827—1823 "	—	—	—	—	—	—	—	—	3	6	3	35	40	75	38	43	8	8
Vanus teadmata—Âge inconnu . . .		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

ÜLDSE m.kd.—Grand total . . . 1322 1658 2980 2178 2319 4497 3500 3977 7477 24326 26408 50734 26504 28727 55231 27826 30385 58211

Tab. 2. VANUS JA SUGU —

	b) maakonna üldkokkuvõte Totaux par les unités admin.			c) 10 a. vanusrühmad adm. üks. järele —											
				0—9 a. van. (1922—1913 a. sünd.)			10—19 a. van. (1912—03 a. sünd.)			20—29 a. van. (1902—1893 a. sünd.)			30—39 a. van. (1892—83 a. sünd.)		
	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku
1. Paide linn—Ville de Paide	1322	1658	2980	200	210	410	248	264	512	214	267	481	214	243	457
2. Tapa alev—Bourg Tapa	1186	1212	2398	185	167	352	219	222	441	200	209	409	199	198	397
3. Türi " — Türi	992	1107	2099	160	166	326	227	216	443	141	155	296	144	209	353
4. Albu vald—Com. rurales	1796	2018	3814	335	324	659	388	396	784	271	358	629	219	269	488
5. Alliku " — " "	1118	1286	2404	184	203	387	246	267	513	183	202	385	120	158	278
6. Ambla " — " "	1913	2160	4073	322	313	635	445	427	872	257	356	613	258	296	554
Sellest Ambla al.	221	272	493	33	31	64	53	51	104	34	39	73	31	40	71
7. Anna vald—Communes .	677	747	1424	102	109	211	160	155	315	102	121	223	87	91	178
8. Einmanni v. " .	765	824	1589	127	140	267	164	146	310	120	142	262	106	107	213
9. Esna " " .	1688	1859	3547	317	300	617	358	361	719	251	304	555	218	258	476
10. Kapu " " .	526	536	1062	85	85	170	124	121	245	75	82	157	61	62	123
11. Kirna " " .	463	542	1005	66	76	142	109	102	211	60	92	152	60	60	120
12. Koigi " " .	1385	1434	2819	245	205	450	316	291	607	184	225	409	181	192	373
13. Kuksema " " .	1121	1214	2335	189	190	379	257	224	481	155	207	362	149	168	317
14. Käru " " .	940	990	1930	126	123	249	187	165	352	164	184	348	133	136	269
15. Lehtse " " .	1851	1859	3710	317	295	612	430	398	828	263	292	555	246	273	519
16. Liigvalla " " .	1196	1275	2471	196	220	416	292	287	529	149	206	355	147	183	330
17. Mäo " " .	1154	1200	2354	223	185	408	268	229	497	142	174	316	154	146	300
18. Nõmküla " " .	1404	1542	2946	238	221	459	330	340	670	180	241	421	190	235	425
19. Särevere " " .	1633	1785	3418	264	284	548	364	352	716	237	296	533	219	237	456
20. Vahastu " " .	278	334	612	31	53	84	75	68	143	84	52	86	28	34	62
21. Veinjärve " " .	2185	2392	4577	365	387	752	523	452	975	295	398	693	264	317	581
22. Väätsa " " .	902	980	1882	134	144	278	231	197	428	115	139	254	109	139	248
23. Võhmuta " " .	1331	1431	2762	236	211	447	312	311	623	191	239	430	170	186	356
Üldarvud — Totaux															
2. Alevid — Bourgs	2178	2319	4497	345	333	678	446	438	884	341	364	705	343	407	750
3. Linn ja alevid — Ville et bourgs	3500	3977	7477	545	543	1088	694	702	1396	555	631	1186	557	650	1207
4. Vallad ja alevikud—Com. .	24326	26408	50734	4102	4068	8170	5579	5239	10818	3428	4310	7738	3119	3547	6666
5. Alevid, val. ja alevikud — Bourgs et communes . . .	26504	28727	55231	4447	4401	8848	6025	5677	11762	3769	4674	8443	3462	3954	7416
6. ÜLDSE MAAKOND — GRAND TOTAL	27826	30385	58211	4647	4611	9258	6273	5941	12214	3983	4941	8924	3676	4197	7873

ÂGE ET SEXE

c) Groupes de 10 ans												Vanus teadmata Age inconnu											
40—49 a. van. (1882—73 a. sünd.)			50—59 a. van. (1872—63 a. sünd.)			60—69 a. van. (1862—53 a. sünd.)			70—79 a. van. (1852—43 a. sünd.)			80—89 a. van. (1842—33 a. sünd.)			90—99 a. van. (1832—23 a. sünd.)			100—109 a. v. (1822—13 a. sünd.)			M.	N.	Kokku
M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
181	210	391	125	194	319	93	156	249	39	92	131	8	18	26	—	4	4	—	—	—	—	—	—
171	150	321	113	121	234	68	103	171	25	35	60	4	6	10	1	—	1	—	—	1	1	2	—
172	168	340	96	86	182	34	62	96	15	35	50	1	7	8	—	1	1	—	—	2	2	4	—
201	189	390	173	210	383	121	172	293	75	83	158	12	17	29	1	—	1	—	—	—	—	—	—
120	145	265	119	121	240	88	107	195	51	60	111	6	14	20	1	6	7	—	—	—	—	3	3
209	271	480	184	225	409	149	178	327	67	67	184	18	18	36	—	4	4	—	—	—	4	5	9
26	48	74	21	33	54	16	21	37	5	7	12	2	1	3	—	1	1	—	—	—	—	—	—
63	90	153	71	72	143	52	64	116	33	35	68	6	8	14	—	2	2	—	—	—	1</td		

Tab. 2. VANUS JA SUGU —
d) 5 a. vanusrühmad administratiiv üksuste järelle —

	0—4 a. van. (1922—18 a. s.)			5—9 a. van. (1917—13 a. s.)			10—14 a. van. (1912—08 a. s.)			15—19 a. van. (1907—03 a. s.)		
	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku
1. Paide linn — <i>Ville de Paide</i>	87	104	191	113	106	219	125	129	254	123	135	258
2. Tapa alev — <i>Bourg Tapa</i>	104	81	185	81	86	167	114	119	233	105	103	203
3. Türi — <i>Türi</i>	72	62	134	88	104	192	134	127	261	93	89	182
Vallad — <i>Communes</i>	4. Albu	182	176	358	153	148	301	203	198	401	185	198
" " "	5. Alliku	93	100	193	91	103	194	129	137	266	117	130
" " "	6. Ambla	152	154	306	170	159	329	228	193	421	217	234
	Sellest Ambla al.	17	11	28	16	20	36	28	23	51	23	28
" " "	7. Anna	49	53	102	53	56	109	83	91	174	77	64
" " "	8. Einmanni	66	64	130	61	76	137	86	68	154	78	78
" " "	9. Esna	172	137	309	145	163	308	180	169	349	178	192
" " "	10. Kapu	38	45	83	47	40	87	66	57	123	58	64
" " "	11. Kirna	34	33	67	32	43	75	56	56	112	53	122
" " "	12. Koigi	116	104	220	129	101	230	179	158	337	137	133
" " "	13. Kuksema	102	102	204	87	88	175	141	121	262	116	103
" " "	14. Käru	55	67	122	71	56	127	98	86	184	79	168
" " "	15. Lehtse	153	152	305	164	143	307	221	217	438	209	181
" " "	16. Liigvalla	111	107	218	85	113	198	152	107	259	140	130
" " "	17. Mäo	100	83	183	123	102	225	145	122	267	123	107
" " "	18. Nõmküla	121	100	221	117	121	238	165	184	349	165	156
" " "	19. Särevere	125	137	262	139	147	286	184	180	364	180	172
" " "	20. Vahastu	11	24	35	20	29	49	37	32	69	38	36
" " "	21. Veinjärve	184	188	372	181	199	380	287	232	519	236	220
" " "	22. Väätsa	55	67	122	79	77	156	120	102	222	111	95
" " "	23. Võhmuta	125	92	217	111	119	230	154	159	313	158	152
2. Alevid — <i>Bourgs</i>	176	143	319	169	190	359	248	246	494	198	192	390
3. Linn ja alevid — <i>Ville et bourgs</i>	263	247	510	282	296	578	373	375	748	321	327	648
4. Vallad ja alevikud — <i>Communes</i>	2044	1985	4029	2058	2083	4141	2914	2669	5583	2665	2570	5235
5. Alevid, val. ja alev. — <i>Bourgs et com.</i>	2220	2128	4348	2227	2273	4500	3162	2915	6077	2863	2762	5625
6. Üldse maakond — <i>Grand total</i>	2307	2232	4539	2340	2379	4719	3287	3044	6331	2986	2897	5882

	50—54 a. (1872—68 a. s.)			55—59 a. (1867—63 a. s.)			60—64 a. (1862—58 a. s.)			65—69 a. (1857—53 a. s.)			70—74 a. (1852—48 a. s.)		
	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku									
1. Paide <i>-Ville de Paide</i>	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
2. Tapa al.- <i>Bourg Tapa</i>	65	103	168	60	91	151	56	87	143	37	69	106	22	60	82
3. Türi " <i>Türi</i>	63	62	125	50	59	109	42	60	102	26	43	69	15	21	36
Val.-Com. " 4. Älbu . .	56	48	104	40	38	78	15	35	50	19	27	46	9	21	30
" " 5. Alliku . .	85	107	192	88	103	191	76	89	165	45	83	128	39	53	92
" " 6. Ambla . .	50	62	112	69	59	128	51	60	111	37	47	84	36	41	77
Sellest Ambla al. .	105	107	212	79	118	197	75	103	178	74	75	149	40	41	81
" " 7. Anna . .	12	16	28	9	17	26	8	13	21	8	8	16	5	5	10
" " 8. Einmanni . .	36	34	70	35	38	73	31	31	62	21	33	54	22	19	41
" " 9. Esna . .	36	41	77	27	48	75	30	37	67	24	30	54	14	18	32
" " 10. Kapu . .	86	99	185	89	84	173	62	89	151	55	61	116	45	45	90
" " 11. Kirna . .	32	25	57	21	25	46	25	27	52	14	18	32	10	8	18
" " 12. Koigi . .	57	60	117	74	72	146	51	67	118	18	33	51	10	20	30
" " 13. Kuksema . .	58	69	127	48	68	116	52	61	113	38	48	86	23	33	56
" " 14. Käru . .	52	55	107	43	61	104	47	53	100	31	37	68	23	27	50
" " 15. Lehtse . .	84	94	178	72	74	146	75	82	157	53	55	108	38	42	80
" " 16. Liigvalla . .	61	73	134	71	67	138	59	51	110	27	50	77	21	26	47
" " 17. Mäo . .	37	49	86	59	62	121	44	65	109	46	60	106	31	33	64
" " 18. Nõmküla . .	72	96	168	69	60	129	61	63	124	32	46	78	28	37	65
" " 19. Särevere . .	76	96	172	86	81	167	67	65	132	41	61	102	34	51	85
" " 20. Vahastu . .	14	15	29	22	19	41	8	13	21	8	16	12	6	18	
" " 21. Veinjärve . .	102	122	224	110	127	237	101	112	213	55	90	145	53	50	103
" " 22. Väätsa . .	47	39	86	47	67	114	41	46	87	34	29	63	19	22	41
" " 23. Võhmuta . .	79	65	144	52	64	116	53	65	118	36	58	94	31	29	60
Üldarvud — Totaux															
2. Alevod-Bourgs . .	119	110	229	90	97	187	57	95	152	45	70	115	24	42	66
3. Linn ja al.-Ville et b.	184	213	397	150	188	338	113	182	295	82	139	221	46	102	148
4. Val. ja al.-Commun.	1190	1328	2518	1186	1330	2516	1030	1199	2229	740	986	1726	559	636	1195
5. Al. val. ja al.-B.et com.	1309	1438	2747	1276	1427	2703	1087	1294	2381	785	1056	1841	583	678	1261
6. Üldse mkd.-Gr. total	1374	1541	2915	1336	1518	2854	1143	1381	2524	822	1125	1947	605	738	1343

ÂGE ET SEXE
d) groupes des 5-an par les unités administratives

20—24 a. van. (1902—98 a. s.)			25—29 a. van. (1897—93 a. s.)			30—34 a. van. (1892—88 a. s.)			35—39 a. van. (1887—83 a. s.)			40—44 a. van. (1882—78 a. s.)			45—49 a. van. (1877—73 a. s.)		
M.	N.	Kokku															
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
112	142	254	102	125	227	111	114	225	103	129	232	89	109	198	92	101	193
97	82	179	103	127	230	99	97	196	100	101	201	89	80	169	82	70	152
65	87	152	76	68	144	74	99	173	70	110	180	85	92	177	87	76	163
132	198	330	139	160	299	111	131	242	108	138	246	99	83	182	102	106	208
100	124	224	83	78	161	63	74	137	57	84	141	56	65	121	64	80	144
144	188	332	113	168	281	138	139	277	120	157	277	106	122	228	103	149	252
16	21	37	18	18	36	17	18	35	14	22	36	16	21	37	10	27	37
64	66	130	38	55	93	49	50	99	38	41	79	22	45	67	41	45	86
57	77	134	63	65	128	46	56	102	60	51	111	57	56	113	40	39	79
128	170	298	123	134	257	112	150	262	106	108	214	87	98	185	81	102	183
44	50	94	31	32	63	32	36	68	29	26	55	30	38	68	34	36	70
33	51	84	27	41	68	28	33	61	32	27	59	24	30	54	28	39	67
101	115	216	83	110	193	101	89	190	80	103	188	87	95	182	79	87	166
81	113	194	74	94	168	71	89	160	78	79	157	65	50	115	64	69	133
.89	101	190	75	83	158	70	72	142	63	64	127	48	53	101	56	60	116
148	157	305	115	135	250	115	147	262	131	126	257	132	94	226	108	120	228
91	118	209	58	88	146	63	84	147	84	99	183	83	74	157	65	63	128
71	97	168	71	77	148	82	91	173	72	55	127	56	86	142	61	64	125
92	120	212	88	121	209	96	127	223	94	108	202	86	92	178	92	88	180
134	166	300	103	130	233	108	120	228	111	117	228	87	119	206	110	87	197
21	37	58	13	15	28	16	18	34	12	16	28	13	20	33	26	24	50
161	212	373	134	186	320	149	176	325	115	141	256	113	135	248	143	143	286
66	85	151	49	54	103	43	71	114	66	68	134	51	61	112	51	64	115
87	123	210	104	116	220	88	95	183	82	91	173	75	88	163	75	83	158
162	169	331	179	195	374	173	196	369	170	211	381	174	172	346	169	146	315
274	319	585	281	320	601	284	310	594	273	340	613	263	281	544	261	247	508
1844	2368	4212	1584	1942	3526	1581	1848	3429	1538	1699	3237	1377	1504	2881	1423	1548	2971
2006	2537	4543	1762	2137	3900	1754	2044	3798	1708	1910	3618	1551	1676	3227	1592	1694	3286
2118	2679	4797	1865	2262	4127	1865	2158	4023	1811	2039	3850	1640	1795	3425	1684	1795	3479

75—79 a. (1847—43 a. s.)			80—84 a. (1842—38 a. s.)			85—89 a. (1837—33 a. s.)			90—94 a. (1832—28 a. s.)			95—99 a. (1827—23 a. s.)			Vanus teadmata Age inconnu		
M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	67	68	69
17	32	49	6	14	20	2	4	6	—	4	—	—	—	—	—	—	—
10	14	24	3	5	8	1	1	2	1	—	—	—	—	—	1	1	2
6	14	20	—	5	5	1	2	3	—	1	—	—	—	—	2	4	4
36	30	66	11	14	25	1	3	4	—	—	—	—	—	—	3	3	9
15	19	34	5	9	14	1	5	6	—	4	—	1	2	3	5	5	9
27	26	53	11	15	26	7	3	10	—	3	—	—	1	1	4	4	1
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
11	16	27	6	7	13	—	1	1	—	—	1	—	—	—	1	1	1
8	7	15	10	7	17	—	5	5	—	—	2	—	—	—	2	2	3
23	23	46	9	21	30	1	4	5	—	1	—	—	—	—	5	5	9
9	5	14	5	2	7	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	1
13	8	21	5	6	11	2	2	4	—	—	—	—	—	—	1	1	2
19	20	39	3	8	11	8	8	16	—	3	—	—	—	—	1	1	2
10	10	20	7	13	20	5	4	9	—	—	—	—	—	—	1	1	2
16	25	41	6	8	14	5	2	7	—	1	—	—	—	—	2	2	2
21	22	43	8	13	21	2	4	6	—	1	—	—	—	—	2	2	2
11	13	24	11	6	17	2	4	6	—	1	—	—	—	—	1	1	1
18	17	35	5	19	24	6	2	8	—	3	—	—	—	—	3	3	6
15	13	28	6	7	13	4	2	6	—	1	—	—	—	—	1	1	1
29	25	54	10	18	28	4	8	12	—	2	—	—	—	—	1	1	4
4	15	19	2	4	6	—	1	1	—	1	—	—	—	—	1	1	1
37	33	70	12	15	27	2	5	7	—	1	—	—	—	—	10	10	15
13	21	34	6	8	14	4	1	5	—	3	—	—	—	—	5	5	9
10	19	29	8	5	13	1	3	4	—	1	—	—	—	—	2	2	5
16	28	44	3	10	13	2	3	5	—	1	—	—	—	—	3	3	6
33	60	93	9	24	33	4	7	11	—	5	—	—	—	—	6	6	6
345	367	712	146	205	351	55	67	122	10	28	38	—	—	—	8	8	40
361	395	756	149	215	364	57	70	127	11	29	40	—	—	—	6	6	43
378	427	805	155	229	384	59	74	133	11	33	44	—	—	—	8	8	38

Tab. 2. VANUS JA SUGU —

e) 1 a. vanusrühmad administratiiv üksuste järelle —

	Alla aasta van.			1 a. (1921 a.s.)			2 a. (1920 a.s.)			3 a. (1919 a.s.)			4 a. (1918 a.s.)			5 a. (1917 a.s.)		
	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1. Paide linn—Ville de Paide	19	22	41	19	25	44	20	24	44	14	16	30	15	17	32	25	12	37
2. Tapa alev—Bourgs Tapa	22	18	40	22	13	35	16	21	37	21	11	32	23	18	41	13	17	30
3. Türi Türi	11	15	26	20	15	35	9	14	23	14	7	21	18	11	29	16	11	27
Vallad — "Communes"	40	44	84	47	32	79	27	36	63	37	34	71	31	30	61	13	22	35
" " 5. Alliku	17	29	46	20	19	39	17	19	36	18	17	35	21	16	37	15	12	27
" " 6. Ambla	36	30	66	31	27	58	25	30	55	26	32	58	34	35	69	22	24	46
" " Sellest Ambla al. . . .	5	2	7	3	3	6	3	1	4	3	3	6	3	2	5	2	2	4
" " 7. Anna	9	11	20	11	15	26	10	5	15	7	13	20	12	9	21	16	6	22
" " 8. Einmanni	14	18	32	17	16	33	9	16	25	13	6	19	13	8	21	7	12	19
" " 9. Esna	53	31	84	33	32	65	33	21	54	33	26	59	20	27	47	20	23	43
" " 10. Kapu	8	15	23	10	8	18	9	8	17	8	6	14	3	8	11	7	6	13
" " 11. Kirna	7	2	9	8	4	12	9	11	20	4	9	13	6	7	13	4	5	9
" " 12. Koigi	30	15	45	29	20	49	22	20	42	13	27	40	22	22	44	19	13	32
" " 13. Kuksema	27	22	49	17	29	46	16	18	34	16	16	32	26	17	43	10	10	20
" " 14. Käru	8	19	27	13	15	28	13	11	24	10	8	18	11	14	25	7	6	13
" " 15. Lehtse	32	32	64	35	42	77	26	24	50	23	27	50	37	27	64	28	21	49
" " 16. Liigvalla	23	24	47	34	26	60	13	12	25	18	22	40	23	23	46	15	16	31
" " 17. Mäo	14	23	37	24	17	41	17	16	33	23	9	32	22	18	40	22	13	35
" " 18. Nõmküla	24	16	40	21	25	46	34	21	55	24	17	41	18	21	39	22	5	27
" " 19. Särevere	30	34	64	21	27	48	23	21	44	26	26	52	25	29	54	20	21	41
" " 20. Vahastu	2	5	7	1	3	4	3	3	6	3	8	11	2	5	7	5	5	10
" " 21. Veinjärve	41	42	83	33	36	69	51	36	87	30	33	63	29	41	70	24	35	59
" " 22. Väätsa	10	17	27	10	14	24	12	15	27	9	13	22	14	8	22	15	14	29
" " 23. Võhmuta	28	15	43	23	24	47	17	18	35	27	12	39	30	23	53	15	16	31
Üldarvud—Totaux																		
2. Alevid—Bourgs	33	33	66	42	28	70	25	35	60	35	18	53	41	29	70	29	28	57
3. Linn ja alevid—Ville et bourgs	52	55	107	61	53	114	45	59	104	49	34	83	56	46	102	54	40	94
4. Vallad ja alevikud—Communes	453	444	897	438	431	869	386	361	747	368	361	729	399	388	787	306	285	591
5. Alevid, val. ja alev.—Bourgs et com. . . .	486	477	963	480	459	939	411	396	807	408	379	782	440	417	857	335	313	648
6. Üldse maakond — Grand total	505	499	1004	499	484	983	431	420	851	417	395	812	455	434	889	360	325	685

	15 a. (1907 a.s.)			16 a. (1906 a.s.)			17 a. (1905 a.s.)			18 a. (1904 a.s.)			19 a. (1903 a.s.)			20 a. (1902 a.s.)			
	M.	N.	Kokku																
	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
1. Paide linn—Ville de Paide	23	29	52	26	21	47	27	29	56	27	21	48	20	35	55	25	35	60	
2. Tapa alev—Bourgs Tapa	17	19	36	22	18	40	24	16	40	24	21	45	18	29	47	12	20	32	
3. Türi Türi	24	14	38	13	21	34	18	23	41	21	17	38	17	14	31	12	24	36	
Vallad — "Communes"	4. Albu	40	42	82	41	36	77	30	39	69	39	35	89	35	31	66	25	38	63
" " 5. Alliku	26	36	62	24	24	48	24	31	55	25	11	36	18	28	46	16	27	43	
" " 6. Ambla	34	43	77	45	46	91	44	57	101	46	52	98	48	36	84	36	37	73	
" " Sellest Ambla al. . . .	4	1	5	8	7	15	4	6	10	7	6	13	2	8	10	5	2	7	
" " 7. Anna	16	12	28	11	20	31	16	11	27	16	8	24	18	13	31	16	11	27	
" " 8. Einmanni	17	23	40	12	18	30	13	12	25	11	13	24	25	12	37	19	18	27	
" " 9. Esna	48	45	93	25	44	69	36	34	70	29	34	63	40	35	75	20	16	66	
" " 10. Kapu	14	14	28	12	16	28	10	11	21	12	10	22	10	13	23	11	12	23	
" " 11. Kirna	16	14	30	8	16	9	8	17	7	5	12	13	11	24	8	10	18		
" " 12. Koigi	23	22	45	42	31	73	24	24	48	24	27	51	24	29	53	18	19	37	
" " 13. Kuksema	36	17	53	24	24	48	18	24	42	18	20	38	20	18	38	17	20	37	
" " 14. Käru																			

Tab. 2-e (järg) —

	30 a. (1892 a.s.)			31 a. (1891 a.s.)			32 a. (1890 a.s.)			33 a. (1889 a.s.)			34 a. (1888 a.s.)			35 a. (1887 a.s.)		
	M.	N.	Kokku															
1. Paide linn—Ville de Paide	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108
2. Tapa alev—Bourg Tapa	23	18	41	21	18	39	23	24	47	18	31	49	26	23	49	22	22	44
3. Türi Türi	25	20	45	14	20	34	21	18	39	20	27	47	19	12	31	23	29	52
Vallad — Communes	11	18	29	14	14	28	17	22	39	14	24	38	18	21	39	11	16	27
4. Albu	15	21	36	21	23	44	16	30	46	26	31	57	33	26	59	28	27	55
" " 5. Alliku	15	12	27	14	11	25	12	12	24	12	19	31	10	20	30	11	17	28
" " 6. Ambla	26	23	49	25	24	49	22	33	55	28	26	54	37	33	70	24	36	60
Sellest Ambla al.	3	5	8	5	3	8	1	2	3	4	4	8	4	4	8	3	4	7
" " 7. Anna	12	12	24	13	11	24	6	9	15	9	10	19	9	8	17	11	4	15
" " 8. Einmanni	8	13	21	8	14	22	8	10	18	10	8	18	12	11	23	13	12	25
" " 9. Esna	19	40	59	12	22	34	28	27	55	25	29	54	28	32	60	22	22	44
" " 10. Kapu	5	7	12	3	5	8	6	13	19	8	5	13	10	6	16	8	11	19
" " 11. Kirna	6	7	13	7	7	14	3	7	10	7	8	15	5	4	9	6	4	10
" " 12. Koigi	20	21	41	15	21	36	19	11	30	25	15	40	22	21	43	23	26	49
" " 13. Kuksema	17	16	33	12	22	34	16	14	30	15	13	28	11	24	35	13	19	32
" " 14. Käru	21	14	35	6	11	17	13	19	32	16	12	28	14	16	30	7	15	22
" " 15. Lehtse	30	28	58	21	21	42	22	27	49	24	33	57	18	38	56	36	24	60
" " 16. Liigvalla	13	20	33	11	11	22	14	18	32	12	15	27	13	20	33	20	17	37
" " 17. Mäo	10	23	33	20	20	40	11	13	24	22	12	34	19	23	42	16	14	30
" " 18. Nõmküla	25	25	50	18	26	44	14	19	33	20	29	49	19	28	47	19	23	42
" " 19. Särevere	21	24	45	22	21	43	25	24	49	16	26	42	24	25	49	22	24	46
" " 20. Vahastu	3	5	8	2	2	4	4	3	7	7	3	10	—	5	5	2	4	6
" " 21. Veinjärve	21	44	65	27	31	58	31	26	57	36	29	65	34	46	80	21	25	46
" " 22. Väätsa	8	14	22	9	8	17	7	20	27	8	6	14	11	23	34	10	14	24
" " 23. Võhmuta	16	34	50	21	17	38	19	11	30	15	12	27	17	21	38	22	30	52
Üldarvud—Totaux																		
2. Alevid—Bourgs	36	38	74	28	34	62	38	40	78	34	51	85	37	33	70	34	45	79
3. Linn ja alevid—Ville et bourgs	59	56	115	49	52	101	61	64	125	52	82	134	63	56	119	56	67	123
4. Vallad ja alevikud—Communes	311	403	714	287	328	615	296	346	642	341	341	682	346	430	776	334	368	702
5. Alevid, val. ja alev.—Bourgs et com.	347	441	788	315	362	677	334	386	720	373	392	767	383	463	846	368	413	781
6. Üldse maakond—Grand total	370	459	829	336	380	716	357	410	767	393	423	816	409	486	895	390	435	825

	45 a. (1877 a.s.)			46 a. (1876 a.s.)			47 a. (1875 a.s.)			48 a. (1874 a.s.)			49 a. (1873 a.s.)			50 a. (1872 a.s.)		
	M.	N.	Kokku															
1. Paide linn—Ville de Paide	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153
2. Tapa alev—Bourg Tapa	16	26	42	23	18	41	13	19	32	22	15	37	18	23	41	13	27	40
3. Türi Türi	10	19	29	13	12	25	20	11	31	19	9	28	20	19	39	13	14	27
Vallad — Communes	17	17	34	22	17	39	16	18	34	24	15	39	8	9	17	14	8	22
4. Albu	22	18	40	18	20	38	24	25	49	19	26	45	19	17	36	12	23	35
" " 5. Alliku	13	16	29	15	5	20	5	25	30	13	19	32	18	15	33	5	13	18
" " 6. Ambla	23	25	48	19	31	50	16	35	51	20	29	49	25	29	54	23	18	41
Sellest Ambla al.	2	6	8	3	5	8	3	3	6	1	7	8	1	6	7	2	4	6
" " 7. Anna	9	7	16	8	12	20	5	5	10	12	12	24	7	9	16	6	9	15
" " 8. Einmanni	9	7	16	16	5	9	14	8	9	17	7	8	15	11	6	17	13	
" " 9. Esna	17	21	38	11	20	31	20	23	43	19	19	38	14	19	33	21	23	44
" " 10. Kapu	8	10	18	8	7	15	3	6	9	9	4	13	6	9	15	9	8	17
" " 11. Kirna	8	10	18	5	6	11	5	8	13	5	9	14	5	6	11	3	6	9
" " 12. Koigi	18	20	38	17	18	35	16	12	28	13	21	34	15	16	31	8	20	28
" " 13. Kuksema	19	13	32	11	20	31	14	8	22	10	13	23	10	15	25	13	11	24
" " 14. Käru	13	8																

Tab. 2-e (järg) -

	60 a. (1862 a.s.)			61 a. (1861 a.s.)			62 a. (1860 a.s.)			63 a. (1859 a.s.)			64 a. (1858 a.s.)			65 a. (1857 a.s.)			
	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	
1. Paide linn—Ville de Paide	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	
2. Tapa alev—Bourg Tapa	16	14	30	9	20	29	11	18	29	6	12	18	14	23	37	10	8	18	
3. Türi " Türi	11	13	24	7	14	21	8	6	14	13	10	23	3	17	20	4	11	15	
Vallad—Communes	4. Albu	20	23	43	13	18	31	17	19	36	13	10	23	13	19	32	7	16	23
" "	5. Alliku	8	14	22	11	15	26	16	12	28	10	6	16	6	13	19	13	8	21
" "	6. Ambla	9	20	29	19	23	42	18	20	38	14	23	37	15	17	32	15	20	35
" "	Sellest Ambla al.	—	2	2	1	1	2	3	2	5	2	3	5	2	5	7	2	1	3
" "	7. Anna	8	11	19	7	3	10	5	6	11	2	7	9	9	4	13	6	5	11
" "	8. Einmanni	7	11	18	5	3	8	8	9	17	7	9	16	3	5	8	2	10	12
" "	9. Esna	11	22	33	16	14	30	12	20	32	9	22	31	14	11	25	11	20	31
" "	10. Kapu	6	6	12	4	7	11	3	3	6	6	6	12	6	5	11	1	6	7
" "	11. Kirna	3	4	7	9	2	11	6	5	11	1	4	5	2	5	7	2	5	7
" "	12. Koigi	13	11	24	7	19	26	12	10	22	11	16	27	8	11	19	13	19	32
" "	13. Kuksema	14	15	29	4	11	15	17	11	28	7	10	17	10	14	24	10	11	21
" "	14. Käru	10	15	25	6	9	15	9	8	17	8	11	19	14	10	24	6	3	9
" "	15. Lehtse	19	18	37	19	22	41	15	12	27	7	15	22	15	15	30	11	14	25
" "	16. Liigvalla	15	9	24	12	18	30	7	9	16	13	10	23	12	5	17	7	5	12
" "	17. Mäo	11	17	28	9	10	19	10	14	24	9	14	23	5	10	15	8	15	23
" "	18. Nõmküla	15	13	28	8	15	23	19	13	32	8	10	18	11	12	23	11	10	21
" "	19. Särevere	13	17	30	18	13	31	18	13	31	12	13	25	6	9	15	4	10	14
" "	20. Vahastu	1	5	6	1	3	4	4	1	5	2	1	3	—	3	3	2	3	5
" "	21. Veinjärve	13	23	36	25	21	46	32	34	66	19	29	48	12	5	17	11	17	28
" "	22. Väätsa	8	8	16	9	5	14	3	14	17	11	8	19	10	11	21	9	4	13
" "	23. Võhmuta	9	15	24	13	15	28	10	14	24	11	12	23	10	9	19	6	11	17
Üldarvud—Totaux																			
2. Alevid—Bourgs	12	20	32	9	21	30	12	12	24	15	16	31	9	26	35	8	17	25	
3. Linn ja alevid—Ville et bourgs	28	34	62	18	41	59	23	30	53	21	28	49	23	49	72	18	25	43	
4. Vallad ja alevikud—Communes	213	277	490	215	246	461	241	247	488	180	236	416	181	193	374	155	212	367	
5. Alevid, val. ja alevid—Bourgs et com.	225	297	522	224	267	491	253	259	512	195	252	447	190	219	419	163	229	392	
6. Üldse maakond—Grand total	241	311	552	233	287	520	264	277	541	201	264	465	204	242	446	173	237	410	

	75 a. (1847 a.s.)			76 a. (1846 a.s.)			77 a. (1845 a.s.)			78 a. (1844 a.s.)			79 a. (1843 a.s.)			80 a. (1842 a.s.)		
	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku
1. Paide linn—Ville de Paide	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243
2. Tapa alev—Bourg Tapa	6	5	11	3	7	10	4	6	10	3	9	12	1	5	6	2	4	6
3. Türi " Türi	3	6	9	1	4	5	—	1	1	3	2	5	3	1	4	—	1	1
Vallad—Communes	4. Albu	9	9	18	6	6	12	6	6	12	5	6	11	10	3	13	2	5
" "	5. Alliku	3	8	11	2	3	5	4	2	6	2	3	5	4	3	2	3	4
" "	6. Ambla	5	11	16	7	2	9	6	5	11	6	6	12	3	2	5	3	8
" "	Sellest Ambla al.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" "	7. Anna	3	4	7	2	3	5	3	2	5	1	2	3	2	5	7	3	6
" "	8. Einmanni	3	3	6	3	—	3	—	1	1	—	1	2	2	2	3	5	6
" "	9. Esna	6	5	11	6	4	10	6	6	12	3	6	9	2	2	4	1	5
" "	10. Kapu	3	2	5	1	—	1	2	1	3	2	2	4	1	—	1	1	2
" "	11. Kirna	4	2	6	4	1	5	2	2	4	2	2	4	1	1	2	3	6
" "	12. Koigi	6	4	10	4	3	7	2	4	6	4	5	9	3	4	7	1	2
" "	13. Kuksema	2	5	7	3	1	4	2	3	5	1	1	2	2	1	3	5	7
" "	14. Käru	2	9	11	3	2	5	4	5	9	4	7	11	3	2	5	1	3
" "	15. Lehtse	4	8	12	2	4	3	3	6	5	6	11	7	3	10	5	1	7
" "	16. Liigvalla	3	4	7	1	3	4	1	1	2	3	6	1	—	1	1	1	7
" "	17. Mäo	3	4	7	7	6	13	4	4	8	3							

Tab. 2-e (järg)—TAB. 2-e (Suite)

	90 a. (1832 a. s.)		91 a. (1831 a. s.)		92 a. (1830 a. s.)		93 a. (1829 a. s.)		94 a. (1828 a. s.)			
	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku
1. Paide linn— <i>Ville de Paide</i>	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282
2. Tapa alev— <i>Bourg Tapa</i>	1	—	1	—	—	—	—	3	3	—	1	1
3. Türi Vallad— <i>Communes</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Albu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Alliku	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1
6. Ambla	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Sellest Ambla alevik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Anna	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
8. Einmanni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Esna	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
10. Kapu	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
11. Kirna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Koigi	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
13. Kuksema	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
14. Käru	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
15. Lehtse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
16. Liigvalla	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
17. Mää	—	—	—	1	2	3	—	1	1	—	—	—
18. Nõmküla	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
19. Särevere	—	—	—	2	2	4	—	1	1	—	—	—
20. Vahastu	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1
21. Veinjärve	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
22. Väätsa	—	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—
23. Võhmuta	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Uldarvud— <i>Totaux</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Alevid— <i>Bourgs</i>	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—	—	—
3. Linn ja alevid— <i>Ville et bourgs</i>	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—
4. Vallad ja alevikud— <i>Communes</i>	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—	—	1
5. Alevid, val. ja alev.— <i>Bourgs et com.</i>	6	12	18	6	12	6	8	1	3	7	1	2
6. Uldse maakond— <i>Grand total</i>	7	12	19	7	12	7	9	1	9	7	1	3
	7	12	19	2	2	2	7	9	10	1	2	4

	95 a. (1827 a. s.)			96 a. (1826 a. s.)			97 a. (1825 a. s.)			98 a. (1824 a. s.)			Teadmata					
	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku			
1. Paide linn— <i>Ville de Paide</i>	.	.	.	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	307	308	309
2. Tapa alev— <i>Bourg Tapa</i>	.	.	.													1	1	2
3. Türü																2	2	4
Vallad— <i>Communes</i>																		
4. Albu	.	.	.															
5. Alliku	.	.	.													1	1	2
6. Ambla	.	.	.	1	1	.				1	1	1			1	2	2	4
Sellest Ambla alevik										1	1	1				3	3	9
7. Anna	.	.	.															
8. Einmanni	.	.	.													1	1	1
9. Esna	.	.	.													2	1	3
10. Kapu	.	.	.													5	9	14
11. Kirna	.	.	.													1	1	1
12. Koigi	.	.	.													1	1	2
13. Kuksema	.	.	.															
14. Käru	.	.	.															
15. Lehtse	.	.	.															
16. Liigvalla	.	.	.															
17. Mää	.	.	.													3	2	2
18. Nõmküla	.	.	.													6	9	1
19. Särevere	.	.	.													1	3	4
20. Vahastu	.	.	.	1	1	.										1	3	4
21. Veinjärve	.	.	.													1	1	1
22. Väätsa	.	.	.													10	5	15
23. Võhmuta	.	.	.															
Üldarvud— <i>Totaux</i>										1	1					2	3	5
2. Alevid— <i>Bourgs</i>	.	.	.													3	3	6
3. Linn ja alevid— <i>Ville et bourgs</i>	.	.	.													3	3	6
4. Vallad ja alevikud— <i>Communes</i>	.	.	.	1	1	2				2	2				2	1	2	5
5. Alevid, val. ja alev.— <i>Bourgs et com.</i>	.	.	.	1	1	2				2	2				2	1	2	8
6. Üldse maakond— <i>Grand total</i>	.	.	.	1	1	2				2	2				2	38	43	81

Tab. 11. 1922—1918 a. SÜNDINUD LAPSED SÜNNIKUDE JÄRELE

Tab. 11 — Enfants nés en 1922—1918 par les mois de naissance

Arr. JÄRVA

	Tab. II — Etat des naissances en 1922-1918 par les communes																								
	Décembre Déembre		November Novembre		Okttober Octobre		September Septembre		August Aout		Juilli Juillet		Juuni Juin		Mai Mai		April Avril		Märts Mars		Veebruar Février		Jaanuar Janvier		
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
PAIDE LINN—VILLE DE PAIDE																									
1922 . . .	12	4	2	1	3	1	1	4	—	12	—	1	1	1	1	3	2	3	—	1	2	3	2	2	
1921 . . .	12	1	1	3	4	1	3	—	—	—	—	1	4	1	3	1	1	1	3	1	1	2	3	2	
1920 . . .	12	2	—	4	2	1	1	4	3	2	4	1	2	3	—	2	1	1	4	2	1	2	1	—	
1919 . . .	1	2	1	1	1	2	1	—	1	—	2	2	1	2	—	3	3	—	1	3	—	1	2	—	
1918 . . .	2	1	—	—	2	1	2	1	1	3	1	2	1	2	1	1	5	—	—	1	—	2	—	3	
Kokku—Total .	9	10	4	9	12	6	8	11	7	10	7	7	7	7	8	3	11	13	6	8	10	2	9	7	7
ALEVID—BOURGS																									
1922 . . .	4	7	5	1	2	1	1	2	2	3	5	4	—	3	—	1	4	2	6	2	2	4	2	3	
1921 . . .	1	1	3	2	6	5	6	1	5	3	4	1	2	4	3	1	4	2	2	1	4	3	2	4	
1920 . . .	1	2	4	2	1	3	2	3	1	3	5	4	3	3	1	4	1	3	4	2	—	3	2	3	
1919 . . .	1	1	3	1	2	2	3	2	2	—	5	1	2	3	2	5	2	2	5	2	1	2	7	1	
1918 . . .	2	2	2	5	4	4	5	2	2	—	4	1	4	3	6	1	2	2	4	5	2	4	4	—	
Kokku—Total .	9	13	17	11	15	15	17	10	12	9	23	11	11	14	12	10	13	11	21	12	9	16	17	11	
VALLAD (ühes alevik.)— COMMUNES																									
1922 . . .	43	41	38	21	33	43	36	32	45	37	41	41	43	33	38	40	30	39	30	31	39	50	37	36	
1921 . . .	48	54	30	31	43	39	37	42	34	44	42	42	34	19	29	38	33	40	35	23	28	29	45	30	
1920 . . .	45	37	26	16	35	27	31	36	33	28	29	29	25	43	18	27	39	28	39	34	32	26	34	30	
1919 . . .	31	36	19	26	32	27	42	43	37	18	27	25	32	30	28	29	32	31	34	28	27	30	27	38	
1918 . . .	23	37	42	35	47	39	34	34	46	24	26	35	21	37	22	30	33	22	31	39	30	25	44	31	
Kokku—Total .	190	205	155	129	190	175	180	187	195	151	165	172	155	162	135	164	167	160	169	155	156	160	187	165	
ÜLDARVUD—TOTAUX																									
1922 . . .	49	52	45	23	38	45	38	38	49	42	46	45	44	37	39	42	37	43	38	36	41	55	41	41	
1921 . . .	51	56	34	36	53	45	46	45	39	50	46	45	38	23	33	43	38	45	38	25	33	35	50	36	
1920 . . .	48	41	30	22	38	31	34	43	37	33	38	34	30	49	19	33	41	32	47	38	33	31	36	33	
1919 . . .	33	39	23	28	35	31	46	45	40	18	34	28	35	33	30	35	37	33	40	33	28	33	36	39	
1918 . . .	27	40	44	40	53	44	41	37	49	27	31	38	26	42	29	32	40	24	35	45	32	31	48	34	
ÜLDSE m.kd.—Gr. total	208	228	176	149	217	196	205	209	214	170	195	190	173	184	150	185	193	177	198	177	167	185	211	183	

Tab. 3. RIJKKONDLUS, VANUS JA SUGU — SUJÉTION, ÂGE ET SEXE
a) maakonna üldkokkuvõte (10 a. vanusrihmad) — a) totaux pour arrondissement

BUKKONDIUS VANIS JA SIGHI = SUJETION. ÂGE ET SEXE

**Tab. 4. PEREKONNA SEIS, VANUS, SUGU—
a) maakonna üldkokkuvõte—**

	Vallalised <i>Célibataires</i>	Abielus <i>Mariés</i>		Lesed <i>Voeufs</i>		Lahutatud <i>Divorcés</i>		Perek. seis teadmata <i>Inconnu</i>		ÜLDSE <i>T O T A L</i>					
										M.	N.	Kokku			
		M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	11	12	13			
PAIDE LINN—VILLE DE PAIDE		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	200	210	410	
0—9 a. v. (1922—1913 a. sünd.)	200	210	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200	210	410	
10—14 " (1912—1908 " ")	125	129	—	—	—	—	—	—	—	—	—	125	129	254	
15—19 " (1907—1903 " ")	123	132	—	3	—	—	—	—	—	—	—	123	135	258	
20—29 " (1902—1893 " ")	160	155	53	104	1	7	—	1	—	—	—	214	267	481	
30—39 " (1892—1883 " ")	71	69	138	152	3	26	2	2	—	—	—	214	243	457	
40—49 " (1882—1873 " ")	34	44	143	128	3	36	1	2	—	—	—	181	210	391	
50—59 " (1872—1863 " ")	13	34	104	102	8	57	—	1	—	—	—	125	194	319	
60—69 " (1862—1853 " ")	8	27	73	47	12	81	—	1	—	—	—	93	156	249	
70—79 " (1852—1843 " ")	1	14	29	15	9	63	—	—	—	—	—	39	92	131	
80—89 " (1842—1833 " ")	1	3	5	—	2	15	—	—	—	—	—	8	18	26	
90—99 " (1832—1823 " ")	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	4	
Teadmata v. <i>Age inconnu</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku—Total	736	811	545	551	38	289	3	7	—	1322	1658	2980	—	—	
ALEVID—BOURGS		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
0—9 a. v. (1922—1913 a. sünd.)	345	333	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	345	333	678
10—14 " (1912—1908 " ")	248	246	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	248	246	494
15—19 " (1907—1903 " ")	197	187	—	5	—	—	—	1	—	—	—	—	198	192	390
20—29 " (1902—1893 " ")	240	173	101	184	6	—	—	1	—	—	—	—	341	364	705
30—39 " (1892—1883 " ")	82	67	251	300	6	38	3	2	1	—	—	—	343	407	750
40—49 " (1882—1873 " ")	36	47	297	227	8	41	2	3	—	—	—	—	343	318	661
50—59 " (1872—1863 " ")	13	33	183	126	13	47	—	1	—	—	—	—	209	207	416
60—69 " (1862—1853 " ")	9	18	80	66	13	81	—	—	—	—	—	—	102	165	267
70—79 " (1852—1843 " ")	5	2	22	10	13	58	—	—	—	—	—	—	40	70	110
80—89 " (1842—1833 " ")	—	—	3	1	2	12	—	—	—	—	—	—	5	13	18
90—99 " (1832—1823 " ")	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Teadmata v. <i>Age inconnu</i>	—	—	2	2	1	—	—	1	—	—	—	—	3	3	6
Kokku—Total	1177	1108	939	919	55	285	5	6	2	1	2178	2319	4497	—	—

b) kokkuvõtted admin. üksuste järel—

	Vallalised — <i>Célibataires</i>	0—14 a. v. 15 a. ja van. <i>Au-dessus de 15</i>			Kokku vallalisi <i>Total</i>			
		0—14 a. v.		15 a. ja van. <i>Au-dessus de 15</i>	Kokku vallalisi <i>Total</i>			
		M.	N.	M.	N.	M.	N.	Kokku
1. Paide linn—Ville de Paide	325	339	411	472	736	811	1547	—
2. Tapa alev—Bourg Tapa	299	286	337	278	636	564	1200	—
3. Türi " Türi	294	293	247	251	541	544	1085	—
Vallad — <i>Communes</i> 4. Albu	538	522	495	509	1033	1031	2064	—
" " 5. Alliku	313	340	348	359	661	699	1360	—
" " 6. Ambla	550	506	556	622	1106	1128	2234	—
" " Sellest Ambla alevik	61	54	72	84	133	138	271	—
" " 7. Anna	185	200	217	207	402	407	809	—
" " 8. Einmanni	213	208	240	215	453	423	876	—
" " 9. Esna	497	469	484	512	981	981	1962	—
" " 10. Kapu	151	142	141	129	292	271	563	—
" " 11. Kirna	122	132	134	150	256	282	538	—
" " 12. Koigi	424	363	385	374	809	737	1546	—
" " 13. Kuksema	330	311	326	304	636	615	1271	—
" " 14. Käru	224	209	313	299	537	508	1045	—
" " 15. Lehtse	538	512	576	450	1114	962	2076	—
" " 16. Liigvalla	348	327	360	349	708	676	1384	—
" " 17. Mää	368	307	346	326	714	633	1347	—
" " 18. Nõmküla	403	405	433	396	836	801	1637	—
" " 19. Särevere	448	464	508	497	956	961	1917	—
" " 20. Vahastu	68	85	88	95	156	180	336	—
" " 21. Veinjärve	652	619	609	616	1261	1235	2496	—
" " 22. Väätsa	254	246	278	280	532	526	1058	—
" " 23. Võhma	390	370	399	376	789	746	1535	—
" " Üldarvud—Totaux	593	579	581	529	1177	1108	2285	—
2. Alevid—Bourgs	918	918	995	1001	1913	1919	3832	—
3. Linn ja alevid—Ville et bourgs	7016	6737	7286	7065	14252	13802	28054	—
4. Vallad ja alevikud—Communes	7609	7316	7820	7594	15429	14910	30339	—
5. Alevid, vallad ja alevik—Bourgs et communes	7934	7655	8231	8066	16165	15721	31886	—
6. Uldse maakond—Grand total	—	—	—	—	—	—	—	—

ÉTAT CIVIL, ÂGE ET SEXE

a) totaux pour l'arrondissement.

Arr. JÄRVA

	Vallalised *Célibataires*		Abielus *Mariés*		Lesed *Voeufs*		Lahutatud *Divorcés*		Perek. seis teadmata *Inconnu*		ÜLDSE *T O T A L*		
										M.	N.	Kokku	
M.	N.	12	11	23									

Tab. 4. PEREKONNA SEIS, VANUS JA SUGU—
c) 10 a. vanusrühmad adm. üksuste järelle—

	21—30 a. van. (1902—1893 a. sünd.)															
	Vallalised Célibataires		Abielus Mariés		Lesed Vœufs		Lahutatud Divorcés		Perek. seis teadmata Inconnu		Ü L D S E T O T A L					
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	Kokku			
1. Paide linn—Ville de Paide . . .	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
2. Tapa alev—Bourg Tapa . . .	160	155	53	104	1	7	1	—	214	267	481					
3. Türi " Türi . . .	142	103	58	104	—	2	—	—	200	209	409					
Vallad — Communes 4. Albu . . .	98	70	43	80	—	4	—	—	1	141	155	296				
" " 5. Alliku . . .	208	212	62	139	1	7	—	—	271	358	629					
" " 6. Ambla . . .	139	130	44	68	—	2	—	1	1	183	202	385				
Sellest Ambla al. . .	210	225	47	126	—	4	—	1	—	257	356	613				
7. Anna . . .	30	29	4	8	—	2	—	—	34	39	73					
8. Einmanni . . .	93	87	9	32	—	1	—	—	1	102	121	223				
9. Esna . . .	98	84	22	55	—	2	—	1	—	120	142	262				
10. Kapu . . .	202	192	48	105	1	7	—	—	—	251	304	555				
11. Kirna . . .	56	43	19	37	—	2	—	—	—	75	82	157				
12. Koigi . . .	144	132	38	90	2	3	—	—	—	184	225	409				
13. Kuksema . . .	122	128	33	76	—	1	—	1	1	155	207	362				
14. Käru . . .	135	120	29	60	—	4	—	—	164	184	348					
15. Lehtse . . .	210	181	50	105	2	5	1	—	263	292	555					
16. Liigvalla . . .	120	133	29	72	—	1	—	—	149	206	355					
17. Mäo . . .	116	111	24	57	1	6	—	—	142	174	316					
18. Nõmküla . . .	151	154	29	82	—	5	—	—	180	241	421					
19. Särevere . . .	189	196	47	93	1	5	—	—	237	296	533					
20. Vahastu . . .	30	41	4	11	—	—	—	—	34	52	86					
21. Veinjärve . . .	289	237	55	154	—	4	—	2	1	295	398	693				
22. Väätsa . . .	96	106	19	32	—	1	—	—	—	115	139	254				
23. Võhmuta . . .	149	145	41	89	—	3	—	1	1	191	239	430				
Üldarvud—Totaux . . .	240	173	101	184	—	6	—	—	1	341	364	705				
2. Alevid—Bourgs . . .	400	328	154	288	1	13	—	1	—	555	631	1185				
3. Linn ja alevid—Ville et bourgs . . .	2759	2722	657	1510	8	63	1	8	3	7	3428	4310	7738			
4. Vallad ja alevikud—Communes . . .	2999	2895	758	1694	8	69	1	8	3	8	3769	4674	8443			
5. Alev., val. ja alevid—Bourgs et com. . .	3159	3050	811	1798	9	76	1	9	3	8	3983	4941	8924			

	41—50 a. van. (1882—73 a. sünd.)												51—60 a. van.											
	Lahutatud Divorcés		Perek. seis teadmata Inconnu		Ü L D S E T O T A L		Vallalised Célibataires		Abielus Mariés		Lesed Vœufs		Lahutatud Divorcés		Perek. seis teadmata Inconnu		Ü L D S E T O T A L							
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	Kokku	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	Kokku
1. Paide linn—Ville de Paide . . .	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Tapa alev—Bourg Tapa . . .	1	2	—	—	181	210	391	13	34	104	102	8	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Türi " Türi . . .	—	2	—	—	171	150	321	6	14	98	80	9	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vallad — Communes 4. Albu . . .	2	1	—	—	172	168	340	7	19	85	46	4	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " 5. Alliku . . .	1	1	—	—	201	189	390	12	12	157	138	4	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " 6. Ambla . . .	—	1	—	—	209	271	480	11	23	169	144	4	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sellest Ambla al. . .	—	—	—	—	26	48	74	—	6	21	13	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Anna . . .	—	—	—	—	63	90	158	7	6	62	48	1	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Einmanni . . .	2	—	—	—	97	95	192	3	10	58	53	2	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Esna . . .	—	1	2	—	168	200	368	9	20	154	123	11	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Kapu . . .	—	—	—	—	64	74	138	1	4	51	34	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Kirna . . .	—	—	—	—	2	52	69	121	3	5	41	38	2	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Koigi . . .	—	—	—	—	2	166	182	348	8	14	118	93	5	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Kuksema . . .	—	—	—	—	1	1	129	119	248	12	16	88	80	6	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Käru . . .	—	—	—	—	104	113	217	8	14	82	78	5	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15. Lehtse . . .	2	—	—	—	240	214	454	13	17	133	115	9	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Liigvalla . . .	—	—	—	—	1	148	137	285	18	18	109	91	3	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Mäo . . .	—	—	—	—	1	117</td																		

Tab. 4-c (järg) —

	71—80 a. van. (1852—43 a. sünd.)											
	Vallalised Célibataires		Abielus Mariés		Lesed Voeufs		Lahutatud Divorcés		Perekon. seis teadmata Inconnu		Ü L D S E T O T A L	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	Kokku
1. Paide linn—Ville de Paide . . .	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	78
2. Tapa alev—Bourg Tapa . . .	1	14	29	15	9	63	—	—	39	92	131	—
3. Türi " Türi . . .	3	—	14	8	8	27	—	—	25	35	60	—
Vallad — Communes 4. Albu . . .	2	2	8	2	5	31	—	—	15	35	50	—
" " 5. Alliku . . .	3	6	35	15	18	39	—	—	51	60	111	—
" " 6. Ambla . . .	—	6	48	21	19	40	—	—	67	67	134	—
Sellest Ambla al. . .	—	—	3	3	2	4	—	—	5	7	12	—
" " 7. Anna . . .	2	3	22	11	9	21	—	—	33	35	68	—
" " 8. Einmanni . . .	2	2	15	4	5	19	—	—	22	25	47	—
" " 9. Esna . . .	1	6	43	18	24	44	—	—	68	68	136	—
" " 10. Kapu . . .	—	—	13	4	6	9	—	—	19	13	32	—
" " 11. Kirna . . .	—	1	17	9	6	18	—	—	23	28	51	—
" " 12. Koigi . . .	3	4	29	9	17	42	—	—	49	55	104	—
" " 13. Kuksema . . .	—	2	25	16	8	25	—	—	33	43	76	—
" " 14. Käru . . .	3	15	27	12	9	24	—	—	39	52	91	—
" " 15. Lehtse . . .	1	5	41	15	17	44	—	—	59	64	123	—
" " 16. Liigvalla . . .	1	2	26	10	5	27	—	—	32	39	71	—
" " 17. Mäo . . .	6	9	25	11	18	30	—	—	49	50	99	—
" " 18. Nõmküla . . .	—	3	29	10	14	37	—	—	43	50	93	—
" " 19. Särevere . . .	1	5	45	22	17	48	—	—	1	63	76	139
" " 20. Vahastu . . .	2	1	11	4	3	16	—	—	16	21	37	—
" " 21. Veinjärve . . .	5	3	57	24	28	56	—	—	90	83	173	—
" " 22. Väätsa . . .	2	3	20	9	10	30	—	—	1	32	43	75
" " 23. Võhmuta . . .	1	6	29	10	11	31	—	—	1	41	48	89
Üldarvud—Totaux . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Alevid—Bourgs . . .	5	2	22	10	13	58	—	—	—	40	70	110
3. Linn ja alevid—Ville et bourgs . . .	6	16	51	25	22	121	—	—	—	79	162	241
4. Vallad ja alevikud—Communes . . .	36	84	607	250	261	664	—	1	4	904	1003	1907
5. Alev., val. ja alev.—Bourgs et com. . .	41	86	629	260	274	722	—	1	4	944	1073	2017
6. Üldse maakond—Grand total . . .	42	100	658	275	283	785	—	1	4	983	1165	2148

	91—100 a. van. (1832—23 a. sünd.)											
	Vallalised Célibataires		Abielus Mariés		Lesed Voeufs		Lahutatud Divorcés		Perekon. seis teadmata Inconnu		Ü L D S E T O T A L	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	Kokku
1. Paide linn—Ville de Paide . . .	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	104
2. Tapa alev—Bourg Tapa . . .	—	—	1	—	—	4	—	—	1	—	4	4
3. Türi " Türi . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1
Vallad — Communes 4. Albu . . .	—	—	2	1	1	—	3	—	—	1	6	7
" " 5. Alliku . . .	—	—	—	—	—	4	—	—	—	4	4	4
" " 6. Ambla . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	2
Sellest Ambla al. . .	—	—	7. Anna . . .	1	—	—	1	—	—	—	2	2
" " 8. Einmanni . . .	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	1
" " 9. Esna . . .	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1	1
" " 10. Kapu . . .	—	—	—	—	—	4	—	—	—	5	5	5
" " 11. Kirna . . .	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	2
" " 12. Koigi . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
" " 13. Kuksema . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
" " 14. Käru . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	2
" " 15. Lehtse . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1
" " 16. Liigvalla . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	2
" " 17. Mäo . . .	—	—	—	—	—	3	—	—	1	—	4	4
" " 18. Nõmküla . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1
" " 19. Särevere . . .	—	—	1	—	—	2	—	—	—	1	1	1
" " 20. Vahastu . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	2
" " 21. Veinjärve . . .	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	1	1
" " 22. Väätsa . . .	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	1	1
" " 23. Võhmuta . . .	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	1	1
Üldarvud—Totaux . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1
2. Alevid—Bourgs . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1
3. Linn ja alevid—Ville et bourgs . . .	—	—	—	—	—	5	—	—	—	1	1	1
4. Vallad ja alevikud—Communes . . .	—	—	4	3	2	9	27	—	—	24	9	35
5. Alev., val. ja alev.—Bourgs et com. . .	—	—	4	4	2	9	28	—	—	26	10	38
6. Üldse maakond—Grand total . . .	—	—	4	4	2	9	32	—	—	26	10	43

Tab. 4-c (Suite).

	81—90 a. van. (1842—33 a. sünd.)											
	Vallalised Célibataires		Abielus Mariés		Lesed Voeufs		Lahutatud Divorcés		Perekon. seis teadmata Inconnu		Ü L D S E T O T A L	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	Kokku
79	80	81	82	83	84	85	86					

Tab. 4. PEREKONNA SEIS, VANUS JA SUGU —

	d) 5 a. vanusrühm 15—19 a.						e) 1 a. vanusrühmad 16—25 a.					
	15—19 a. v. (1907—1903 a. sünd.)						16 a. vanad (1906 a. sünd.)					
	Vallalised Célibataires	Abielus Mariés	Perek. seis. teadm. -Inconnu	Vallalised Célibataires	Abielus Mariés	Perek. seis. teadm. -Inconnu	M.	N.	M.	N.	M.	N.
1. Paide linn—Ville de Paide	1	2	3	4	9	10	1	2	3	4	9	10
2. Tapa alev—Bourg Tapa	123	132	—	3	—	—	26	20	—	1	—	—
3. Türi	105	99	—	4	—	—	22	18	—	—	—	—
Vallad — Com. 4. Albu	92	88	—	1	1	—	12	21	—	—	1	—
" " 5. Alliku	184	195	1	3	—	—	41	36	—	—	—	—
" " 6. Ambla	117	127	—	3	—	—	24	24	—	—	—	—
" " Sellest Ambla al.	217	229	—	5	—	—	45	46	—	—	—	—
" " 7. Anna	25	26	—	2	—	—	8	7	—	—	—	—
" " 8. Einmanni	77	63	—	1	—	—	11	20	—	—	—	—
" " 9. Esna	78	75	—	3	—	—	12	18	—	—	—	—
" " 10. Kapu	178	186	—	6	—	—	25	44	—	—	—	—
" " 11. Kirna	58	62	—	2	—	—	12	16	—	—	—	—
" " 12. Koigi	53	46	—	—	—	—	8	8	—	—	—	—
" " 13. Kuksema	137	132	—	1	—	—	42	31	—	—	—	—
" " 14. Käru	116	101	—	2	—	—	24	24	—	—	—	—
" " 15. Lehtse	88	78	—	1	1	—	17	12	1	—	—	—
" " 16. Liigvalla	208	174	1	7	—	—	36	38	—	—	—	—
" " 17. Mäo	140	130	—	—	—	—	36	29	—	—	—	—
" " 18. Nõmküla	122	106	1	1	—	—	24	28	—	—	—	—
" " 19. Särevere	164	155	—	1	1	—	37	28	—	—	—	—
" " 20. Vahastu	179	168	1	4	—	—	29	42	—	1	—	—
" " 21. Veinjärve	38	36	—	—	—	—	6	11	—	—	—	—
" " 22. Väätsa	286	215	—	5	—	—	51	56	—	—	—	—
" " 23. Võhmuta	111	93	—	2	—	—	21	15	—	—	—	—
" Üldarvud—Totaux	155	149	—	3	3	—	37	22	—	—	—	—
2. Alevid—Bourgs	197	187	—	5	1	—	34	39	—	1	—	—
3. Linn ja al.—Ville et bourgs	320	319	—	8	1	—	60	59	—	1	1	—
4. Vallad ja alevikud—Com.	2656	2520	5	50	4	—	538	548	1	1	—	—
5. Alev., v.ja a.—Bourgs et com.	2858	2707	5	55	5	—	572	587	1	1	1	—
6. Üldse mkd.—Grand total	2976	2839	5	58	5	—	598	607	1	2	1	—

	20 a. vanad (1902 a. sünd.)						21 a. vanad (1901 a. sünd.)						
	Vallalised Célibataires	Abielus Mariés	Lesed Vœufs	Vallalised Célibataires	Abielus Mariés	Lesed Vœufs	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
1. Paide linn—Ville de Paide	41	42	43	44	47	48	51	52	53	54	57	58	
2. Tapa alev—Bourg Tapa	24	26	1	9	—	—	17	20	1	7	—	—	
3. Türi	12	19	—	1	—	—	14	16	—	2	—	—	
Vallad — Com. 4. Albu	12	19	—	5	—	—	10	11	—	3	—	—	
" " 5. Alliku	25	29	—	8	—	—	19	26	—	5	—	—	
" " 6. Ambla	15	25	1	2	—	—	18	26	—	8	—	—	
" " Sellest Ambla al.	36	34	—	3	—	—	3	4	—	—	—	—	
" " 7. Anna	16	10	—	1	—	—	11	13	—	2	—	—	
" " 8. Einmanni	9	18	—	2	8	—	10	11	—	2	—	—	
" " 9. Esna	18	38	2	8	—	—	23	29	4	1	—	—	
" " 10. Kapu	11	11	—	1	—	—	10	6	—	3	—	—	
" " 11. Kirna	8	9	—	1	—	—	4	8	—	1	—	—	
" " 12. Koigi	17	16	1	3	—	—	17	23	—	3	—	—	
" " 13. Kuksema	15	19	—	2	1	—	12	17	1	2	—	—	
" " 14. Käru	13	13	—	6	—	—	19	28	—	5	—	—	
" " 15. Lehtse	22	24	—	4	—	—	13	20	—	5	—	—	
" " 16. Liigvalla	21	27	—	5	—	—	13	22	—	4	—	—	
" " 17. Mäo	11	18	—	2	—	—	11	22	—	2	—	—	
" " 18. Nõmküla	21	31	—	1	—	—	21	29	—	2	—	—	
" " 19. Särevere	24	25	—	2	—	—	21	35	1	7	—	—	
" " 20. Vahastu	2	9	—	—	—	—	9	13	1	1	—	—	
" " 21. Veinjärve	36	56	—	5	—	—	21	35	1	7	—	—	
" " 22. Väätsa	16	25	—	2	—	—	9	13	1	1	—	—	
" " 23. Võhmuta	18	25	1	2	—	—	20	16	1	3	—	—	
" Üldarvud—Totaux	24	38	—	6	—	—	24	27	5	—	—	—	
2. Alevid—Bourgs	48	64	1	15	—	—	41	47	1	12	—	—	
3. Linn ja al.—Ville et bourgs	354	462	7	57	—	—	2	295	390	4	72	2	1
4. Vallad ja alevikud—Com.	354	462	7	57	—	—	2	319	417	4	77	2	1
5. Alev., v.ja a.—Bourgs et com.	378	500	7	63	—	—	2	336	437	5	84	2	1
6. Üldse mkd.—Grand total	402	526	8	72	—	—	2	—	—	2	—	—	1

ÉTAT CIVIL, ÂGE ET SEXE

17 a. vanad (1905 a. sünd.)	18 a. vanad (1904 a. sünd.)						19 a. vanad (1903 a. sünd.)						
	Vallalised Célibataires	Abielus Mariés	Perek. seis. teadm. -Inconnu	Vallalised Célibataires	Abielus Mariés	Perek. seis. teadm. -Inconnu	Vallalised Célibataires	Abielus Mariés	Perek. seis. teadm. -Inconnu	M.	N.	M.	N.
	M.	N.	M.	N.	M.								

Tab. 5. RAHVUS, VANUS JA SUGU—NATIONALITÉ, ÂGE ET SEXE
a) Maakonna üldkokkuvõte (10 a. vanusrühmad)—a) totaux pour arrondis.

	Eestlased Estoniens		Venelased Russes		Sakslased Allemands		Juudid Juifs		Rootslased Suédois		Muud Autres		Teadmata Inconnu	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
PAIDE LINN—VIL. DE PAIDE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
0—9 a. v. 1922—1913 a. s.	181	191	5	3	9	10	1	3	—	2	3	1	1	2
10—19 „ 1912—1903 „ „	222	241	9	4	12	15	1	1	—	—	4	1	—	—
20—29 „ 1902—1893 „ „	198	237	5	11	6	12	3	1	1	—	1	7	—	—
30—39 „ 1892—1883 „ „	204	206	3	8	4	28	—	—	1	—	2	1	—	—
40—49 „ 1882—1873 „ „	162	186	6	5	9	16	1	1	—	—	2	1	—	—
50—59 „ 1872—1863 „ „	120	167	—	—	3	24	—	—	—	—	1	2	—	—
60—69 „ 1862—1853 „ „	88	144	—	—	4	10	—	—	—	—	1	1	—	—
70 ja vanem. 1852 ja var. s.	45	102	—	—	1	2	11	—	—	—	—	—	—	—
Vanus teadmata—Age inconnu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	1220	1474	28	33	49	126	6	6	3	3	15	14	1	3
ALEVID—BOURGS	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0—9 a. v. 1922—1913 a. s.	327	312	10	12	3	2	—	—	—	—	4	6	1	1
10—19 „ 1912—1903 „ „	425	420	9	8	5	3	—	—	—	—	7	6	—	1
20—29 „ 1902—1893 „ „	302	333	32	20	3	5	—	—	—	—	1	2	4	2
30—39 „ 1892—1883 „ „	321	382	12	9	4	4	—	—	—	—	5	12	1	—
40—49 „ 1882—1873 „ „	326	304	8	6	4	5	—	—	—	—	1	5	2	—
50—59 „ 1872—1863 „ „	201	198	4	5	2	1	—	—	—	—	2	3	—	—
60—69 „ 1862—1853 „ „	99	155	2	2	—	4	—	—	—	—	1	4	—	—
70 ja vanem. 1852 ja var. s.	41	76	3	3	1	2	—	—	1	—	1	1	—	—
Vanus teadmata—Age inconnu	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	2045	2183	80	65	22	26	—	1	—	3	26	38	5	2
VALLAD (üh. alevik.)—COM.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0—9 a. v. 1922—1913 a. s.	4017	3960	21	34	29	26	—	—	1	1	2	20	30	14
10—19 „ 1912—1903 „ „	5474	5155	38	28	46	36	—	—	—	1	19	16	2	3
20—29 „ 1902—1893 „ „	3259	4220	120	34	17	28	—	—	—	1	30	21	2	6
30—39 „ 1892—1883 „ „	3005	3475	72	23	18	30	—	—	2	3	20	14	2	2
40—49 „ 1882—1873 „ „	2749	3004	16	14	18	21	—	—	1	1	15	11	1	1
50—59 „ 1872—1863 „ „	2334	2619	19	7	12	18	—	—	2	—	9	10	—	4
60—69 „ 1862—1853 „ „	1751	2163	5	5	9	13	—	—	—	—	5	4	—	—
70 ja vanem. 1852 ja var. s.	1108	1288	2	2	9	10	—	—	—	2	3	5	—	2
Vanus teadmata—Age inconnu	31	36	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—
Kokku—Total	23723	25920	296	147	158	182	—	1	6	10	121	111	22	37
ÜLDARVUD—TOTALS	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0—9 a. v. 1922—1913 a. s.	4525	4463	36	49	41	38	1	4	1	2	28	37	15	18
10—19 „ 1912—1903 „ „	6121	5816	56	40	63	54	1	1	—	3	29	23	3	4
20—29 „ 1902—1893 „ „	3759	4790	157	65	26	45	3	1	1	2	33	32	4	6
30—39 „ 1892—1883 „ „	3530	4063	87	40	26	62	—	—	3	3	27	27	3	2
40—49 „ 1882—1873 „ „	3237	3494	30	25	31	42	1	1	2	2	22	14	1	2
50—59 „ 1872—1863 „ „	2655	2984	23	12	17	43	—	—	2	1	13	15	—	4
60—69 „ 1862—1853 „ „	1938	2462	7	8	13	27	—	—	—	7	9	—	—	—
70 ja vanem. 1852 ja var. s.	1188	1466	5	6	12	23	—	—	1	3	3	6	1	2
Vanus teadmata—Age inconnu	35	39	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—
Üldse m.kd.—Grand total	26988	29577	404	245	229	334	6	8	9	16	162	163	28	42

Tab. 5. RAHVUS, VANUS JA SUGU—NATIONALITÉ, ÂGE ET SEXE
b) Üldkokkuvõte administratiiv üksuste järele—b) totaux par les unités admin.

	Eestlased Estoniens		Venelased Russes		Sakslased Allemands		Juudid Juifs		Rootslased Suédois		Muud Autres		Teadmata Inconnu	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. Paide l.—V. de Paide	1220	1473	2693	28	33	61	49	126	175	6	6	12	3	3
2. Tapa al.—B. Tapa	1090	1128	2218	77	58	135	4	6	10	—	1	1	—	3
3. Türi „ „ Türi	955	1056	2011	3	7	10	18	20	38	—	—	3	3	4
4. Albu v.—Com. rur.	1769	2000	3769	3	1	4	13	9	22	—	—	2	4	10
5. Alliku „ „	1087	1259	2346	8	2	10	8	5	13	—	—	1	1	2
6. Ambla „ „	1883	2127	4010	10	6	16	17	20	37	—	—	3	5	2
Sellest Ambla alevik.	215	265	480	2	3	5	4	3	7	—	—	1	1	1
7. Anna v.—Com.	673	743	1416	1	1	2	2	2	4	—	—	1	1	1
8. Einmanni „ „	739	815	1554	18	4	22	1	1	2	—	—	5	1	6
9. Esna „ „	1653	1817	3470	13	7	20	10	10	20	—	—	3	3	6
10. Kapu „ „	508	527	1035	7	3	10	4	1	5	—	—	1	2	4
11. Kirna „ „	456	541	997	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	7
12. Koigi „ „	1368	1416	2784	4	6	10	8	8	16	—	—	4	3	7
13. Kuksema „ „	1091	1194	2285	5	1	6	18	13	31	—	—	5	3	

Tab. 6-a KIRJAOSKAMATUS, KOOLISKÄIMINE,

	1. üle 10 a. v. au-dessus de 10 ans	2. alla 10 a. v. au-dessous de 10 ans	3. kokku total	7 a. van. alates*) —															
				0—6 a. van. lapsed			Kirjaoskamatu- test pole koolis käinud			Kir ja o s k a j a d —									
				Enfants de 0—6 ans			Illetrés sans aucune instruc.			Pole koolis käinud		Kool üles- andmata		Établissement scolaire fréquenté inconnu					
M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
1. Paide linn-Ville de Paide	1	—	—	32	88	120	11	10	21	22	21	43	18	22	40	1038	1306	2344	
	2	127	132	259	11	8	19	3	1	4	—	2	2	—	2	57	67	124	
	3	127	132	259	43	96	139	14	11	25	22	23	45	20	22	42	1095	1373	2468
2. Tapa alev-Bourg Tapa	1	—	—	—	25	47	72	6	14	20	11	17	28	6	8	14	959	958	1917
	2	128	108	236	11	9	20	4	1	5	6	7	13	1	4	5	34	33	67
	3	128	108	236	36	56	92	10	15	25	17	24	41	7	12	19	993	991	1984
3. Türi „ „ Türi	1	—	—	—	28	28	2	2	4	5	15	20	12	2	10	22	807	885	1692
	2	99	91	190	10	12	22	2	3	5	6	6	12	3	9	12	41	51	92
	3	99	91	190	10	40	50	4	5	9	11	21	32	14	18	27	848	936	1784
Vallad-Comm. 4. Albu . .	1	—	—	—	102	179	281	28	39	67	63	82	145	11	14	25	1254	1378	2632
	2	234	222	456	56	38	94	1	8	9	5	12	17	2	5	7	35	32	67
	3	234	222	456	158	217	375	29	47	76	68	94	162	13	19	32	1289	1410	2699
" " 5. Alliku .	1	—	—	—	35	82	117	4	4	8	14	16	30	4	3	7	875	975	1850
	2	123	127	250	34	42	76	—	1	1	3	3	6	4	3	7	23	30	53
	3	123	127	250	69	124	193	4	5	9	17	19	36	14	18	27	898	1005	1908
" " 6. Ambla .	1	—	—	—	89	151	240	13	18	31	35	65	100	8	9	17	1445	1600	3045
	2	205	201	406	51	36	87	—	1	1	10	14	24	1	3	4	49	53	102
	3	205	201	406	140	187	327	13	19	32	45	79	124	9	12	21	1494	1653	3147
Sellest Ambla al.	1	—	—	—	2	19	21	—	1	1	2	9	11	2	3	5	182	208	390
	2	21	16	37	2	—	2	—	—	1	3	—	1	2	3	5	9	15	24
	3	21	16	37	4	19	23	—	1	1	3	9	12	2	3	5	191	223	414
" " 7. Anna .	1	—	—	—	40	63	103	10	7	17	9	12	21	2	2	4	512	553	1065
	2	69	66	135	15	20	35	—	1	1	3	6	9	2	—	—	18	13	26
	3	69	66	135	55	83	138	10	8	18	12	18	30	2	2	4	525	566	1091
" " 8. Einmanni	1	—	—	—	29	45	74	7	13	20	8	15	23	1	1	2	590	608	1198
	2	81	89	170	17	18	35	2	4	6	8	8	16	—	—	—	16	13	29
	3	81	89	170	46	63	109	9	17	26	16	23	39	1	1	2	606	621	1227
" " 9. Esna .	1	—	—	—	66	86	152	7	6	13	21	17	38	8	6	14	1263	1438	2696
	2	218	187	405	50	47	97	3	3	6	6	11	17	—	—	—	38	43	76
	3	218	187	405	116	133	249	10	9	19	27	28	55	8	8	16	1296	1476	2772
" " 10. Kapu .	1	—	—	—	11	20	31	9	5	14	18	24	42	2	—	2	397	402	799
	2	55	61	116	10	8	18	—	2	2	5	1	6	—	—	—	12	12	24
	3	55	61	116	21	28	49	9	7	16	23	25	48	2	—	2	409	414	828
" " 11. Kirna .	1	—	—	—	25	31	56	2	2	4	10	10	20	—	—	1	359	421	780
	2	44	45	89	10	8	18	1	4	5	4	8	12	—	—	—	7	11	18
	3	44	45	89	35	39	74	3	6	9	14	18	32	—	—	1	366	432	798
" " 12. Koigi .	1	—	—	—	35	71	106	4	7	11	5	10	15	2	—	4	1090	1130	2220
	2	157	128	285	30	29	59	2	3	5	7	6	13	4	—	4	33	27	60
	3	157	128	285	65	100	165	6	10	16	12	16	28	5	5	10	1123	1157	2280
" " 13. Kuksema	1	—	—	—	36	78	114	3	15	18	9	7	16	6	9	15	874	912	1786
	2	132	127	259	26	23	49	2	2	4	3	7	10	4	—	4	20	26	46
	3	132	127	259	62	101	163	5	17	22	12	14	26	8	10	18	894	938	1832
" " 14. Käru .	1	—	—	—	44	63	107	5	5	10	18	17	35	1	8	9	743	771	1514
	2	75	81	156	28	18	46	1	—	1	3	6	9	—	—	—	14	17	31
	3	75	81	156	72	81	153	6	5	11	21	23	44	—	—	—	757	788	1545

*) Ja teadmata vanus. isik.

HARIDUS JA SUGU — ILLETTRÉS. INSTRUCTION

Arr. JÄRVA

31

Au dessus de 7 an.*)												Koguarv Total						Teadmata hariduse liigiga (laht. 13—15) isikutest Du nombre de non répartis par le degré d'instruction					
Lettrés			Kirjaeskajad ja kirjaoskamatud, kes hariduse järele liigitatud (tab. 7) Lettrés et illettrés répartis par les établissements concernant l'instruction scol. freq.			Teated kirjaeskajad ja kirjaoskamatud, kes hariduse üle puuduvad Manque des données concernant l'instruction scol. freq.			Koguarv Total			Arvatavasti algharidusega Probablement instruct. primaire			Arvatavasti kõrgem, kui algharidus Probablement instruct. second. et supér.								
Harid. liik teadmata Non répartis par degré d'instruction			Lettrés et illettrés répartis par les établissements concernant l'instruction scol. freq.			Koguarv Total			Arvatavasti algharidusega Probablement instruct. primaire			Arvatavasti kõrgem, kui algharidus Probablement instruct. second. et supér.											

</tbl

Tab. 6-a. (järg)

1. üle 10 a. v. au-dessus de 10 ans	0—6 a. van. lapsed Enfants de 0—6 ans	7 a. van. alates*)—											
		Kirjaoskama- tutest pole koolis käinud Illetrés sans aucune instruct.			Kirjaoskajad—								
		Pole koolis käinud Sans aucune instruction			Kool üles- andmata Établissement scolaire frequenté inconnu								
		M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Vallad - Com. 15. Lehtse .	1	—	—	—	69	131	200	25	18	43	46	42	88
	2	214	199	413	40	33	73	3	—	3	6	11	17
	3	214	199	413	109	164	273	28	18	46	52	58	105
" " 16. Liigvalla	1	—	—	—	36	58	94	9	7	16	29	22	51
	2	143	148	291	20	29	49	2	—	2	7	7	14
	3	143	148	291	56	87	143	11	7	18	36	29	65
" " 17. Mäo . .	1	—	—	—	39	100	139	5	8	13	19	10	29
	2	140	113	253	34	27	61	—	1	1	10	8	18
	3	140	113	253	73	127	200	5	9	14	29	18	47
" " 18. Nõmküla	1	—	—	—	48	79	127	18	23	41	44	55	99
	2	159	130	289	36	29	65	4	4	8	6	12	18
	3	159	130	289	84	108	192	22	27	49	50	67	117
" " 19. Särevere	1	—	—	—	75	94	169	13	13	26	15	14	29
	2	163	175	338	48	41	89	4	2	6	5	11	16
	3	163	175	338	123	135	258	17	15	32	20	25	45
" " 20. Vahastu	1	—	—	—	1	25	26	—	—	6	3	9	—
	2	20	32	52	5	9	14	—	1	1	3	4	—
	3	20	32	52	6	34	40	—	1	1	7	6	13
" " 21. Veinjärve	1	—	—	—	65	125	190	14	13	27	52	53	105
	2	244	261	505	54	50	104	6	2	8	6	11	17
	3	244	261	505	119	175	294	20	15	35	58	64	122
" " 22. Väätsa .	1	—	—	—	36	57	93	2	1	3	—	1	1
	2	85	92	177	33	24	57	3	2	5	—	2	—
	3	85	92	177	69	81	150	5	3	8	—	3	3
" " 23. Võhmuta	1	—	—	—	39	59	98	6	12	18	14	21	35
	2	158	123	281	35	42	77	2	3	5	5	4	9
	3	158	123	281	74	101	175	8	15	23	19	25	44
Üldarvud—Totaux													
2. Alevid—Bourgs . . .	1	—	—	—	25	75	100	8	16	24	16	32	48
	2	227	199	426	21	21	42	6	4	10	12	13	25
	3	227	199	426	46	96	142	14	20	34	28	45	73
3. Linn ja al.—Ville et bourgs	1	—	—	—	57	163	220	19	26	45	38	53	91
	2	354	331	685	32	29	61	9	5	14	12	15	27
	3	354	331	685	89	192	281	28	31	59	50	68	118
4. Vallad ja alevikud—Com.	1	—	—	—	920	1597	2517	184	216	400	435	496	931
	2	2719	2607	5326	632	571	1203	36	44	80	108	151	254
	3	2719	2607	5326	1552	2168	3720	220	260	480	538	647	1185
5. Al. v. ja a.—Bourgsetcom.	1	—	—	—	945	1672	2617	192	232	424	451	528	979
	2	2946	2806	5752	653	592	1245	42	48	90	115	164	279
	3	2946	2806	5752	1598	2264	3862	234	280	514	566	692	1258
6. Üldsemaak.—Grand total	1	—	—	—	977	1760	2737	203	242	445	473	549	1022
	2	3073	2938	6011	664	600	1264	45	49	94	115	166	281
	3	3073	2938	6011	1641	2360	4001	248	291	539	588	715	1303

*) ja teadmata vanus. isik

TAB. 6-a (Suite)

An-dessus *) de 7 ans.												Teadmata hariduse liigiga (laht. 13—15) isikutest Du nombre de non répartis par le degré d'instruction					
Lettres			Kirjaoskajad ja kirjaoskamatud, kes hariduse järele liigitatud (tab. 7)			Teated kirja- oskuse ja hari- duse üle puuduvad Manque des données con- cernant l'ins- truction			Koguarv Total			Arvatavasti algharidu- sega Probablement instruct. primaire			Arvatavasti kõrgem, kui algharidus— Probablement instruct. second. et supér.		
Harid. liik teadmata Non répartis par degré d'instruction			Lettres et illet- rés répartis par les établis- scol. frequenté														
M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
6	6	12	1387	1367	2754	1	—	1	1534	1564	3098	2	8	10	2	—	2
—	1	1	47	48	95	7	3	10	317	295	3710	—	1	1	2	—	2
6	7	13	1434	1415	2849	8	3	11	1851	1859	—	2	9	11	—	—	2
3	9	12	922	956	1878	1	3	4	1000	1055	2055	2	8	10	1	—	1
—	—	—	18	28	46	6	8	14	196	220	416	—	—	—	—	—	—
3	9	12	940	984	1924	7	11	18	1196	1275	2471	2	8	10	1	—	1
—																	

Tab. 6 b-c-d. KIRJAOSKAMATUTE SUGU JA VANUS —

	b) Kirjaoskamatud adm. üksuste järi. b) Illetrés par les un. admin.											
	Üldse (10—99 a. v. ja teadm. v.) Totaux (10—99 ans et d'âge incon.)											
	10—19 a. v. (1912—1903 a. s.)											
	Ei oska lugeda Ne sachant lire	Ei oska kirjutada Ne sachant écrire	M.	N.	Kokku	Ei oska lugeda Ne sachant lire	Ei oska kirjutada Ne sachant écrire	M.	N.	Kokku	Ei oska lugeda Ne sachant lire	Ei oska kirjutada Ne sachant écrire
1. Paide linn—Ville de Paide . . .	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2. Tapa alev—Bourg Tapa . . .	24	23	47	48	129	177	4	—	4	4	1	5
3. Türi " Türi . . .	6	7	13	11	60	71	1	—	1	1	2	1
Vallad — Communes 4. Albu . . .	35	25	60	123	223	346	9	8	17	16	12	28
" " 5. Alliku . . .	22	29	51	57	119	176	3	4	7	4	5	9
" " 6. Ambla . . .	27	20	47	107	186	293	8	3	11	12	8	20
Sellest Ambla al. . .	—	4	4	4	21	25	—	1	1	—	2	2
" " 7. Anna . . .	19	13	32	56	80	136	3	2	5	4	3	7
" " 8. Einmanni . . .	16	18	34	32	56	88	4	1	5	6	1	7
" " 9. Esna . . .	41	29	70	87	143	230	7	4	11	9	5	14
" " 10. Kapu . . .	5	6	11	24	37	61	1	2	3	3	2	5
" " 11. Kirna . . .	7	7	14	35	52	87	3	—	3	4	1	5
" " 12. Koigi . . .	20	11	31	64	116	180	3	2	5	3	3	7
" " 13. Kuksema . . .	15	24	39	46	99	145	2	5	7	2	5	7
" " 14. Käru . . .	31	31	62	52	83	135	3	—	3	4	—	4
" " 15. Lehtse . . .	26	26	52	97	170	267	7	6	13	8	11	19
" " 16. Liigvalla . . .	25	27	52	66	109	175	13	6	19	15	6	21
" " 17. Mäo . . .	19	16	35	63	135	198	2	1	3	2	3	5
" " 18. Nõmküla . . .	19	17	36	63	114	177	5	3	8	8	5	13
" " 19. Särevere . . .	36	24	60	103	138	241	9	3	12	9	4	13
" " 20. Vahastu . . .	9	7	16	15	37	52	1	—	1	1	—	1
" " 21. Veinjärve . . .	28	31	59	91	190	281	6	4	10	9	8	17
" " 22. Väätsa . . .	13	10	23	39	69	108	2	—	2	6	3	9
" " 23. Võhmuta . . .	19	15	34	64	99	163	4	1	5	9	3	12
Üldarvud—Totaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Alevid—Bourgs . . .	9	11	20	27	106	133	2	—	2	2	1	3
3. Linn ja alevid—Ville et bourgs . . .	33	34	67	75	235	310	6	—	6	6	2	8
4. Vallad ja alevikud—Communes . . .	432	386	818	1284	2255	3589	95	55	150	134	88	222
5. Alev., val. ja alev.—Bourgs et com. . .	441	397	838	1311	2361	3672	97	55	152	136	89	225
6. Üldse maakond—Grand total . . .	465	420	885	1359	2490	3849	101	55	156	140	90	230

	c) 10 a. vanusrühmad admin. üksuste järele (alates 10 a.)—											
	50—59 a. v. (1872—1863 a. s.)											
	60—69 a. v. (1862—1853 a. s.)											
1. Paide linn—Ville de Paide . . .	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
2. Tapa alev—Bourg Tapa . . .	2	2	4	2	11	13	4	5	9	9	47	56
3. Türi " Türi . . .	—	—	—	2	2	—	2	2	2	2	16	18
Vallad — Communes 4. Albu . . .	4	2	6	13	22	35	3	5	8	28	69	97
" " 5. Alliku . . .	8	3	11	10	9	19	1	6	7	12	31	43
" " 6. Ambla . . .	1	1	2	12	23	35	3	4	7	21	55	76
Sellest Ambla al. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	7	8	—
" " 7. Anna . . .	2	—	2	10	4	14	7	2	9	14	25	39
" " 8. Einmanni . . .	1	3	4	3	6	9	2	4	6	4	18	22
" " 9. Esna . . .	10	3	13	15	9	24	5	2	7	17	39	56
" " 10. Kapu . . .	—	—	—	2	5	7	—	2	5	9	14	14
" " 11. Kirna . . .	—	—	—	1	2	3	3	—	3	10	18	28
" " 12. Koigi . . .	—	2	2	6	8	14	3	1	4	14	40	54
" " 13. Kuksema . . .	1	3	4	3	11	14	2	3	5	12	26	38
" " 14. Käru . . .	—	2	2	1	5	6	7	7	14	9	29	38
" " 15. Lehtse . . .	1	3	4	6	14	20	—	4	4	20	48	68
" " 16. Liigvalla . . .	2	2	4	6	10	16	—	4	4	11	37	48
" " 17. Mäo . . .	1	1	2	5	14	19	2	3	5	19	52	71
" " 18. Nõmküla . . .	1	3	4	4	7	11	4	3	7	17	44	61
" " 19. Särevere . . .	4	2	6	6	12	24	3	5	8	18	63	81
" " 20. Vahastu . . .	—	—	—	2	2	2	4	3	4	12	15	15
" " 21. Veinjärve . . .	1	6	7	3	22	25	3	5	8	18	63	81
" " 22. Väätsa . . .	—	1	1	1	9	10	4	2	6	13	15	28
" " 23. Võhmuta . . .	1	—	1	6	9	15	3	2	5	16	31	47
Üldarvud—Totaux	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	30	35
2. Alevid—Bourgs . . .	2	2	4	2	13	15	—	3	3	5	30	35
3. Linn ja alevid—Ville et bourgs . . .	3	7	10	4	27	31	4	8	12	14	77	91
4. Vallad ja alevikud—Communes . . .	38	37	75	113	197	310	58	61	119	275	694	969
5. Alev., val. ja alev.—Bourgs et com. . .	40	39	79	115	210	325	58	64	122	280	724	1004
6. Üldse maakond—Grand total . . .	41	44	85	117	224	341	62	69	131	289	771	1060

ILLETTREÉS PAR ÂGE ET SEXE

admin. üksuste järele (alates 10 a.) — c) groupes de 10 ans. (au-dessus de 10 ans.)

20—29 a. v. (1902—1893 a. s.)												30—39 a. v. (1892—1883 a. s.)												40—49 a. v. (1882—1873 a. s.)											
Ei oska lugeda Ne sachant lire			Ei oska kirjutada Ne sachant écrire			Ei oska lugeda Ne sachant lire			Ei oska kirjutada Ne sachant écrire			Ei oska lugeda Ne sachant lire			Ei oska kirjutada Ne sachant écrire			Ei oska lugeda Ne sachant lire			Ei oska kirjutada Ne sachant écrire														
M.	N.	Kokku																																	

<tbl_r cells="36" ix="5" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols="36

Tab. 7. HARIDUS, VANUS, SUGU (7 a. van. alates) — INSTRUCTION, ÂGE ET SEXE (au-dessus de 7 ans).
 (ainult hariduse jär. jaot. isikud — v. tab. 6-a — laht. 16, 17, 18) — (population répartie par enseign. — v. tabl. 6-a.)

a) maakonna üldkokkuvõte – a) totaux pour arrondissement

1. l-tud—vastav õpeasutus lõpetatud cours d'établissement, corresp. terminé		2. l-ata—vastav õpeasutus lõpetamata cours d'établissement, corresp. non terminé		3. kokku—total		Alghari-dus Instr. primaire		Kõrgem algharid. Prm. supér.		Kesk-erikoo-lid Spéc. second.		Keskooli haridus Secondaire		Kõrgem erihari-dus Supér. spéc.		Ülikooli haridus Supér.		Kokku harid. jaotat. Total de la popu. répartie par instruct.		
M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	Ko-kü
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	—	—
10—19	“	1912—1903	”	1. l-tud .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20—29	”	1902—1893	”	2. l-ata .	49	53	49	53	24	25	1	1	64	99	1	1	1	1	1	124
30—39	”	1892—1883	”	3. l-ata .	144	131	156	156	98	97	7	7	4	3	34	2	1	1	1	67
40—49	”	1882—1873	”	3. kokku	117	152	28	11	3	21	9	2	1	3	11	4	17	5	8	57
50—59	”	1872—1863	”	3. l-ata .	34	49	16	2	31	186	37	11	3	1	1	1	1	1	25	57
60—69	”	1862—1853	”	3. l-tud .	106	130	19	1	22	41	8	2	—	—	—	—	—	—	—	25
70 ja vanem.	1852—ja var.	”	2. l-ata .	128	171	27	3	80	128	9	—	—	2	1	11	2	6	1	1	25
Vanus teadmata—Age inconnu . . .			3. l-ata .	18	35	3	—	183	163	12	—	—	1	2	3	1	4	1	1	25
Kokku	{ 1. l-tud .	450	619	74	20	3	1	10	19	2	—	—	1	1	15	14	85	9	3	16
	{ 2. l-ata .	324	418	43	12	4	—	20	54	—	—	—	—	—	5	1	118	185	2	4
Üldse — Total		774	1037	117	32	7	1	14	16	132	270	11	7	1	33	16	1005	1373	2468	

PAIDE LINN — VILLE DE PAIDE

卷之三

Tab. 7-a (Järg) — Tab. 7-a (Suite)

Alghari-dus Instr. primaire	Kõrgem algharid. Prm. supér.	Kesk- erikoo- lid Spéc. second.	Keskkooli haridus Secondaire Uldine Général	Kõrgem erihari- dus Supér. spéc.												Kokku harid. järele jaotat. Total de la popul. répartie par instruit.		
				M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
VALLAD (üh. alevik.)—COMMUNES																		
1. 1-tud—vastav õpeasutus lõpetatud cours d'établis. corresp. terminé	1. 1-tud.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2. 1-ata—vastav õpeasutus lõpetamata cours d'établis. corresp. non terminé	2. 1-tud.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3. kokku—total	3. kokku	565	5	565	5	565	5	565	5	565	5	565	5	565	5	565	5	565
7—9 a. van. 1915—1913 a. süнд.	1. 1-tud.	496	565	1. 1-tud.	496	565	1. 1-tud.	496	565	1. 1-tud.	496	565	1. 1-tud.	496	565	1. 1-tud.	496	565
2. 1-ata.	2. 1-ata.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3. kokku	3. kokku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10—19 „ 1912—1903 „ „	1. 1-tud.	1459	1416	17	90	6	1	1	1	1	4	19	7	7	5	5	4	7
2. 1-ata.	2. 1-ata.	3269	3250	133	111	24	15	24	16	25	8	376	506	7	5	5	4	4
3. kokku	3. kokku	4728	4366	150	131	30	16	25	17	28	14	5	9	113	193	12	24	25
20—29 „ 1902—1893 „ „	1. 1-tud.	2318	2965	55	39	14	13	21	17	36	115	10	1	2	2	2	2	2
2. 1-ata.	2. 1-ata.	523	622	70	28	14	5	9	30	26	149	311	22	25	25	24	44	44
3. kokku	3. kokku	2841	3587	125	67	28	18	30	32	53	71	9	4	—	—	—	—	—
30—39 „ 1892—1883 „ „	1. 1-tud.	2392	2875	68	19	11	9	27	31	31	29	9	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	2. 1-ata.	331	352	49	10	4	1	3	3	31	29	2	—	—	—	—	—	—
3. kokku	3. kokku	2723	3227	112	29	15	3	30	32	53	71	9	4	—	—	—	—	—
40—49 „ 1882—1873 „ „	1. 1-tud.	2248	2530	48	7	9	5	1	16	12	3	—	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	2. 1-ata.	245	235	40	10	2	—	—	25	10	2	—	—	—	—	—	—	—
3. kokku	3. kokku	2493	2765	88	17	11	5	1	41	22	42	7	—	—	—	—	—	—
60—69 „ 1862—1853 „ „	1. 1-tud.	1268	1329	14	2	—	—	8	4	13	2	1	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	2. 1-ata.	187	296	9	1	—	—	1	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—
3. kokku	3. kokku	1455	1625	23	3	—	—	9	7	15	1	—	—	—	—	—	—	—
50—59 „ 1872—1863 „ „	1. 1-tud.	1964	2210	36	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	2. 1-ata.	192	207	16	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. kokku	3. kokku	2156	2417	52	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70 ja vanem. 1852 ja var. „	1. 1-tud.	412	322	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	2. 1-ata.	132	151	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. kokku	3. kokku	544	473	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70 ja vanem. 1852 ja var. „	1. 1-tud.	13	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	2. 1-ata.	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. kokku	3. kokku	19	25	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
kokku { 1. 1-tud.	12074	13666	240	91	41	16	70	50	92	217	23	—	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	5381	5384	322	170	46	21	39	17	562	742	22	—	—	—	—	—	—	—
Üldse—Total	17455	19050	562	261	87	37	109	67	654	959	45	—	34	3	110	55	19056	20432
																	39488	

ÜLDARVUD — TOTAX

7—9 a. van. 1915—1913 a. süнд.	1. 1-tud.	614	690	10	18	—	—	—	—	17	21	—	—	—	—	—	—	—
10—19 „ 1912—1903 „ „	1. 1-tud.	1528	1480	20	24	6	1	1	5	26	655	11	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	2. 1-ata.	3669	3327	209	175	26	16	25	10	493	655	11	—	—	—	—	—	—
3. kokku	3. kokku	5197	4807	229	199	32	17	26	11	498	681	11	—	—	—	—	—	—
20—29 „ 1902—1893 „ „	1. 1-tud.	2580	3244	101	59	23	16	32	21	51	177	14	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	2. 1-ata.	596	747	89	49	18	5	15	11	171	279	16	—	—	—	—	—	—
3. kokku	3. kokku	3176	3771	190	108	41	21	47	32	222	456	30	—	—	—	—	—	—
30—39 „ 1892—1883 „ „	1. 1-tud.	2696	3306	105	35	22	5	32	50	31	74	14	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	2. 1-ata.	419	465	79	14	9	—	7	1	24	34	5	—	—	—	—	—	—
3. kokku	3. kokku	3115	3226	144	22	17	6	36	51	75	124	18	—	—	—	—	—	—
40—49 „ 1882—1873 „ „	1. 1-tud.	2610	2911	84	9	13	—	7	1	22	29	5	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	2. 1-ata.	291	315	60	13	4	—	14	—	15	15	9	—	—	—	—	—	—
3. kokku	3. kokku	2904	3226	144	22	17	—	7	1	26	48	2	—	—	—	—	—	—
50—59 „ 1872—1863 „ „	1. 1-tud.	1393	1504	18	5	—	—	—	—	1	33	2	—	—	—	—	—	—
2. 1-ata.	2. 1-ata.	212	236	351	11	2	—	—	—	1	10	1	—	—	—	—	—	—

Tab. 7. HARIDUS, VANUS, SUGU (7 a. van. alates) —
 (ainult hariduse jär. jaot. isikud—v. tab. 6-a. laht. 16, 17, 18)
 b) kokkuvõte admin. üksuste järele —

1. l-tud—vastav õpeasutus lõpetatud cours d'établis. corresp. terminé 2. l-ata— vastav õpeasutus lõpetamata cours d'établis. corresp. non terminé 3. kokku—total	Algharidus Instr. primaire			Kõrgem algharidus Prim. supér.						Kesk erikoolid Spéc. second.			
				Üldine Génér.			Kutseline Profess.						
	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. Paide linn—Ville de Paide . . .	1. l-tud .	450	619	1069	74	20	94	3	1	4	9	15	24
	2. l-ata .	324	418	742	43	12	55	4	—	4	5	1	6
	3. kokku	774	1037	1811	117	32	149	7	1	8	14	16	30
2. Tapa alev—Bourg Tapa . . .	1. l-tud .	483	543	1026	49	19	68	28	6	29	10	5	15
	2. l-ata .	271	289	560	30	19	49	9	1	10	3	2	5
	3. kokku	754	832	1586	79	38	117	32	7	39	13	7	20
3. Türi " " Türi . . .	1. l-tud .	446	511	957	28	6	34	—	1	1	4	3	7
	2. l-ata .	219	250	469	90	73	163	—	—	—	1	2	3
	3. kokku	665	761	1426	118	79	197	—	1	1	5	5	10
Vallad — Communes 4. Albu . .	1. l-tud .	757	831	1588	9	2	11	1	1	2	3	2	5
	2. l-ata .	456	518	974	9	3	12	2	—	2	—	1	1
	3. kokku	1213	1349	2562	18	5	23	3	1	4	3	3	6
" " 5. Alliku .	1. l-tud .	519	608	1127	5	2	7	—	1	—	5	—	5
	2. l-ata .	313	335	648	18	12	30	2	—	2	1	—	1
	3. kokku	832	943	1775	23	14	37	2	—	2	6	—	6
" " 6. Ambla .	1. l-tud .	856	1014	1870	22	6	28	2	3	5	10	7	17
	2. l-ata .	478	485	963	18	8	26	7	5	12	8	3	11
	3. kokku	1334	1499	2833	40	14	54	9	8	17	18	10	28
Sellest. Ambla al. .	1. l-tud .	91	127	218	7	3	10	2	1	3	—	1	1
	2. l-ata .	51	50	101	3	4	7	2	1	3	—	—	—
	3. kokku	142	177	319	10	7	17	4	2	6	—	1	1
" " 7. Anna . .	1. l-tud .	361	403	764	1	—	1	—	—	—	2	2	4
	2. l-ata .	135	140	275	5	—	5	3	—	3	1	1	2
	3. kokku	496	543	1039	6	—	6	3	—	3	3	3	6
" " 8. Einmanni .	1. l-tud .	485	471	906	8	4	12	2	1	3	1	1	2
	2. l-ata .	136	123	259	7	6	13	1	—	1	1	—	1
	3. kokku	571	594	1165	15	10	25	3	1	4	2	1	3
" " 9. Esna . .	1. l-tud .	878	1068	1946	23	1	24	3	1	4	12	6	18
	2. l-ata .	308	315	623	16	3	19	1	2	3	1	2	3
	3. kokku	1186	1383	2569	39	4	43	4	3	7	13	8	21
" " 10. Kapu . .	1. l-tud .	253	273	526	5	2	7	2	1	3	—	—	—
	2. l-ata .	121	106	227	3	5	8	1	1	2	—	—	—
	3. kokku	374	379	753	8	7	15	3	2	5	—	—	—
" " 11. Kirna . .	1. l-tud .	263	308	571	3	1	4	—	—	—	—	—	—
	2. l-ata .	89	110	199	4	3	7	1	1	2	—	—	—
	3. kokku	352	418	770	7	4	11	1	1	2	—	—	—
" " 12. Koigi . .	1. l-tud .	775	863	1638	12	1	13	3	—	3	2	3	5
	2. l-ata .	267	245	512	18	1	19	1	1	2	—	—	—
	3. kokku	1042	1108	2150	30	2	32	4	1	5	2	3	5
" " 13. Kuksema .	1. l-tud .	624	687	1311	11	7	18	1	1	2	—	3	3
	2. l-ata .	206	192	398	10	5	15	1	—	1	1	1	2
	3. kokku	830	879	1709	21	12	33	2	1	3	1	4	5
" " 14. Käru . .	1. l-tud .	475	544	1019	8	1	9	3	2	5	2	—	2
	2. l-ata .	214	183	397	6	—	6	3	1	4	4	2	6
	3. kokku	689	727	1416	14	1	15	6	3	9	6	2	8

*INSTRUCTION, ÂGE, SEXE (au-dessus de 7 ans)
(population répartie par enseign.—v. tabl. 6-a)
b) totaux par les unités admin.*

Tab. 7-b (järg) —

1. l-tud—vastav õpeasutus lõpetatud— cours d'établis. corresp. terminé 2. l-ata—vastav õpeasutus lõpetamata— cours d'établis. corresp. non terminé 3. kokku—total	Algharidus Instr. primaire			Kõrgem algharidus Prim. supér.						Kesk erikoolid Spéc. second.			
				Üldine Génér.			Kutseline Profess.						
	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Vallad — Communes	15. Lehtse .	1. l-tud .	800	853	1653	18 8	26	5	1	6	10	6	16
" "	16. Liigvalla	2. l-ata .	483	452	935	19 4	23	4	2	6	7	—	7
" "		3. kokku	1283	1305	2588	37 12	49	9	3	12	17	6	23
" "	17. Mäo . .	1. l-tud .	587	648	1224	20 14	34	1	1	2	4	5	9
" "		2. l-ata .	248	220	468	11 2	13	1	—	1	—	—	8
" "		3. kokku	885	868	1742	34 28	62	3	2	5	12	5	17
" "	18. Nõmküla	1. l-tud .	654	719	1373	15 4	19	3	—	3	2	3	5
" "		2. l-ata .	325	395	720	11 2	13	5	1	6	2	1	3
" "		3. kokku	979	1114	2093	26 6	32	8	1	9	4	4	8
" "	19. Särevere	1. l-tud .	872	1018	1890	11 5	16	1	2	3	1	4	5
" "		2. l-ata .	341	339	680	29 9	38	1	2	3	1	1	2
" "		3. kokku	1213	1357	2570	40 14	54	2	4	6	2	5	7
" "	20. Vahastu	1. l-tud .	158	185	343	3 —	3	—	—	—	—	—	—
" "		2. l-ata .	61	60	121	5 —	5	4	—	4	—	1	1
" "		3. kokku	219	245	464	8 —	8	4	—	4	—	1	1
" "	21. Veinjärve	1. l-tud .	1159	1268	2427	26 17	43	4 —	4	6	2	8	—
" "		2. l-ata .	392	402	794	75 64	139	3 2	5	1	1	2	—
" "		3. kokku	1551	1670	3221	101 81	182	7 2	9	7	3	10	—
" "	22. Väätsa .	1. l-tud .	414	480	894	10 —	10	5 —	—	5	2	1	3
" "		2. l-ata .	272	272	544	8 4	12	1 —	1	1	1	—	1
" "		3. kokku	686	752	1438	18 4	22	6 —	6	3	1	4	—
" "	23. Võhmuta	1. l-tud .	664	771	1435	17 12	29	4 1	5	6	4	10	—
" "		2. l-ata .	256	254	510	36 25	61	2 2	4	2	3	5	—
" "		3. kokku	920	1025	1945	53 37	90	6 3	9	8	7	15	—
Üldarvud—Totaux													
2. Alevid—Bourgs	1. l-tud .	929	1054	1983	77 25	102	23	7	30	14	8	22	—
	2. l-ata .	490	539	1029	120 92	212	9 1	10	4	4	4	8	—
	3. kokku	1419	1593	3012	197 117	314	32	8	40	18	12	30	—
3. Linn ja alevid—Ville et bourgs	1. l-tud .	1379	1673	3052	151 45	196	26 8	34	23	23	46	—	—
	2. l-ata .	814	957	1771	163 104	267	13 1	14	9	5	14	—	—
	3. kokku	2193	2630	4823	314 149	463	39 9	48	32	28	60	—	—
4. Vallad ja alevikud—Communes .	1. l-tud .	12074	18666	25740	240 91	331	41 16	57	70	50	120	—	—
	2. l-ata .	5381	5384	10765	322 170	492	46 21	67	39	17	56	—	—
	3. kokku	17455	19050	36505	562 261	823	87 37	124	109	67	176	—	—
5. Alev., val. ja alev.—Bourgs et com.	1. l-tud .	13003	14720	27723	317 116	433	64 28	87	84	58	142	—	—
	2. l-ata .	5871	5923	11794	442 262	704	55 22	77	43	21	64	—	—
	3. kokku	18874	20643	39517	759 378	1137	119 45	164	127	79	206	—	—
6. Üldse maakond—Grand total . .	1. l-tud .	13453	15339	28792	391 136	527	67 24	91	93	73	166	—	—
	2. l-ata .	6195	6341	12536	485 274	759	59 22	81	48	22	70	—	—
	3. kokku	19648	21680	41328	876 410	1286	126 46	172	141	95	236	—	—

Tab. 7-b (Suite)

Keskkooli haridus Secondaire			Kõrgem aliharidus Supér. spéc.			Ülikooli haridus Supér.			Kokku harid. järele jaotat. Total de la popul. répartie par instruct.			Hariduse järele jaotatud isikutest 7—9 a. vanad Enfants de 7—9 ans de nombre tot. de la population répartie par instruction														
Algharidus Instr. primaire			Kõrgem aliharid. Supér. Secon- daire			Üldine Génér.			Kutseline Profess.			Algharidus Instr. primaire			Kõrgem aliharid. Supér.			Kesk- kooli har. Secon- daire			Üldse Grand total					
M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku			
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	37	38	39	43	44	45
12	21	33	—	—	—	3	1	—	1	6	1	7	849	889	1738	47	48	95	—	—	—	—	—	47	48	95
62	67	129	3	—	—	3	1	—	1	10	1	11	1434	1415	2849	18	28	46	—	—	—	—	—	18	28	46
74	88	162	3	—	—	3	1	—	4	5	10	15	940	984	1924	31	32	33	37	38	39	43	44	45		
4	11	15	—	—	—	1	—	1	3	1	4	602	687	1289	36	29	65	—	—	—	—	—	36	29	65	
29	35	64	—	—	—	3	—	3	2	9	11	338	297	635	24	39	63	—	—	—	—	—	24	39	63	
33	46	79	—	—	—	3	1	—	6	1	7	14	1072	1190	2262	4	6	10	—	—	—	—	—	4	6	10
1	9	10	1	—	—	1	—	1	3	3	—	3	605	663	1268	1	2									

Tab. 8. SÜNNIKOHT, VANUS, SUGU —
a) üldkokkuvõte —

	Sama maakond Le même arrondissem.								Teised maakonnad —												
	Sama admin. üksus <i>La même unité admin.</i>	Linn ehk alev <i>Ville de Paide ou bourg</i>	Alevik ehk vald <i>Commune rurale</i>	Viru <i>Viru</i>	Harju <i>Harju</i>	Lääne <i>Lääne</i>	Saare <i>Saare</i>	Pärnu <i>Pärnu</i>	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	11	12	13	14	15	16	17	18					
PAIDE LINN—VILLE DE PAIDE																					
0—9 a. van. 1922—1913 a. sünd.	128	133	—	—	26	21	6	2	16	21	—	—	—	—	—	—	2	2			
10—19 „ 1912—1903 „ „	110	105	2	3	74	72	6	13	11	22	1	3	1	—	6	5					
20—29 „ 1902—1893 „ „	37	58	2	1	83	101	13	12	9	14	2	2	—	2	7	10					
30—39 „ 1892—1883 „ „	33	34	—	—	95	108	10	9	8	18	4	2	—	2	8	12					
40—49 „ 1882—1873 „ „	18	28	—	2	81	100	7	10	10	13	3	1	1	3	9	6					
50—59 „ 1872—1863 „ „	7	18	—	—	71	115	3	3	8	15	1	3	1	—	5	6					
60—69 „ 1862—1853 „ „	4	14	—	—	52	92	2	8	5	9	—	—	—	—	3	6					
70 ja vanem. 1852 ja var. sünd.	2	8	—	—	29	72	—	3	3	4	—	—	—	—	—	6					
Vanus teadmata—Age inconnu .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total . . .	339	398	4	6	511	681	47	60	70	116	11	11	3	7	40	53					
ALEVID—BOURGS																					
0—9 a. van. 1922—1913 a. sünd.	197	180	4	2	51	59	24	19	32	24	—	—	—	—	2	7					
10—19 „ 1912—1903 „ „	146	133	4	7	136	113	49	55	26	32	3	2	—	1	14	11					
20—29 „ 1902—1893 „ „	29	36	5	5	100	133	66	76	18	15	5	1	3	3	11	12					
30—39 „ 1892—1883 „ „	9	9	—	3	103	155	85	76	17	21	4	4	4	1	25	22					
40—49 „ 1882—1873 „ „	6	2	2	2	122	133	58	59	14	28	6	3	4	1	19	19					
50—59 „ 1872—1863 „ „	4	1	—	—	70	81	39	45	6	12	9	4	1	—	10	9					
60—69 „ 1862—1853 „ „	—	1	—	—	44	66	29	42	6	6	—	2	1	—	3	5					
70 ja vanem. 1852 ja var. sünd.	—	—	—	—	16	38	9	11	1	3	1	3	1	—	3	1					
Vanus teadmata—Age inconnu .	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total . . .	391	363	15	19	645	780	359	383	120	141	28	19	14	6	87	86					
VALLAD (üh. alevik.)—COMMUNES																					
0—9 a. van. 1922—1913 a. sünd.	3128	3023	39	64	374	375	113	138	175	193	3	12	3	2	18	25					
10—19 „ 1912—1903 „ „	3354	3022	77	59	903	975	343	331	305	264	22	20	16	12	74	49					
20—29 „ 1902—1893 „ „	1813	2089	31	31	637	975	190	285	158	234	22	33	17	40	80	117					
30—39 „ 1892—1883 „ „	1412	1424	11	26	645	919	236	272	134	185	29	35	30	42	105	101					
40—49 „ 1882—1873 „ „	1182	1210	17	17	644	901	229	210	128	132	20	17	44	16	95	105					
50—59 „ 1872—1863 „ „	1003	1032	8	7	595	778	146	206	88	99	19	24	20	14	94	106					
60—69 „ 1862—1853 „ „	787	872	4	6	463	649	125	144	67	83	9	21	7	5	52	67					
70 ja vanem. 1852 ja var. sünd.	538	561	4	2	256	362	67	83	37	47	3	9	3	2	34	44					
Vanus teadmata—Age inconnu .	20	15	—	—	5	12	1	—	1	2	—	—	2	—	—	1					
Kokku—Total . . .	13237	13248	191	212	4522	5946	1450	1669	1088	1239	127	171	142	133	552	615					
ÜLDARVUD—TOTAUX																					
0—9 a. van. 1922—1913 a. sünd.	3453	3336	43	66	451	455	143	159	223	238	3	12	3	2	22	34					
10—19 „ 1912—1903 „ „	3610	3260	83	69	1113	1160	398	399	342	318	26	25	17	13	94	65					
20—29 „ 1902—1893 „ „	1879	2183	38	37	820	1209	269	373	180	263	29	36	20	45	98	139					
30—39 „ 1892—1883 „ „	1454	1467	11	29	843	1182	331	357	159	224	37	41	34	45	138	135					
40—49 „ 1882—1873 „ „	1206	1240	19	21	847	1134	294	279	152	173	29	21	49	20	123	130					
50—59 „ 1872—1863 „ „	1014	1051	8	7	736	974	188	254	102	126	29	31	22	14	109	121					
60—69 „ 1862—1853 „ „	791	887	4	6	559	807	156	194	78	98	9	23	8	5	58	78					
70 ja vanem. 1852 ja var. sünd.	540	570	4	2	301	472	76	97	41	54	4	12	4	2	37	51					
Vanus teadmata—Age inconnu .	20	15	—	—	8	14	1	—	1	2	—	—	2	—	—	1					
Üldse maak.—Grand total .	13967	14009	210	237	5678	7407	1856	2112	1278	1496	166	201	159	146	679	754					

Tab. 8. SÜNNIKOHT, VANUS, SUGU —
b) üldkokkuvõte admin. üksuste järele —

	Sama maakond Le même arrondissem.						Teised maakonnad —												
	Sama admin. üksus La même unité admin.		Linn ehk alev Ville de Paide ou bourg		Alevik ehk vald Commune rurale		Viru Viru		Harju Harju		Lääne Lääne		Saare Saare		Pärnu Pärnu				
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
1. Paide linn—Ville de Paide . . .	339	398	4	6	511	681	47	60	70	116	11	11	3	7	40	53			
2. Tapa alev—Bourg Tapa . . .	224	205	1	7	236	287	348	365	66	89	13	8	9	2	12	10			
3. Türi „ „ Türi . . .	167	158	14	12	409	493	11	18	54	52	15	11	5	4	75	76			
Vallad—Communes 4. Albu . . .	1068	1143	6	5	359	446	39	49	143	175	13	22	14	8	15	14			
„ „ 5. Alliku . . .	625	681	17	15	162	231	5	5	29	35	2	3	3	7	27	29			
„ „ 6. Ambla . . .	870	873	16	16	516	706	130	158	162	185	11	23	12	10	17	19			
Sellest Ambla alevik. . .	29	12	3	7	132	170	12	16	12	29	5	3	—	2	4	6			
„ „ 7. Anna . . .	376	394	8	16	167	195	10	12	50	45	4	5	1	1	8	12			
„ „ 8. Einmanni .	333	329	3	10	185	217	98	137	25	20	5	5	12	6	3	3			
„ „ 9. Esna . . .	948	922	20	23	431	550	30	56	50	60	3	8	8	6	17	22			
„ „ 10. Kapu . . .	202	187	—	2	141	157	74	76	12	10	5	5	8	6	5	6			
„ „ 11. Kirna . . .	283	295	10	16	117	169	1	3	7	7	—	1	—	—	8	11			
„ „ 12. Koigi . . .	833	805	8	3	199	216	12	14	26	28	8	3	6	6	8	8			
„ „ 13. Kuksema .	706	664	3	4	244	353	41	41	26	47	6	5	10	10	6	6			
„ „ 14. Käru . . .	551	576	1	3	38	60	4	8	65	67	6	8	5	4	155	196			
„ „ 15. Lehtse . . .	762	737	16	17	265	323	300	312	188	212	21	20	16	19	16	8			
„ „ 16. Liigvalla .	465	486	1	5	186	200	219	248	44	35	7	8	12	11	6	2			
„ „ 17. Mäo . . .	717	656	16	30	232	315	18	16	18	20	3	4	2	1	12	11			
„ „ 18. Nõmküla .	577	562	10	12	275	353	273	333	57	72	17	15	9	15	7	10			
„ „ 19. Särevere .	1001	1010	18	16	161	259	5	22	40	43	4	5	8	8	194	217			
„ „ 20. Vahastu .	210	225	1	5	23	47	10	1	22	43	2	2	—	—	3	2			
„ „ 21. Veinjärve .	1897	1463	6	6	330	437	109	94	44	39	5	18	6	9	6	9			
„ „ 22. Väätsa .	598	589	27	6	161	238	4	6	25	39	1	5	1	—	31	24			
„ „ 23. Võhmuta .	715	651	4	2	330	474	68	78	55	57	4	11	9	6	8	6			
Üldarvud—Totaux																			
2. Alevid—Bourgs	391	363	15	19	645	780	359	388	120	141	28	19	14	6	87	86			
3. Linn ja alevid—Ville et bourgs	730	761	19	25	1156	1461	406	443	190	257	39	30	17	13	127	139			
4. Vallad ja alevikud—Communes .	13237	13248	191	212	4522	5946	1450	1669	1088	1239	127	171	142	133	552	615			
5. Alev., val. ja alev.— Bourgs et com.	13628	13611	206	231	5167	6726	1809	2052	1208	1380	155	190	156	139	639	701			
6. Üldse maakond—Grand total . .	13967	14009	210	237	5678	7407	1856	2112	1278	1496	166	201	159	146	679	754			

LIEU DE NAISSANCE, ÂGE ET SEXE
b) totaux par les unités admin.

Autres arrondissements												Välisriigid—Étranger											
Viljandi Viljandi	Tartu Tartu	Valga Valga	Võru Võru	Petseri Petseri	Neist—Dont		Tallinnas à Tallinn	Linna- des teist. maak. autres villes	Nõuk.- Vene (soviét)	Läti Lettonie	Teised riigid Autres pays	Tead- mata Inconnu	Üldse Total										
					M.	N.						M.	N.	M.	N.	M.	N.						
144	162	57	31	2	1	11	7	1	37	74	50	57	61	84	7	30	13	10	1	1	1822	1658	
43	29	99	88	9	9	12	8	—	38	48	92	94	95	80	12	15	7	9	—	1	1186	1212	
181	201	18	18	5	3	5	5	—	32	26	20	32	24	32	3	11	6	13	—	—	992	1107	
69	88	38	36	1	1	3	1	—	33	38	12	16	24	22	1	3	3	4	—	1	1796	2018	
209	239	12	10	4	—	1	2	3	13	14	9	9	18	17	4	1	1	4	1	6	1118	1286	
51	46	61	63	3	—	4	8	—	52	68	28	26	51	44	2	3	6	4	1	2	1913	2160	
6	2	6	9	1	—	—	1	—	8	17	6	7	8	11	1	1	2	2	—	1	221	272	
37	42	1	8	1	—	1	—	—	4	7	4	3	7	8	2	2	3	6	1	3	677	747	
30	32	30	27	—	3	1	3	1	16	9	6	10	28	15	5	10	3	2	3	3	765	824	
90	104	28	31	4	2	4	3	—	1	32	28	16	22	41	46	3	2	6	12	5	11	1688	1859
25	33	37	34	1	1	—	2	—	8														

Tab. 9. USK, VANUS JA SUGU—CONFÉSSION, ÂGE ET SEXE
a) maak. üldkokkuvõte (10 a. vanusr.) — a) totaux pour arrond.

	Lutheri <i>Luthérienne</i>	Ap. Õigeusk <i>Orthodoxe</i>	Rooma-Kat. <i>Rom.-Cathol.</i>	Baptisti <i>Baptiste</i>	Muud risti- usu lahud <i>Autres conf.chret.</i>	Juudi <i>Juive</i>	Muud usud <i>Autres confes.</i>	Väljaspooluske <i>Hors de conf.</i>	Teadmata <i>Conf. inconnu</i>
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.
PAIDE LINN — VILLE DE PAIDE									
0—9 a. van.	1922—1913 a. sünd.	182	181	15	17				
10—19 "	1912—1903 "	214	238	28	21				
20—29 "	1902—1893 "	191	232	18	25				
30—39 "	1892—1883 "	193	220	16	16				
40—49 "	1882—1873 "	158	182	16	15				
50—59 "	1872—1863 "	116	186	6	3				
60—69 "	1862—1853 "	87	143	5	7				
70 ja vanem.	1852 ja var. sünd.	43	105	4	5				
Vanus teadmata— <i>Age inconnu</i>									
Kokku—Total									
1184	1487	108	109	4	5	12	33	6	4
ALEVID — BOURGS									
0—9 a. van.	1922—1913 a. sünd.	308	289	28	36				
10—19 "	1912—1903 "	402	399	37	37				
20—29 "	1902—1893 "	276	312	55	47				
30—39 "	1892—1883 "	300	368	36	28				
40—49 "	1882—1873 "	314	296	23	15				
50—59 "	1872—1863 "	193	190	14	14				
60—69 "	1862—1853 "	96	157	6	5				
70 ja vanem.	1852 ja var. sünd.	42	74	4	6				
Vanus teadmata— <i>Age inconnu</i>									
Kokku—Total									
1934	2088	203	188	13	6	4	20	6	6
VALLAD (üh. alevik.)—COMMUNES									
0—9 a. van.	1922—1913 a. sünd.	3873	3843	171	179				
10—19 "	1912—1903 "	5286	5015	254	196				
20—29 "	1902—1893 "	3140	4096	237	169				
30—39 "	1892—1883 "	2888	3385	192	132				
40—49 "	1882—1873 "	2683	2935	94	90				
50—59 "	1872—1863 "	2259	2535	101	89				
60—69 "	1862—1853 "	1683	2072	71	89				
70 ja vanem.	1852 ja var. sünd.	1073	1256	40	42				
Vanus teadmata— <i>Age inconnu</i>									
Kokku—Total									
22916	25173	1163	986	22	19	38	50	64	6
ÜLDARVUD—TOTAUX									
0—9 a. van.	1922—1913 a. sünd.	4363	4313	214	232	6	7	12	19
10—19 "	1912—1903 "	5902	5652	319	254				
20—29 "	1902—1893 "	3607	4640	310	241				
30—39 "	1892—1883 "	3881	3973	244	176				
40—49 "	1882—1873 "	3155	3413	133	120				
50—59 "	1872—1863 "	2568	2911	121	106				
60—69 "	1862—1853 "	1866	2372	82	101				
70 ja vanem.	1852 ja var. sünd.	1158	1435	48	53				
Vanus teadmata— <i>Age inconnu</i>									
Üldse mkd.—Grand total									
26034	23748	1474	1283	39	30	42	59	53	83

Tab. 9. USK, VANUS JA SUGU—CONFÉSSION, ÂGE ET SEXE

b) üldkokkuvõte adm. üksuste järele — b) totaux par les unités admin.

	Lutheri <i>Luthérienne</i>	Ap. Õigeusk <i>Orthodoxe</i>	Rooma-Kat. <i>Rom.-Cathol.</i>	Baptisti <i>Baptiste</i>	Muud risti- usu lahud <i>Autr.conf.chret.</i>	Juudi <i>Juive</i>	Muud usud <i>Autres confes.</i>	Väljaspooluske <i>Hors de conf.</i>	Teadmata <i>Conf. inconnu</i>	Kokku
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	Kokku
1. Paide linn—Ville de Paide										
2. Tapa alev—Bourg Tapa	1184	1487	2671	108	109	217	4	5	12	6
3. Türi—Com. 4 "Albu"	1039	1074	2113	123	100	223	9	6	19	22
4. Vallad—Com.	895	1014	1969	80	88	168	4	4	8	3
5. Alliküla	1755	1987	3742	33	26	59	1	1	1	3
6. Ambla	1021	1190	2211	93	92	185	1	1	1	1
7. Sellest Ambla al.	1848	2104	3952	36	23	59	1	1	1	5
8. Anna	208	263	471	6	11	11	1	1	1	1
9. Einmanni	724	803	1527	35	16	51	1	1	1	1
10. Esna	1610	1785	3395	52	47	99	4	5	13	18
11. Kapu	492	507	999	29	25	54	3	2	1	1
12. Kõrgi	1311	1359	2670	70	72	142	1	1	1	1
13. Kuksema	1086	1178	2364	22	21	43	3	2	2	2
14. Käru	684	774	1458	244	192	436	2	2	4	6
15. Lehtse	1701	1759	3460	112	64	176	1	1	1	1
16. Liigvala	1138	1222	2360	50	48	98	3	2	1	1
17. Mää	1101	1152	2253	35	33	68	1	1	1	1
18. Nõmküla	1327	1461	2788	67	64	131	1	1	1	1
19. Sävere	1518	1689	3207	97	82	179	1	1	1	1
20. Vahastu	267	321	588	8	10	18	1	1	1	1
21. Veinjärve	2122	2327	4449	42	45	87	1	1	1	1
22. Väätsa	845	930	1775	48	47	95	1	1	1	1
23. Võhmuta	1273	1387	2660	48	35	83	1	1	1	1
Uldarvud—Totaux										
2. Alevid—Bourgs	1934	2088	4022	203	188	391	8	3	20	23
3. Linn ja al.—Ville et bourgs	3118	3575	6693	311	297	608	15	13	53	68
4. Vallad ja alevikud—Com.	22916	25173	4889	1163	986	2149	22	18	64	102
5. Alev „val. ja al—B. et com.	24850	27261	52111	13661	1174	2540	35	35	41	125
6. Üldse maak.—Grand total	26034	28748	54782	1474	1283	2757	39	30	65	102

Tab. 10. VIGASED JA VAIMUHAIGED —

		Ühe käe puudumine —										Neist —																							
Pime	Kurt	Tumm	Kurttumm	täielik	osaline	Parema käe puudumine Bras droit		Pahema käe puudumine Bras gauche		täielik	osaline	täielik	osaline	M.	N.																				
Cécité complète	Surdité	Mutilé	Surditum	compl.	incompl.					compl.	incompl.	compl.	incompl.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.		
1	—	—	—	1	1	3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2	1	2	1	3	2	3	5	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	2	4	5	—	—	2	5	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	1	2	3	1	—	1	2	6	5	8	—	3	—	2	—	1	2	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	4	1	5	7	5	1	6	8	—	2	7	—	1	1	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	4	6	4	4	—	1	1	3	2	1	1	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	11	2	4	—	—	2	2	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	30	39	10	8	—	—	2	2	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

a) ÜLDKOKKUVÖTE 10 a. VANUSRÜHMADE JÄRELE —

0—9 a. 1922—1913 a. sünd.	1	—	—	1	1	3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10—19 " 1912—1903 "	1	1	2	1	3	2	3	5	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20—29 " 1902—1893 "	3	2	4	5	—	—	2	5	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
30—39 " 1892—1883 "	1	2	3	1	—	1	2	6	5	8	—	3	—	2	—	1	2	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
40—49 " 1882—1873 "	4	1	5	7	5	1	6	8	—	2	7	—	1	1	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50—59 " 1872—1863 "	4	6	4	4	—	1	1	3	2	1	1	—	1	1	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60—69 " 1862—1853 "	7	11	2	4	—	—	2	2	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70 ja van. 1852 ja varem "	30	39	10	8	—	—	2	2	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vanusteadm.—Age inconnu	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

b) ÜLDKOKKUVÖTE ADMIN. ÜKSUSTE JÄRELE —

1. Paide 1.—Ville de Paide	1	21	2	11	—	—	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2. Tapa al.—Bourg Tapa	2	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3. Türi Türi	1	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vallad—Com. 4. Albu . . .	2	2	1	43	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " 5. Alliku . . .	1	4	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " 6. Ambla . . .	3	4	3	25	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sellest Ambla alevik	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " 7. Anna . . .	3	97	3	1																															

Tab. 12. MAJAD SEINTE JA KATUSE EHITUSMATERJAALI JÄRELE

1 kordne=1 étage 2 " =2 étages etc.	Majade üldarv Nombre général des bâtiments	Puuehituste arv katusematerjaali järelle Bâtiments en bois avec couverture de toit										Kiviehituste arv katusematerjaali järelle — Bât. en maçonnerie avec couverture de toit												
		Puu Latues	Kivi Tuiles	Papp Bitume	Plekk Tôle	Sega Couver. mixte	Öled Paille	Muu mat. Autre couv.	Teadmata Couver. inc.	Kokku Total	Puu Latues	Kivi Tuiles	Papp Bitume	Plekk Tôle	Sega Couver. mixte	Öled Paille	Kokku Total	Puu Latues	Kivi Tuiles	Papp Bitume	Sega Couver. mixte	Öled Paille	Kokku Total	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1. Paide linn — Ville de Paide																								
1 kordne .	409	80	203	82	—	11	10	—	—	3	389	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 " .	47	12	20	11	3	4	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total .	456	82	223	93	3	15	10	—	—	3	429	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
2. Tapa alev — Bourg Tapa																								
1 kordne .	210	97	2	81	12	6	3	—	—	—	198	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 " .	49	10	—	24	6	3	—	—	—	—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
3 " .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	241	—	4	4	7	1	1	—	—	—	—	—	—	1
Kokku—Total .	260	107	2	105	18	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
3. Türi alev — Bourg Türi																								
1 kordne .	178	125	1	22	—	—	1	16	—	—	165	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
2 " .	18	6	1	7	—	—	1	16	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kokku—Total .	196	131	2	29	—	—	—	—	—	—	179	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
1. Vallad *) — Communes *)																								
4. Albu .	629	246	1	7	—	11	269	—	—	534	36	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
5. Alliku .	395	108	6	4	1	6	201	—	1	327	13	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
6. Ambla .	688	392	5	7	—	8	220	—	—	632	19	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
Sellest Ambla al. .	97	80	1	2	—	2	86	—	—	198	11	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
7. Anna .	223	106	—	2	—	1	74	—	—	219	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
8. Einmanni .	263	141	—	3	—	1	72	—	—	423	35	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
9. Esna .	516	160	8	10	—	5	239	1	—	536	14	5	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
10. Kapu .	145	50	—	—	—	1	119	—	—	168	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
11. Kirna .	179	46	2	4	—	5	155	—	—	286	31	4	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
12. Koigi .	423	122	—	—	—	1	221	—	—	376	11	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
13. Kuksema .	404	148	5	1	—	3	221	—	—	291	11	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
14. Käru .	310	257	—	27	24	9	199	2	—	536	14	5	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
15. Lehtse .	572	270	3	7	—	2	174	—	—	355	11	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
16. Liigvalla .	383	168	1	—	—	2	228	—	—	325	24	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
17. Mäo .	374	90	6	1	—	3	167	—	—	404	25	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
18. Nõmküla .	448	216	3	9	5	3	167	—	—	540	11	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
19. Särevere .	562	389	6	4	1	7	134	—	—	635	50	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
20. Vahastu .	116	44	—	1	1	68	—	—	114	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62
21. Veinjärve .	740	292	—	6	359	—	—	658	300	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
22. Väätsa .	316	87	—	1	207	—	—	394	28	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92
23. Võhmuta .	435	201	2	12	2	4	173	—	—	27205	376	68	43	16	14	31	31	548	—	—	—	—	—	5
Kokku—Total .	8121	3533	58	92	40	81	3396	3	27205	376	68	43	16	14	31	31	548	—	—	—	—	—	6	
Üldarvud — Totaux																								
2. Alevid — Bourgs																								
1 kordne .	388	222	3	103	12	7	16	—	—	363	2	6	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
2 " .	67	16	1	31	6	3	—	—	—	57	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Kokku—Total .	456	238	4	134	18	10	16	—	—	420	4	7	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
3. Linn ja alevid — Ville et bourgs																								
1 kordne .	797	302	206	185	12	18	26	—	—	3	752	2	12	13	4	—	—	—	—	—	—	—	31	
2 " .	114	18	21	42	9	7	—	—	—	97	2	3	2											

**Tab. 13. MAJAD KORTERITE ARVU, KASUTAMISE
BÂTIMENTS, LOGEMENTS,**

		1 kordne —																								
		1 toaline korter — Logement à 1 chambre												Neist kasutatakse muuks otsstarbeks — Dont affectés à d'autres usages												
		Majade üldarv Nombre gen. des bâtiments	Korterite üldarv Nombre gén. des logements	Majade arv Nombre des bâtiments	Korterite arv Nombre des logements	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Kokku — Total	1	2	3	4	5	6	7	8 ja üle—et plus
1 korteriga maja bâtim. à un logem. pour habit.;																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22					
2 korteriga maja bâtim. à 2 logem. etc.																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22					
PAIDE LINN — Ville de Paide																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22					
1 korteriga . . .	241	241	229	22	32	17	14	8	8	3	3	107	1	3	—	1	—	2	—	—	—	7				
2 " . . .	122	244	108	216	33	38	26	20	8	4	2	1	132	2	2	—	2	—	—	—	—	6				
3 " . . .	46	138	39	117	22	16	12	14	4	1	—	1	70	2	2	1	2	—	—	—	—	8				
4 " . . .	29	116	23	92	14	15	22	7	7	4	—	1	70	2	—	—	1	1	—	—	—	4				
5 " . . .	7	35	3	15	5	3	2	—	2	—	—	—	12	1	—	—	—	—	—	—	—	1				
6 " . . .	5	30	4	24	4	4	3	3	1	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1				
7 " . . .	4	28	2	14	3	3	3	1	—	1	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
9 ja üle—et plus	2	23	1	13	2	4	5	1	1	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Kokku—Total . . .	456	855	409	720	105	115	90	60	31	18	6	6	431	7	8	1	5	1	3	—	1	26				
TAPA ALEV — Bourg Tapa																										
1 korteriga . . .	119	119	113	11	15	15	7	7	6	3	2	66	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2				
2 " . . .	43	86	39	78	10	18	11	14	5	2	1	61	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2				
3 " . . .	29	87	22	66	10	10	14	7	6	3	2	—	52	1	—	—	1	1	—	—	—	1				
4 " . . .	25	100	18	72	14	14	13	15	4	3	1	3	67	2	—	1	1	—	—	—	—	1				
5 " . . .	16	80	12	60	5	13	19	9	6	3	—	1	56	—	—	—	—	—	—	—	—	4				
6 " . . .	10	60	4	24	1	5	8	5	3	1	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1				
7 " . . .	5	35	1	7	1	—	1	2	1	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1				
8 " . . .	7	56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
9 ja üle—et plus	6	66	1	15	1	1	3	7	—	2	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1				
Kokku—Total . . .	260	689	210	435	53	76	84	66	32	20	7	7	345	4	2	1	1	3	—	1	—	12				
TÜRI ALEV — Bourg Türi																										
1 korteriga . . .	81	81	80	1	7	8	5	11	5	—	37	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2					
2 " . . .	45	90	43	86	8	14	10	10	8	1	2	3	56	1	—	1	1	—	—	—	—	4				
3 " . . .	19	57	17	51	7	11	13	2	2	—	1	36	—	1	—	—	—	—	—	—	1					
4 " . . .	13	52	10	40	9	8	5	5	1	2	—	31	—	1	—	—	—	—	—	—	1					
5 " . . .	8	48	7	42	4	14	5	8	5	1	2	1	42	2	1	1	—	—	—	—	4					
6 " . . .	7	14	1	7	1	1	1	1	1	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
7 " . . .	2	4	1	16	2	4	5	2	3	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
8 " . . .	4	32	2	16	2	4	5	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
9 ja üle—et plus	10	123	8	104	4	15	23	31	13	13	1	2	102	—	1	—	1	—	—	—	2					
Kokku—Total . . .	196	567	178	476	41	79	84	73	49	20	12	8	366	2	4	3	2	1	2	—	14					
ALEVID — Bourgs																										
1 korteriga . . .	200	200	193	12	22	23	12	18	6	8	2	103	2	2	—	—	—	—	—	—	—	4				
2 " . . .	88	176	82	164	18	32	21	24	13	3	3	117	1	1	1	1	1	—	—	—	—	6				
3 " . . .	48	144	39	117	17	21	27	9	8	3	2	1	88	1	—	—	—									

Tab. 13 (järg) —

	Majade arv Nombre des bâtiments	1 toaline karter Logement à 1 chambre							2 kordne Logement à 2 chambres																							
		Korterite arv Nombre des logements							Neist kasut. muuks otstarbeks Dont affect. à d'autres usages																							
		1	2	3	4	5	6	7	8 ja üle—et plus	Kokku—Total	1	2	3	4	5	6	7	8 ja üle—et plus	Kokku—Total													
PAIDE LINN — Ville de Paide		77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105		
1 karteriga	.	12	12	1	1	—	—	—	—	—	4	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	"	14	28	2	4	1	3	1	1	—	12	1	—	1	1	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
3	"	7	21	6	3	1	1	—	1	—	12	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
4	"	6	24	3	1	3	—	—	—	—	7	1	—	1	—	—	2	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
5	"	4	4	5	2	3	1	1	—	—	14	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
6	"	1	6	1	2	—	—	1	—	—	4	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
7	"	2	14	1	3	1	1	1	—	—	7	—	—	—	2	1	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
9 ja üle—et plus		1	10	—	1	1	2	—	1	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Kokku—Total		47	135	19	17	10	8	4	6	1	3	68	3	—	3	2	5	10	7	3	1	2	1	31	—	—	—	—	—	—	—	—
TAPA ALEV — Bourg Tapa																																
1 karteriga	.	6	6	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	"	4	8	—	1	3	1	—	—	—	5	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
3	"	6	18	2	—	1	1	1	—	—	5	1	—	1	1	—	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
4	"	7	28	4	2	6	2	1	—	—	15	1	—	1	2	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
5	"	4	20	1	3	5	—	1	1	—	11	—	—	—	1	1	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11		
6	"	6	36	3	2	5	3	6	—	—	1	20	—	—	—	1	2	4	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
7	"	4	28	4	3	4	3	3	1	1	19	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2		
8	"	7	56	5	18	9	11	5	1	2	51	2	—	2	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4			
9 ja üle—et plus		5	51	3	11	12	9	7	1	1	44	1	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3			
Kokku—Total		49	251	19	42	41	35	25	5	4	1	172	4	2	6	6	12	9	9	—	2	44	—	—	—	—	—	—	—	—		
TÜRI ALEV — Bourg Türi																																
1 karteriga	.	1	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	"	2	4	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
3	"	2	6	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
4	"	3	12	2	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
5	"	4	20	4	2	3	2	1	1	2	15	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
6	"	1	6	3	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
7	"	1	7	—	1	4	—	1	1	—	6	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
8	"	2	16	5	4	1	—	1	1	—	12	1	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
9 ja üle—et plus		2	19	1	2	6	3	1	1	1	15	—	—	—	1	2	1	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kokku—Total		18	91	14	11	11	11	3	3	5	58	1	—	1	3	1	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	
ALEVID — Bourgs																																
1 karteriga	.	7	7	1	—	2	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	"	6	12	1	1	3	1	—	—	—	6	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
3	"	8	24	2	1	2	1	—	—	—	6	1	—	1	3	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
4	"	10	40	—	6	2	6	2	1	1	18	—	—	—	1	3	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10		
5	"	8	40	5	5	8	2	2	2	2	26	—</td																				

Tab. 14. Elukorterid majakordade, tubade arvu, köökide, vaterklosettide, JÄRVA m.kd. *Logements répartis selon le nombre des chambres, des cuisines, des lieux*

Liht väljakäigukohtade, veevärgi, kanalisatsiooni ja valgustuse järele¹⁾ *d'aisance, distribution de l'eau, canalisation et l'éclairage*

²⁾ Liht väljakäigukohad puuduvad ³⁾ Logem. à 1 ch. sans cuisine

1) Veevärki ja kanalisaatsiooni Paide linnas, Tapa ja Türi alevites ei ole; puuduvad ka vaterklosetid. 4) Kõök ja liht väljakülgkoht, puuduvad

VALDAMATA MATERJAALID.

Peale selles väljaandes toodud tabelite on Riigi Statistika Keskbüroo arhiivis Järva maakonna kohta järgmised üksikasjalised andmed üksikute administratiiv üksustele (linna, alevite ja valdade) järele.

Tab. 3. Riikkondlus ja sugu — Rahvalug. andm. kaustik № 2.

- a) Andmed 1 a. vanusrühmade järele 0—24 a. van. (sünd. 1922—1898 a.)
- b) " 5 a. " 0 ja van. (sünd. 1922 a. ja var.)
- c) " 10 a. " 0 ja van. (" 1922 a. ")

Tab. 4. Perekonnaseis, vanus ja sugu — R. andm. kaust. № 14.

- a) 1 a. vanusrühmade järele 25 a. ja van. (sünd. 1897 a. ja var.)
- b) 5 a. " 20 a. " (" 1902 a. ")

Tab. 5. Rahvus, vanus ja sugu — R. andm. kaust. № 26.

- a) 1 a. vanusrühmade järele 0—24 a. van. (sünd. 1922—1898 a.)
- b) 5 a. " 0 ja van. (sünd. 1922 a. ja var.)
- c) 10 a. " 0 ja van. (" 1922 a. ")

Tab. 6-b-c-d. Kirjaoskamatute sugu ja vanus — R. andm. kaust. № 38.

- a) 1 a. vanusrühmade järele 7—24 a. van. (sünd. 1915—1898 a.)
- b) 5 a. " 7 a. ja van. (" 1915 a. ja var.)
- c) 10 a. " 10 a. ja van. (" 1912 a. ")

Tab. 7. Haridus, vanus ja sugu — R. andm. kaust. № 50.

- a) 1 a. vanusrühmade järele 7—24 a. van. (sünd. 1915—1898 a.)
- b) 5 a. " 7 a. ja van. (" 1915 a. ja var.)
- c) 10 a. " 10 a. ja van. (" 1912 a. ")

Tab. 8. Sünnikoht, vanus ja sugu — R. andm. kaust. № 62.

- a) 5 a. vanusrühmade järele 0—29 a. van. (sünd. 1922—1893 a.)
- b) 10 a. " 30 a. ja van. (" 1892 a. ja var.)

Tab. 9. Usk, vanus ja sugu — R. andm. kaust. № 74.

- a) 1 a. vanusrühmade järele 0—24 a. van. (sünd. 1922—1898 a.)
- b) 5 a. " 0 a. ja van. (" 1922 a. ja var.)
- c) 10 a. " 0 a. ja van. (" 1922 a. ")

Tab. 10. Vigased ja vaimuhained — R. andm. kaust. № 86.

- a) Kokkuvõtted 5 a. (1922—1893 a. s.) ja 10 a. (1892 a. ja var. s.) vanusrühmade järele
- b) Tab. 11. Elanikkude arv sünnikuude järele — R. andm. kaust. № 98.
- c) 1 a. vanusrühmade järele 0—4 a. van. (sünd. 1922—1918 a.)

RENSEIGNEMENTS NON PUBLIÉS.

Outre les données publiées dans le présent tome le Bureau Central de Statistique dispose des renseignements suivants (aussi par les unités administratives—ville, bourgs et communes).

Tab. 3. SUJÉTION ET SEXE.

- a) Pour âgés 0—24 a. renseign. par groupes d'un an (nés en 1922—1898)
- b) " 0 et plus-renseign. par groupes de 5 ans (nés en 1922 et plus tôt)
- c) " 0 et plus-renseign. par groupes de 10 ans (nés en 1922 et plus tôt)

Tab. 4. ÉTAT CIVIL, ÂGE ET SEXE.

- a) Âgés de 25 a. et plus-par groupes d'un an (nés en 1897 et plus tôt)
- c) Âgés de 20 a. et plus-par groupes de 5 ans (nés en 1902 et plus tôt)

Tab. 5. NATIONALITÉ, ÂGE ET SEXE.

- a) Âgés de 0—24 a. par groupes d'un an (nés en 1922—1898)
- b) " 0 a. et plus-par groupes de 5 ans (nés en 1922 et plus tôt)
- c) " 0 a. et plus-par groupes de 10 ans (nés en 1922 et plus tôt)

Tab. 6-b-c-d. ILLETTRÉS PAR ÂGE ET SEXE.

- a) Âgés de 7—24 a. par groupes d'un an (nés en 1915—1898)
- b) " 7 a. et plus-par groupes de 5 ans (nés en 1915 et plus tôt)
- c) " 10 a. et plus-par groupes de 10 ans (nés en 1912 et plus tôt)

Tab. 7. INSTRUCTION, ÂGE ET SEXE.

- a) Âgés de 7—24 a. par groupes d'un an (nés en 1915—1898)
- b) " 7 a. et plus-par groupes de 5 ans (nés en 1915 et plus tôt)
- c) " 10 a. et plus-par groupes de 10 ans (nés en 1912 et plus tôt)

Tab. 8. LIEU DE NAISSANCE, ÂGE ET SEXE.

- a) Âgés de 0—29 par groupes de 5 ans (nés en 1922—1893)
- b) " 30 a. et plus-par groupes de 10 ans (nés en 1892 et plus tôt)

Tab. 9. CONFESSION, ÂGE ET SEXE.

- a) Âgés de 0—24 a. par groupes d'un an (nés en 1922—1898)
- b) " 0 et plus-par groupes de 5 ans (nés en 1922 et plus tôt)
- c) " 0 et plus-par groupes de 10 ans (nés en 1922 et plus tôt)

Tab. 10. INDIVIDUS AFFEINTS D'INFIRMITÉS APPARENTES.

- a) Totaux des groupes de (1922—1893) et de 10 ans (nés en 1892 et plus tôt)

Tab. 11. NOMBRE DES HABITANTS PAR LES MOIS DE NAISSANCE.

- a) Âgés de 0—4 a. par groupes d'un an (nés en 1922—1918)

TRÜKIVEAD — ERRATA

(1922 a. üldrahvalugemise andmed — Järva maakond
Résultats du recensement de 1922 — arr. Järva)

Teksti osas:

Lhk. 14, rida viimane	trükitud: „nind“	lugeda: „ning“
„ 15 „ 3 (ülem. tab. all).	„ sõnad „erakorralistest aegadest“ kommades	„ ilma kommadeta
„ 17 „ eelviimane	„ (7,6—6,60/0)	„ (7,0—6,60/0)
„ 41 „ 4 ülev.(tabel „kurtide arv“)	„ 30—38 a. v.	„ 30—39 a. v.
„ 43 — mürkus joone all, 7 sõnast alates, lugeda: . . . „äramääramisel tühjades majades — peaasjalikult valdades — on, kui korterite arv majas“ . . . jne.		

Tabelite osas:

Lhk. 20, rida 4 ülev.	trükitud: „1007—1903“, lugeda: „1907—1903“
„ 22—25 tabelpeas vanusrühmad tähendatud: 21—30, 31—40 jne., lugeda: 20—29, 30—39 jne.	
„ nagu igalpool.	
„ 22, rida 26 ülev. (vanusr. 21—30, lahter „üldse“) trükitud: 1185, lugeda: 1186	